

Odbor za ustavna pitanja

IZVJEŠĆE O RADU ODBORA ZA USTAVNA PITANJA

8. PARLAMENTARNI SAZIV

(SRPANJ 2014. – LIPANJ 2019.)

SADRŽAJ:

1. Uvod

2. Budućnost Europe

- 2.1. Poboljšanje funkcioniranja Europske unije korištenjem potencijala Ugovora iz Lisabona
- 2.2. Moguće promjene i prilagodbe aktualnog institucijskog ustroja Europske unije
- 2.3. Stanje rasprave o budućnosti Europe
- 2.4. Buduće financije
- 2.5. Diferencirana integracija

3. Institucijski aspekti

- 3.1. Pravo na istragu
- 3.2. Sastav Parlamenta
- 3.3. Institucijski aspekti vanjskih politika
- 3.4. Institucijski aspekti gospodarskog upravljanja i bankovne unije
- 3.5. Izmjene Statuta Europske investicijske banke
- 3.6. Statut Europskog ombudsmana
- 3.7. Statut Suda Europske unije: izmjena Protokola br. 3
- 3.8. Transparentnost, odgovornost i integritet u institucijama EU-a

4. Približavanje Europe građanima

- 4.1. Europska građanska inicijativa
- 4.2. E-demokracija u Europskoj uniji: potencijal i izazovi
- 4.3. Uloga gradova u institucionalnom okviru Unije

5. Provedba Ugovorâ

- 5.1. Građanstvo
- 5.2. Nacionalni parlamenti
- 5.3. Pojačana suradnja
- 5.4. Decentralizirane agencije
- 5.5. Ovlast političkog nadzora Parlamenta nad Komisijom
- 5.6. Temeljna prava, demokracija i vladavina prava

6. Institucionalne posljedice istupanja iz Unije

7. Međuinstitucijski odnosi

- 7.1. Bolja izrada zakonodavstva
- 7.2. Strateška istraga Europskog ombudsmana o transparentnosti zakonodavnih rasprava u okviru pripremnih tijela Vijeća

- 7.3. Postupci i načini saslušanja kandidata za povjerenike – pouke iz postupka 2014. godine
- 7.4. Revizija Okvurnog sporazuma o odnosima između Europskog parlamenta i Komisije

8. Izborni postupak

- 8.1. Reforma Akta o izboru zastupnika u Europski parlament neposrednim općim izborima
- 8.2. Određivanje razdoblja za devete izbore zastupnika u Europskom parlamentu neposrednim općim izborima

9. Političke stranke i političke zaklade na europskoj razini

10. Poslovnik

- 10.1. Opća revizija
- 10.2. Druge revizije
- 10.3. Tumačenja

11. Odnosi s nacionalnim parlamentima

- 11.1. Međuparlamentarne sjednice odbora
- 11.2. Konferencija parlamentarnih odbora za europske poslove parlamenta država članica Europske unije (COSAC)

12. Nedovršeni poslovi

- 12.1. Pravo na istragu
- 12.2. Registr transparentnosti
- 12.3. Ocjena postupka iz članka 50. UEU-a
- 12.4. Pripisanje Europske unije Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda
- 12.5. Poslovnik
- 12.6. Međuinsticionalni sporazum o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom finansijskom upravljanju

Prilog 1.: Izvješća koja je usvojio Odbor za ustavna pitanja i izvješća u pripremi

Prilog 2.: Tumačenja koja je donio Odbor za ustavna pitanja

Prilog 3.: Usmena pitanja i prijedlozi rezolucija koje je usvojio Odbor za ustavna pitanja

Prilog 4.: Delegirani i provedbeni akti koje je nadzirao Odbor za ustavna pitanja

- Prilog 5.:** Mišljenja koja je usvojio Odbor za ustavna pitanja za druge odbore i mišljenja u pripremi
- Prilog 6.:** Javna saslušanja i radionice koje je organizirao Odbor za ustavna pitanja
- Prilog 7.:** Službena putovanja Odbora za ustavna pitanja
- Prilog 8.:** Studije koje je za Odbor za ustavna pitanja pripremio resorni odjel
- Prilog 9.:** Koreacijska tablica Poslovnika Parlamenta koja se primjenjuje na kraju 8. parlamentarnog saziva i na početku 9. parlamentarnog saziva

1. Uvod

Odbor

Odbor za ustavna pitanja (AFCO) poseban je odbor u Europskom parlamentu, koji nema snažne zakonodavne funkcije, no pitanja koja spadaju u njegovo područje nadležnosti vrlo su važna za rad Parlamenta u cjelini, međuinstucijsku dinamiku i sveukupno upravljanje Unijom. Također je odgovoran za pokretanje nekoliko posebnih zakonodavnih postupaka, kao što su prijedlozi uredbe o pravu Parlamenta na istragu (članak 226. UFEU-a) ili o europskom Izbornom zakonu (članak 223. UFEU-a).

AFCO je posebno nadležan za:

- institucijske aspekte postupka europske integracije, osobito pripremu, pokretanje i provođenje redovnih i pojednostavljenih postupaka revizije Ugovora
- provođenje Ugovorâ i ocjenu njihova djelovanja
- institucionalne posljedice pregovora o proširenju ili istupanju iz Unije
- međuinstucijske odnose, uključujući razmatranje međuinstucijskih sporazuma u pogledu njihova prihvaćanja od strane Parlamenta, u skladu s člankom 148. stavkom 2.¹ Poslovnika
- jedinstveni izborni postupak
- političke stranke i političke zaklade na europskoj razini, ne dovodeći u pitanje nadležnosti Predsjedništva
- utvrđivanje postojanja ozbiljnog i opetovanog kršenja zajedničkih načela država članica koje čini jedna od država članica
- tumačenje i primjenu Poslovnika i prijedloge za njegovu izmjene.

Tijekom 8. parlamentarnog saziva AFCO je:

- održao 100 sjednica odbora, a njih 28 bile su zajedničke sjednice odbora
- usvojilo 34 izvješća, osam tumačenja Poslovnika i 51 mišljenje
- zaprimilo 8951 izmjenu tih izvješća i mišljenja
- usvojio jedan prijedlog rezolucije
- podnio četiri usmena pitanja
- organizirao 18 službenih putovanja
- organizirao 38 saslušanja
- održao 11 radionica za resorne odjele.

¹ Nekadašnji članak 140. Poslovnika.

Svrha ovog dokumenta

Ovaj dokument sadržava pregled rada Odbora tijekom 8. parlamentarnog saziva Europskog parlamenta, konkretno od srpnja 2014. do lipnja 2019. U njemu se raspravlja o svim područjima nadležnosti Odbora te se usredotočuje na najvažnije točke i utvrđuje prioritete koje je Odbor težio promicati tijekom tog razdoblja.

2. Budućnost Europe

2.1. Poboljšanje funkcioniranja Europske unije korištenjem potencijala Ugovora iz Lisabona

- **Izvjestitelji:** Mercedes Bresso (S&D, talijanska državljanka) i Elmar Brok (EPP, njemački državljanin)
- **Postupak:** Izvješće o vlastitoj inicijativi (2014/2249(INI))

2.2. Moguće promjene i prilagodbe aktualnog institucijskog ustroja Europske unije

- **Izvjestitelj:** Guy Verhofstadt (ALDE, belgijski državljanin)
- **Postupak:** Izvješće o vlastitoj inicijativi (2014/2248(INI))

2.3. Stanje rasprave o budućnosti Europe

- **Izvjestitelj:** Ramón Jáuregui Atondo (S&D, španjolski državljanin)
- **Postupak:** Izvješće o vlastitoj inicijativi (2018/2094(INI))

Glavni elementi

Početkom 8. parlamentarnog saziva Odbor za ustavna pitanja preuzeo je inicijativu za izradu nacrtu dviju rezolucija o budućnosti Europe te je predložio pristup u dvije faze za institucionalne reforme EU-a:

- izvješće naslovljeno „Poboljšanje funkcioniranja Europske unije korištenjem potencijala Ugovora iz Lisabona“ sadržava ocjenu pravnih mogućnosti u Ugovorima za poboljšanje funkcioniranja EU-a,
- izvješće naslovljeno „Moguće promjene i prilagodbe aktualnog institucijskog ustroja Europske unije“ sadržava prijedloge koji se ne mogu ostvariti upotrebom alata koji su trenutačno predviđeni Ugovorima i koji se stoga jedino mogu postići budućom izmjenom Ugovora.

U tim dvjema rezolucijama, koje su donesene na plenarnoj sjednici 16. veljače 2017., razmatrani su načini za ponovno zadobivanje povjerenja građana te za povećanje transparentnosti donošenja odluka kao i odgovornosti institucija, agencija i neformalnih tijela EU-a. To bi se postiglo jačanjem međuinstитucijske suradnje, poboljšanjem sposobnosti Unije da djeluje, uspostavom novih instrumenata i novih učinkovitih kapaciteta te demokratskijih postupaka donošenja odluka.

U tim izvješćima Parlament je naglasio važnost **jedinstvenog institucijskog okvira i metode Zajednice ili Unije**. Zalagao se za načelo **glasovanja kvalificiranom većinom u Vijeću** te za primjenu redovnog zakonodavnog postupka, primjenom **prijelaznih klauzula** kad je to moguće. Kada je riječ o diferenciranoj integraciji, Parlament je osobito istaknuo mogućnosti koje su dostupne zahvaljujući odredbama Ugovora o **pojačanoj suradnji**. U izvješćima se također raspravljalo o ulogama različitih institucija, odnosima s nacionalnim parlamentima i **postupku vodećih kandidata**. Posebna pozornost posvećena je **demokratskoj odgovornosti za odluke donesene u području ekonomске i monetarne unije, napretku u područjima vanjskog djelovanja, pravosuđa i unutarnjih poslova te zaštiti temeljnih prava i vladavine prava**.

Godine 2017. rasprava o budućnosti Europe postala je još intenzivnija usvajanjem **Deklaracije i Plana iz Bratislave, Bijele knjige Komisije o budućnosti Europe, Rimske deklaracije te programa čelnika koji je Europsko vijeće donijelo u listopadu 2017. godine**. Europski gospodarski i socijalni odbor, Odbor regija i države članice također su dale znatan doprinos, djelujući individualno ili u skupinama. Osim toga, mnoge institucije, tijela i države članice vodili su dijaloge i održali savjetovanja s građanima.

Europski parlament nastavio je s raspravom o budućnosti Europe na plenarnim sjednicama s čelnicima država ili vlada te donošenjem **Izvješća o stanju rasprave o budućnosti Europe** na plenarnoj sjednici 13. veljače 2019. koje je pripremio Odbor za ustavna pitanja uoči sastanka na vrhu u Sibiu u svibnju 2019. godine.

U Izvješću o stanju rasprave o budućnosti Europe podsjeća se na neka od postignuća Unije i naglašava da se brojni izazovi s kojima se Unija suočava moraju riješiti zajedničkim snagama te da je za njih potrebna veća i bolja politička integracija. Ponavlja se da bi zahvaljujući **institucionalnim reformama postupak donošenja odluka trebao postati demokratičniji i transparentniji te da bi se njima trebala povećati sposobnost djelovanja Unije**. Podsjeća se i na nekoliko prijedloga koji su podneseni u prethodnim rezolucijama Parlamenta o budućnosti Europe (kao što je važnost jedinstvenog institucijskog okvira i metode Zajednice, glasovanje kvalificiranom većinom u Vijeću, poboljšanje transparentnosti donošenja odluka u Vijeću, potencijalno pravo Parlamenta na zakonodavnu inicijativu u slučaju buduće revizije Ugovorâ, demokratsko gospodarsko upravljanje, nastavak postupka vodećih kandidata i daljnje poštovanje temeljnih vrijednosti) te se daje pregled prijedloga koje su podnijele druge institucije, tijela ili države članice u tom kontekstu, istodobno uzimajući u obzir napretke u nekoliko područja politika. U Rezoluciji se naglašava potreba za jačanjem europskog javnog prostora kao nadnacionalnog područja demokracije. **Istiće se da bi nakon uspostave novog Parlamenta i Komisije trebalo iskoristiti dosadašnja postignuća i razraditi podnesene prijedloge**.

Pri pripremi izvješća, Odbor za ustavna pitanja održao je niz saslušanja te je organizirao radionicu i rasprave o budućnosti Europe na svojim godišnjim sjednicama s nacionalnim parlamentima. Osim toga, članovi Odbora **izradili su nekoliko radnih dokumenata** o institucijskim aspektima u vezi sa socijalnom dimenzijom Unije, iskorištavanjem globalizacije, jačanjem ekonomske i monetarne unije, europskom obranom, budućnosti financija EU-a, strukturu i radnim metodama Vijeća te integracijom s više brzina.

Mišljenja povezana s raspravom o budućnosti Europe

Odbor je također usvojio **nekoliko mišljenja** o institucijskim aspektima određenih posebnih tema u kontekstu rasprave o budućnosti Europe za koje su nadležni drugi odbori.

Usvojio je mišljenje o **proračunskom kapacitetu europodručja** (izvjestitelj: Paulo Rangel (EPP, portugalski državljanin)), za koji su odbori ECON i BUDG bili zajednički odgovorni, u kojem je podsjetio na svoje stajalište da bi takav kapacitet trebao biti dijelom proračuna EU-a i financiran sredstvima EU-a. Analizirao je mogućnosti za stvaranje takvih kapaciteta u skladu s važećim odredbama Ugovora te je istovremeno podsjetio na potrebu za demokratskom odgovornošću i legitimnošću.

Odbor je usvojio mišljenje o Prijedlogu **uredbe Vijeća o osnivanju Europskog monetarnog fonda**, posebno se usredotočivši na rješenja kojima bi se osigurala prikladna demokratska odgovornost nasljednika sadašnjeg međuvladinog Europskog stabilizacijskog mehanizma (izvjestiteljica: Danuta Maria Hübner (EPP, poljska državljanka)).

U pogledu Prijedloga **direktive Vijeća o utvrđivanju odredaba za jačanje fiskalne odgovornosti i srednjoročnog proračunskog usmjerena država članica** glavnom je odboru (ECON) savjetovao da predloži odobrenje prijedloga Komisije za uključivanje sadržaja Ugovora o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju u ekonomskoj i monetarnoj uniji u pravni okvir EU-a (izvjestitelj: György Schöpflin (EPP, mađarski državljanin))).

2.4. Buduće financije

Osim Radnog dokumenta o budućnosti financija EU-a odbor AFCO izradio je nekoliko mišljenja povezanih s tom temom u pogledu godišnjeg proračunskog postupka, postupka davanja razrješnice te budućnosti višegodišnjeg finansijskog okvira i vlastitih sredstava. Odbor AFCO iskoristio je te prilike kako bi izrazio svoje stajalište o načinima poboljšanja institucijske dinamike u tim postupcima i zaštite uloge Parlamenta.

Odbor AFCO u svim je svojim **mišljenjima o godišnjem proračunu** insistirao na dostatnoj dodjeli sredstava za programe građana, na posebnoj proračunskoj liniji za europsku građansku inicijativu i na dostatnim sredstvima za promicanje komunikacije i dijaloga s građanima (izvjestitelji: Danuta Maria Hübner (EPP, poljska državljanka) za proračune 2015., 2016., 2018. i 2019.; György Schöpflin (EPP, mađarski državljanin) za proračun 2017.).

i Alain Lamassoure (EPP, francuski državljanin) koji je započeo s radom na proračunu za 2020.).

Odbor je usvojio mišljenje (izvjestitelj: Pascal Durand (Verts, francuski državljanin) o **razrješnici za 2014. za izvršenje općeg proračuna za dio o Europskom vijeću i Vijeću**, u kojem je ponovno istaknuo dugotrajnu kritiku Parlamenta zbog toga što Vijeće nije Parlamentu pružilo potrebne informacije u vezi s izvršenjem dijela proračuna Vijeća u kontekstu postupka davanja razrješnice.

U mišljenju za **Izvješće odbora BUDG o pripremi poslijeeizborne revizije višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2014. – 2020.**: mišljenje Parlamenta prije prijedloga Komisije (izvjestitelj: Pedro Silva Pereira (S&D, portugalski državljanin)) odbor AFCO pozvao je na **potpuno sudjelovanje Parlamenta** u reviziji VFO-a, podrobnu reformu sustava vlastitih sredstava te aktivaciju prijelazne klauzule za donošenje odluka u području VFO-a i vlastitih sredstava.

U mišljenju za Izvješće odbora BUDG o **sljedećem VFO-u: priprema stajališta Parlamenta o VFO-u za razdoblje nakon 2020. godine** (izvjestitelj: Gerolf Annemans (ENF, belgijski državljanin)) odbor AFCO pozvao je na prelazak s jednoglasnog donošenja odluka na sustav glasovanja kvalificiranom većinom kada je to moguće, usklađivanje razdoblja budućih VFO-a sa sazivom Parlamenta i obaveznu reviziju VFO-a u sredini razdoblja te je upozorio da proširenje uloge Europskog vijeća na zakonodavno područje nije u skladu s Ugovorima. U mišljenju za Izvješće odbora BUDG o **reformi sustava vlastitih sredstava Europske unije** (izvjestiteljica: Mercedes Bresso (S&D, talijanska državljaninja)) odbor AFCO pozvao je na temeljitu reformu sustava vlastitih sredstava, prelazak s jednoglasnog donošenja odluka na sustav glasovanja kvalificiranom većinom u donošenju odluka o vlastitim sredstvima te na ukidanje rabata i korekcija.

Naposljetu, u mišljenju za **Privremeno izvješće o višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021. – 2027. – stajalište Parlamenta u cilju postizanja dogovora** (izvjestitelj: Fabio Massimo Castaldo) odbor AFCO ponovio je navedene poruke i smatrao je važnim da reformu prihodovne strane proračuna slijedi reforma rashoda.

2.5. Diferencirana integracija

- **Izvjestitelj:** Pascal Durand (Verts, francuski državljanin)
- **Postupak:** Izvješće o vlastitoj inicijativi (2018/2093(INI))

Glavni elementi

Osim Radnog dokumenta o integraciji s više brzina odbor AFCO usvojio je u studenom 2018. Izvješće o diferenciranoj integraciji. Cilj Izvješća bio je **razjasniti koncept diferencirane integracije**, istražiti područja u kojima se **uglavnom upotrebljava diferencirana integracija**,

razmotriti izazove u primjeni tog načela i predložiti neke mogućnosti za budućnost u postojećem okviru Ugovora i izvan njega.

Prema Izvješću odbora AFCO **diferencirana integracija trebala bi se odvijati u skladu s odredbama Ugovora**, trebala bi biti **otvorena svim državama članicama te ne bi smjela dovesti do složenijeg postupka donošenja odluka**. Odbor AFCO pozvao je na pojednostavljenje različitih oblika diferencijacije te na **ukidanje trajnih izuzeća od primarnog prava za pojedine države članice**. Također je napomenuo da bi **prelazak s jednoglasnosti na glasovanje kvalificiranom većinom** u svim područjima politika smanjilo potrebu za diferenciranim integracijom. **Odbor AFCO podsjetio je da bi za članstvo u Uniji trebala biti potrebna potpuna usklađenost s primarnim pravom EU-a u svim područjima politika**, dok bi državama koje žele blizak odnos s EU-om, ali ne žele u potpunosti poštovati primarno pravo i koje se ne žele ili ne mogu pridružiti EU-u trebalo ponuditi neki oblik partnerstva.

Te najbitnije poruke usvojene su na glasovanju o Izvješću, koje je održano na plenarnoj sjednici 17. siječnja 2019. godine.

3. Institucijski aspekti

3.1. Pravo na istragu

- **Izvjestitelj:** Ramón Jáuregui Atondo (S&D, španjolski državljanin)
- **Postupak:** Člankom 226. stavkom 3. UFEU-a utvrđuje se poseban zakonodavni postupak za usvajanje ove posebne uredbe, prema kojoj Parlament ima pravo na zakonodavnu inicijativu i donosi akt nakon dobivanja suglasnosti Vijeća i Komisije (2009/2212(INL))

Glavni elementi

Pravo na istragu ključan je instrument kojim parlamenti mogu pozvati izvršna tijela na odgovornost. Pravo Europskog parlamenta na istragu **prvo je pravno priznato Ugovorom iz Maastrichta** te je od 1995. uređeno zajedničkom odlukom Parlamenta, Vijeća i Komisije², kojom se Parlamentu daje pravo da osniva privremene istražne odbore za istragu navodnih kršenja i nepravilnosti u provođenju prava Zajednice. **Ugovorom iz Lisabona ta je ovlast ojačana** te se navodi da se pravo na istragu utvrđuje uredbom koju donosi Parlament, na vlastitu inicijativu i nakon što dobije suglasnost Vijeća (glasovanje kvalificiranim većinom) i Komisije (članak 226. UFEU-a).

Prije kraja 7. parlamentarnog saziva **Parlament je usvojio izvješće Davida Martina u ime odbora AFCO o Prijedlogu nacrta uredbe o pravu Europskog parlamenta na istragu**, na koje su Vijeće i Komisija podnijeli prigovore. Na početku 8. parlamentarnog saziva Konferencija predsjednika potvrdila je prijedlog Parlamenta te je odbor AFCO imenovao Ramóna Jáureguia Atonda novim izvjestiteljem, s namjerom ponovnog pokretanja inicijative.

Cilj je Parlamenta **unaprijediti kapacitete istražnih odbora**. Iskustvo pokazuje da samo Parlament može provoditi istrage o pitanjima koja, s obzirom na njihovu transnacionalnu dimenziju, nadilaze nadležnosti nacionalnih parlamenta. Na temelju rada prošlih istražnih odbora postalo je jasno da ovlasti Parlamenta u tom području moraju biti unaprijeđene kako bi te istrage bile učinkovitije. Istovremeno **bi preciznija definicija područja primjene**,

² Odluka Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije od 19. travnja 1995. o detaljnim odredbama o izvršavanju prava Europskog parlamenta na istragu (95/167/EZ, Euratom, EZUČ) (SL L 113, 19.5.1995., str. 2.).

sadržaja i ograničenja ovlasti istrage Parlamenta ojačala vladavinu prava i zaštitila prava svih subjekata uključenih u istražni odbor.

Glavni prigovori Vijeća i Komisije odnosili su se na pitanja kao što su **mogućnost pozivanja svjedoka, potencijalne sankcije za odbijanje svjedočenja ili davanje lažnih dokaza te obveza predaje dokumenata na zahtjev istražnih odbora.**

Nažalost, unatoč opetovanim naporima koje je odbor AFCO tijekom parlamentarnog saziva ulagao kako bi postigao napredak u tom predmetu, npr. navodeći nekolicinu puta da je spremjan potražiti rješenja za prigovore Vijeća i Komisije, **Vijeće je odbilo ući u političke rasprave** s Parlamentom o sadržaju Uredbe.

Naposljetku, tijekom plenarne sjednice u travnju 2019. Parlament je donio rezoluciju koju je predložio odbor AFCO u kojoj žali zbog manjka suradnje Vijeća i Komisije (koji bi mogao potaknuti pitanje poštovanja načela lojalne suradnje) te poziva te institucije da nastave s pregovorima s novoizabranim Parlamentom³.

3.2. Sastav Parlamenta

- **Izvjestitelji:** Danuta Maria Hübner (EPP, poljska državljanica) i Pedro Silva Pereira (S&D, portugalski državljanin)
- **Postupak:** Poseban zakonodavni postupak utvrđen člankom 14. stavkom 2. UEU-a, kojim **Europsko vijeće**, na temelju prijedloga Parlamenta i uz njegovu prethodnu suglasnost, jednoglasno donosi Odluku o utvrđivanju sastava Europskog parlamenta (2017/2054(INL))

Glavni elementi

Odlukom Europskog vijeća iz lipnja 2013. o utvrđivanju sastava Europskog parlamenta za razdoblje 2014. – 2019. Parlament se obvezao da će prije kraja 2016. predstaviti prijedlog o uspostavi sustava kojim bi se u budućnosti, prije svakog novog izbora za Europski parlament, omogućila raspodjela zastupničkih mesta među državama članicama. No zbog uvjerljivih političkih razloga povezanih s referendumom u Ujedinjenoj Kraljevini od 23. lipnja 2016. Parlament nije bio u mogućnosti izraditi taj prijedlog, kao što je bilo predviđeno Odlukom Europskog vijeća.

Odbor AFCO predložio je novi sastav Europskog parlamenta na temelju načela iz svojeg izvješća od 26. siječnja 2018. godine. Novom raspodjelom **smanjio bi se broj zastupnika u Parlamentu na 705**, a određeni broj mesta ostao bi slobodan za potrebe mogućih budućih proširenja Europske unije.

³ Rezolucija o pregovorima s Vijećem i Komisijom o zakonodavnom prijedlogu uredbe o pravu Europskog parlamenta na istragu (izglasana 18. travnja 2019.).

27 praznih mesta nakon izlaska Ujedinjene Kraljevine iz Unije raspodijelilo bi se među 14 država članica kako bi zastupljenost građana bila pravednija i potpuno u skladu s odredbama Ugovora, **osobito načelom degresivne proporcionalnosti**. U slučaju da je **Ujedinjena Kraljevina i dalje država članica** u vrijeme sljedećih izbora, **na snazi bi bila postojeća pravila**.

Tijekom pripreme izvješća odbor AFCO ispitao je niz **matematičkih formula** te je zaključio da, iako matematičke formule imaju velik potencijal za stvaranje trajnog sustava raspodjele mesta u budućnosti, Parlament zbog političkih razloga ne može predložiti trajni sustav u ovoj fazi.

Prijedlozi odbora AFCO usvojeni su na glasovanju na plenarnoj sjednici od 7. veljače 2018. godine. Jedini element koji nije prisutan u Rezoluciji Parlamenta **jest mogućnost uspostave zajedničke izborne jedinice i transnacionalnih lista**, što je bilo dio izvješća koje je odbor AFCO podnio na plenarnoj sjednici.

Dana 13. lipnja 2018. **Parlament je dao suglasnost** za Nacrt odluke Europskog vijeća o utvrđivanju sastava Europskog parlamenta, koji sadržava jednaka pravila koja je predložio Parlament.

3.3. Institucijski aspekti vanjskih politika

Izvješće o ustavnim, pravnim i institucijskim posljedicama zajedničke sigurnosne i obrambene politike: mogućnosti koje daje Ugovor iz Lisabona

- **Izvjestitelji:** Esteban González Pons (EPP, španjolski državljanin) i Michael Gahler (EPP, njemački državljanin)
- **Postupak:** Izvješće o vlastitoj inicijativi, zajedničke sjednice odbora s odborom AFET (2015/2343(INI))

Glavni elementi

Nakon zajedničkog saslušanja odbora AFET i AFCO od 13. listopada 2015. naslovljenog *Zajednička vanjska i sigurnosna politika prema Ugovoru iz Lisabona: oslobođanje svog punog potencijala*, tijekom kojeg se raspravljalo o prognozama za ZVSP i ZSOP u kontekstu postojećih Ugovora, zatraženo je odobrenje za Izvješće u cilju nadovezivanja na zaključke iz tog saslušanja. Cilj je bio **riješiti institucionalne izazove u vanjskoj politici EU-a iskorištavanjem potencijala Ugovora iz Lisabona i položaja Europskog parlamenta u pogledu institucijskih i strateških posljedica uspostave ZSOP-a**.

U tom je izvješću Parlament nastojao utvrditi **učinkovit put i čvrst napredak u zajedničkoj obrambenoj politici koja vodi prema Europskoj obrambenoj uniji**, radi suočavanja s

pojavom novih geopolitičkih okolnosti i sigurnosnih prijetnji te osiguranja učinkovite suradnje i raspodjеле sredstava te mogućnosti među država članicama, ne dovodeći u pitanje njihovu nadležnost u pitanjima obrane.

Parlament je želio imati istaknutiju ulogu u razvoju institucijskog okvira zajedničke obrane, u cilju jačanja nadzora, a stoga i demokratskih temelja Unije.

U Izvješću je izneseno nekoliko prijedloga za **institucionalno jačanje** zajedničke obrambene politike, uključujući **Vijeće ministara obrane, Upravljački odbor za obranu, Europsku obrambenu agenciju, stalnu strukturiranu suradnju te aspekte povezane s Parlamentom i njegovim strukturama.**

Parlament se zalagao za znatno produbljenje zajedničke obrambene politike te je naglasio potrebu za **bliskijim odnosom s NATO-om** razvojem partnerstva i izbjegavanjem udvostručivanja.

Parlament je Vijeću i potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku dao nekoliko političkih preporuka, i u sadašnjem ustavnom okviru i u okviru potencijalne reforme Europske unije izmjenom Ugovora.

Mišljenja povezana s budućim institucijskim okvirom za vanjske politike

Osim Radnog dokumenta o budućnosti obrambene politike EU-a te Izvješća o ustavnim, pravnim i institucijskim posljedicama ZVSP-a, odbor AFCO radio je na nekoliko mišljenja povezanih s vanjskim politikama EU-a.

U mišljenju o ulozi EU-a u okviru UN-a – kako na bolji način ostvariti ciljeve vanjske politike EU-a (izvjestitelj: David McAllister (EPP, njemački državljanin)) odbor AFCO smatrao je da se EU mora pozicionirati kao jedinstveni međunarodni dionik, zatražio je da UN, Komisija i Vijeće temeljito obavještavaju Parlament o svojim koordinacijskim naporima te je pozvao na reformu Vijeća sigurnosti UN-a kako bi se EU-u omogućilo da postane stalni član tog tijela.

U mišljenju o Europskoj obrambenoj uniji (izvjestitelj: David McAllister (EPP, njemački državljanin)) odbor AFCO pozvao je da se puni potencijal Ugovora iz Lisabona iskoristi u području obrane, za osnivanje pravog Odbora za sigurnost i obranu te Vijeća ministara obrane i za jače strateško partnerstvo između EU-a i NATO-a.

U mišljenju o Godišnjem izvješću o provedbi zajedničke sigurnosne i obrambene politike (izvjestitelj: Paulo Rangel (EPP, portugalski državljanin)) odbor AFCO pozdravio je uspostavu stalne strukturirane suradnje, jačanje Europskog fonda za obranu i povećanje proračuna Europske obrambene agencije. Ponovno je naglasio i potporu uspostavi formata za sastanak ministara obrane unutar Vijeća, istaknuo potrebu za koordinacijom unutarnjih i vanjskih dimenzija ZSOP-a te razvojem jedinstvenog obrambenog tržišta i naglasio da Unija mora biti u stanju samostalno jamčiti sigurnost svojih građana.

3.4. Institucijski aspekti gospodarskog upravljanja i bankovne unije

Odluka Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni članka 22. Statuta Europskog sustava središnjih banaka (ESSB) i Europske središnje banke (zajednički postupak s odborom ECON)

- **Izvjestitelji:** Danuta Maria Huebner (EPP, poljska državljanka) za odbor AFCO i Gabriel Mato (EPP, španjolski državljanin) za odbor ECON
- **Postupak:** Članak 129. stavak 3. UFEU-a: poseban postupak za izmjenu Statuta ESSB-a, izmjena protokola Ugovorâ (2017/0810(COD))

Glavni elementi
Presudom donesenom u predmetu T-496/11 dana 4. ožujka 2015. (<i>Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske protiv Europske središnje banke</i>) poništen je Okvir nadzorne politike Eurosustava. Stoga je Europska središnja banka izradila preporuku za odluku Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Statuta ESSB-a (članak 22. Protokola br. 4 – Statut Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke). Cilj je Prijedloga bio dodijeliti Europskoj središnjoj banci izričitu nadležnost za reguliranje aktivnosti klirinških sustava, uključujući središnje druge ugovorne strane. To je dovelo do pojednostavljene revizije Ugovora u skladu s postupkom utvrđenim u članku 129. stavku 3. UFEU-a. Predmet je riješen u okviru postupka u zajedničkom odboru između odbora AFCO i ECON.   Odbor Europskog parlamenta za ekonomsku i monetarnu politiku (ECON) i Odbor za ustavna pitanja (AFCO) usvojili su svoje izvješće 19. lipnja 2018. godine. Izvješće je potom usvojeno na plenarnoj sjednici 4. srpnja 2018. godine. Međuinstucijski pregovori o izmjeni Statuta održani su usporedno s Uredbom o infrastrukturi europskog tržista (EMIR 2.2) kojom se nastojao ostvariti pouzdaniji i učinkovitiji nadzor središnjih drugih ugovornih strana koje pružaju usluge EU-u. Zbog ustrajanja Vijeća konačni kompromisni tekst izmjene Statuta uključivao je detaljne i ograničene ovlasti nad središnjim drugim ugovornim stranama trećih zemalja i, što je još bitnije, njime se Europskoj središnjoj banci nisu dale ovlasti u vezi sa središnjim drugim ugovornim stranama osnovanima u EU-u.   Dana 20. ožujka 2019. Upravno vijeće ESB-a jednoglasno je odlučilo povući Prijedlog. Smatralo je da se predloženim izmjenama u međuinstucijskim pregovorima ne bi omogućilo postizanje temeljnih ciljeva koje je ESB tražio u vezi s regulatornom nadležnosti ESSB-a te da bi se moglo u pitanje dovesti samostalno izvršavanje nadležnosti ESB-a. ESB je naveo da je spremam ponovno razmotriti to pitanje u budućnosti uz punu suradnju s drugim institucijama ako bi se mogao pronaći način za napredak koji ne bi izazvao takve zabrinutosti.

Mišljenja povezana s gospodarskim upravljanjem i bankovnom unijom

Odbor je također doprinio različitim institucijskim aspektima rada odbora ECON, osobito u području gospodarskog upravljanja i bankovne unije.

Gospodarsko upravljanje

Odbor AFCO dostavio je **mišljenje (izvjestiteljica: Sylvie Goulard (ALDE, francuska državljanka))** za Izvješće odbora ECON o vlastitoj inicijativi o reviziji okvira gospodarskog upravljanja iz 2104. godine. U mišljenju je posebno tražio integraciju Europskog stabilacijskog mehanizma i Ugovora o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju u pravni okvir EU-a, uz odgovarajuće mehanizme odgovornosti, te je pozvao na međuinsticujski sporazum koji obuhvaća sve faze Pakta o stabilnosti i rastu te postupke u slučaju makroekonomskog neravnovešenja. Zalagao se za usvajanje općih europskih političkih smjernica postupkom suodlučivanja i stvaranje proračunskog kapaciteta za ekonomsku i monetarnu uniju u okviru proračuna EU-a. U mišljenju je zaključeno da je za istinsku ekonomsku i monetarnu uniju potrebno jačanje vladavine prava u Uniji, čime se, među ostalim, osigurava da javno tijelo podliježe pravu, te da je jednakost pravnih osoba zajamčena neovisnim sudstvom.

Revizija europskih nadzornih tijela

U kontekstu revizije Okvira kojim se uređuju europska nadzorna tijela u mišljenju odbora AFCO (izvjestiteljica: Danuta Maria Hübner (EPP, poljska državljanka)) pozornost je bila posvećena institucijskim aspektima makroekonomskog strane Europskog sustava financijskog nadzora – Europski odbor za sistemske rizike (ESRB). U mišljenju je poseban naglasak stavljen na organizacijsku strukturu ESRB-a i na mehanizme odgovornosti. Plan je bio da se imenovanje predsjednika ESRB-a formalno povjeri Europskoj središnjoj banci, uz usporedno unapređenje profila voditelja tajništva. Odbor AFCO insistirao je na potpuno transparentnom postupku imenovanja voditelja tajništva te na tome da njegova nezavisnost bude zajamčena. Također je osigurao da razmjer raspodjele zadataka zastupanja koji mu budu dodijeljeni budu ograničeni te da izričito ne uključuju obavezu izvješćivanja Parlamenta, za što bi trebao biti odgovoran predsjednik. ESRB bi također trebao biti pod pojačanim nadzorom te odgovarati na parlamentarna pitanja. Ti su prioriteti sadržani u kompromisnom tekstu o kojem je postignut sporazum.

Europski sustav osiguranja depozita

U okviru suradnje s odborom ECON u pogledu institucijskih aspekata bankovne unije odbor AFCO dostavio je mišljenje (izvjestiteljica: Danuta Maria Hübner (EPP, poljska državljanka)) o uredbi kojom se nastoji uspostaviti treći stup bankovne unije – Europski sustav osiguranja depozita (EDIS). U zakonodavnom mišljenju istaknuta je potreba za neometanom promjenom članstva u sva tri stupa bankovne unije, ako bi se države članice pridružile u kasnijim fazama pridruživanjem ekonomskoj i monetarnoj uniji ili potpisivanjem sporazuma o bliskoj suradnji s Europskom središnjom bankom. U njemu je također utvrđen postupan postupak za isključenje iz primanja pokrića europskog sustava osiguranja depozita koji je oblikovan po uzoru na postupak zbog povrede prava. Od Europske komisije traži se da ispunjava nekoliko važnih postupovnih koraka te da navede razloge prije nego što odluči o isključenju iz primanja pokrića europskog sustava osiguranja depozita.

3.5. Izmjene Statuta Europske investicijske banke

- **Izvjestiteljica:** Danuta Maria Hübner (EPP, poljska državljanica)
- **Postupak:** Poseban postupak utvrđen člankom 308. UFEU-a., kojim Vijeće, na temelju prijedloga Europske investicijske banke te nakon što dobije mišljenja Europskog parlamenta i Komisije, jednoglasno donosi odluku o izmjeni statuta EIB-a (2018/0811(CNS) i (2019/0804(CNS))

Glavni elementi

Zbog svoje odgovornosti za postupke revizije Ugovora odbor AFCO bio je vodeći odbor za mišljenja Europskog parlamenta o izmjenama Protokola (br. 5) o Statutu Europske investicijske banke (EIB) priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije.

Cilj dotičnih izmjena koje je predložila Europska investicijska banka bio je **prilagoditi Statut EIB-a novonastaloj situaciji uslijed povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije te prikazati povećanje upisanog kapitala EIB-a za koje su zaslužne Poljska i Rumunjska.**

Odbor AFCO u svojim je izvješćima odobrio oba prijedloga koja je podnijela Europska investicijska banka.

Međutim, u pismu predsjedniku Vijeća od 17. travnja 2019. predsjednik odbora AFCO izrazio je zabrinutost zbog manjka odgovarajućih objašnjenja EIB-a u vezi s oba prijedloga u pogledu promjena u sastavu tijela zamjenika direktora i njegova utjecaja na upravljanje EIB-om.

3.6. Statut Europskog ombudsmana

- **Izvjestitelj:** Paulo Rangel (EPP, portugalski državljanin)
- **Postupak:** Poseban zakonodavni postupak iz članka 228. stavka 4. UFEU-a, kojim je Europskom parlamentu, nakon što zatraži mišljenje od Komisije i uz odobrenje Vijeća, omogućeno donošenje uredaba o utvrđivanju propisa i općih uvjeta kojima se uređuje obnašanje dužnosti Europskog ombudsmana (2018/2080(INL))

Glavni elementi

Sadašnji Statut Europskog ombudsmana (Odluka 94/262/EZUČ, EZ, Euratom) posljednji je put izmijenjen prije stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona. Stoga je bilo krajnje vrijeme da

se stavi izvan snage i da se doneše **potpuno nova uredba** u skladu s pravnom osnovom koja je trenutačno važeća.

Dana 12. veljače 2019. Parlament je donio Rezoluciju o Nacrtu uredbe Europskog parlamenta o utvrđivanju propisa i općih uvjeta kojima se uređuje obnašanje dužnosti Europskog ombudsmana (**Statut Europskog ombudsmana**) i stavlja izvan snage Odluka 94/262/EZUČ, EZ, Euratom.

Nacrtom uredbe se, među ostalim:

- utvrđuju **uvjeti pod kojima se može podnijeti pritužba** Europskom ombudsmanu
- utvrđuju **postupci** koji će se slijediti ako se u istragama Europskog ombudsmana otkriju slučajevi nepravilnosti u postupanju
- omogućuje Europskom ombudsmanu da, ne dovodeći u pitanje njegovu primarnu dužnost obrade pritužbi, provodi **istrage na vlastitu inicijativu**
- omogućuje Europskom ombudsmanu da na vlastitu inicijativu ili na temelju pritužbe: (i.) provodi **istrage koje se odnose na prethodne istrage**; (ii.) u godišnje izvješće Europskog ombudsmana za Europski parlament uključi **ocjenu stope usklađenosti** s preporukama koje je dao; (iii.) pokrene nove istrage na temelju **informacija dobivenih od zviždača**;
- omogućuje Europskom ombudsmanu da ocijeni postupke za **sprečavanje uzneniravanja i zaštitu zviždača** u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije te da osoblje Unije savjetuje u tim područjima
- utvrđuje da su institucije, tijela, uredi i agencije Unije obvezne Europskom ombudsmanu pružiti sve informacije, uključujući klasificirane podatke ili dokumente, koje Europski ombudsman zatraži
- obvezuje Europskog ombudsmana i njegovo osoblje da **povjerljivo postupaju sa svim podacima** koje su dobili tijekom obnašanja svojih dužnosti
- omogućuje Europskom ombudsmanu da **Uredu europskog javnog tužitelja dostavi** sve podatke unutar nadležnosti potonjeg
- zahtijeva da Europskom ombudsmanu bude dodijeljen **odgovarajući proračun**, dovoljan za osiguranje njegove neovisnosti i obnašanje dužnosti.

Odredbe o zviždačima i uzneniravanju nisu bile sadržane u izvješću koje je podnio odbor AFCO, nego su na plenarnoj sjednici uključene amandmanima.

3.7. Statut Suda Europske unije: izmjena Protokola br. 3

- **Izvjestitelj:** Morten Messerschmidt (ECR, danski državljanin)
- **Postupak:** Redovni zakonodavni postupak (pravna osnova: članak 256. stavak 1. i članak 281. stavak 2. UFEU-a) (2018/0900(COD)).

Glavni elementi

Dana 27. studenog 2018. odbor AFCO usvojio je mišljenje za Odbor za pravna pitanja o Nacrtu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni protokola br. 3 o Statutu Suda Europske unije.

U mišljenu se, među ostalim, navodi da će se **izmjene uvedene predloženom uredbom morati primjenjivati na predmete pokrenute pred Sudom ili Općim sudom nakon datuma stupanja na snagu ove Uredbe.**

3.8. Transparentnost, odgovornost i integritet u institucijama EU-a

Izvješće o transparentnosti, odgovornosti i integritetu u institucijama EU-a

- **Izvjestitelj:** Sven Giegold (Greens/EFA, njemački državljanin)
- **Postupak:** Izvješće o vlastitoj inicijativi (2015/2041(INI))

Glavni elementi

Transparentnost je bila jedan od prioriteta Junckerove Komisije, osobito uključivanjem prijedloga obveznog registra transparentnosti u svoj program rada za 2015., kao i odlukom o objavljivanju svih kontakata između lobista i povjerenika, osoblja njihovih privatnih ureda i glavnih direktora od 1. prosinca 2014. godine.

Cilj Izvješća odbora AFCO o transparentnosti, odgovornosti i integritetu u institucijama EU-a bio je **razvoj dosljednog i globalnog pristupa Europskog parlamenta tim pitanjima** rješavanjem aspekata kao što su **transparentnost u cijelom zakonodavnom postupku**, osobito u slučajevima kada europske institucije stupe u kontakt sa zainteresiranim stranama i lobistima.

Izvješćem se:

- promicalo uvođenje **zakonodavnog otiska**, zasad na dobrovoljnoj osnovi, te praksa sastajanja isključivo s predstvincima interesnih skupina koji su se registrirali u registru transparentnosti, čime register transparentnosti postaje obvezan što je to više moguće
- pozivalo na donošenje mjera za obranu integriteta institucija i tijela EU-a od sukoba interesa, osobito kodeksima ponašanja i odgovarajućim uredbama u vezi s „**rotirajućim vratima**“, „**razdobljima mirovanja**“ i sastavom stručnih skupina, te na rješavanje potencijalnih sukoba interesa za poduzeća u vlasništvu dužnosnika EU-a koja podnose zahtjeve za sredstva EU-a ili ih primaju
- pozivalo na donošenje mjera za poboljšanje **pristupa dokumentima i podacima** u zakonodavnom postupku, kojima bi bile obuhvaćene sve institucije i tijela EU-a, osobito u vezi s cjelovitošću registara dokumenata, pružanjem dostupnih dokumenata u okviru trijaloga, posebnom zajedničkom bazom podataka o trenutačnom stanju zakonodavnih predmeta, registrom delegiranih akata, klasifikacijom dokumenata te objavom zapisnika sa sastanaka određenih tijela Vijeća i Parlamenta

- pozivalo i na **transparentnost i odgovornost** u pogledu gospodarskog upravljanja u europodručju i proračuna EU-a
- skrenula pozornost na **pravo Parlamenta na informacije** o međunarodnim sporazumima i potrebu poboljšanja suradnje i razmjene informacija tijekom cijelog životnog ciklusa takvih sporazuma
- naglasila potreba za **borbom protiv prijevare i korupcije**, među ostalim, međunarodnom suradnjom, te za zaštitom zviždača učinkovitim zakonodavnim okvirom EU-a i
- istaknula potreba za jačanjem **odgovornosti agencija** i izbjegavanjem sukoba interesa među njihovim osobljem i stručnjacima.

Mišljenja povezana s transparentnošću

Osim Izvješća odbor AFCO usvojio i **mišljenje o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije** (izvjestitelj: Ramón Jáuregui Atondo (S&D, španjolski državljanin)).

U mišljenju se, među ostalim, predlaže izmjene prijedloga u cilju **jačanja pravnog okvira za zaštitu zviždača**, među ostalim u slučajevima **anonimnih prijava**. Konkretno, glavno područje primjene prijedloga trebalo bi obuhvaćati povrede **zajedničkih vrijednosti EU-a iz članka 2. UEU-a** i kršenja počinjena **političkim radnjama**. U mišljenju se predlaže i **uvrštavanje dužnosnika i ostalih službenika EU-a i Europske zajednice za atomsku energiju** među osobe koji imaju pravo na zaštitu te se utvrđuju odredbe kojima se jača uloga kaznenog prava u provedbi predložene direktive. Predlaže se i snažnija zaštita u slučaju **neozbiljnih ili zlonamjernih pravnih postupaka protiv zviždača te psihološka pomoć** i podrška zviždačima.

4. Približavanje Europe građanima

4.1. Europska građanska inicijativa

- **Izvjestitelj:** György Schöpflin (EPP, mađarski državljanin)

- **Postupak:** Redovni zakonodavni postupak (2017/0220(COD))

Glavni elementi

Odbor se zalagao za reviziju tog pravnog instrumenta za sudjelovanje građana od svojeg **prvog izvješća o provedbi Europske građanske inicijative (EGI) u listopadu 2015. godine.** Cilj revizije pravnog okvira za europsku građansku inicijativu bio je učiniti je **jednostavnijim i transparentnijim instrumentom** za utvrđivanje programa na razini EU-a koji je **prilagođeniji korisnicima.**

Naposljetu, i kao rezultat stalnog pritiska Parlamenta, Komisija je 13. rujna 2017. predstavila prijedlog nove uredbe o europskoj građanskoj inicijativi. Međuinsticujski pregovori zaključeni su u prosincu 2018. te će se nova uredba primjenjivati od 1. siječnja 2020. godine. Tom novom uredbom uvode se neka nova obilježja kao što je **djelomična registracija** europske građanske inicijative, čime se ograničava područje primjene na sposobnost Komisije da predloži zakonodavstvo u određenom području. Zahvaljujući inicijativi odbora AFCO i potpori Europskoj parlamentu na plenarnoj sjednici **organizatorima europskih građanskih inicijativa sada je pružena dodatna potpora** u pogledu **prevođenja**, imaju pristup **internetskoj platformi za suradnju** koja im pomaže u pokretanju europske građanske i dobivaju dodatnu potporu od država članica zahvaljujući **kontaktnim točkama** uspostavljenima na nacionalnoj razini. Komisija i Parlament svojim će komunikacijskim aktivnostima doprinijeti **podizanju svijesti o europskoj građanskoj inicijativi.** Parlament je također **organizatorima pružio dodatno vrijeme za prikupljanje potpisa** te je sebi osigurao snažniju ulogu održavanjem rasprave o uspješno podnesenim europskim građanskim inicijativama i osiguranjem strožeg nadzora nad dalnjim mjerama Komisije u pogledu tih inicijativa. Također je pomogao osigurati da **odgovor Komisije** na europsku građansku inicijativu bude **jasan i transparentan**, i to uključivanjem popisa mjera i vremenskog okvira za njihovu provedbu.

Parlament je ustrajao i na osiguranju transparentnosti finansijske potpore za europske građanske inicijative redovitim izvješćivanjem o izvorima potpore uz pomoć registra. Prema Parlament tijekom međuinsticujskih pregovora **nije uspio smanjiti potrebnu dob za potporu europskoj građanskoj inicijativi na 16 godina**, države članice mogu se, na ustrajanje Parlamenta, odlučiti za tu nižu dobnu granicu. Cilj Uredbe je i da se tijekom razdoblja od tri godine **postupno ukine postojeće pojedinačne sustave internetskog prikupljanja i zamjeni ih središnjim sustavom internetskog prikupljanja** koji je razvila Europska komisija.

4.2. E-demokracija u Europskoj uniji: potencijal i izazovi

- **Izvjestitelj:** Ramon Jauregui Atondo (S&D, španjolski državljanin)
- **Postupak:** Izvješće o vlastitoj inicijativi (2016/2008(INI))

Glavni elementi

U Izvješću se razmatraju nedavne promjene u **upotrebi novih alata e-demokracije**. Naglašava se da **podaci i komunikacijske tehnologije stvaraju nove prostore za sudjelovanje i raspravu u demokratskom području EU-a** te da imaju **potencijal za ublažavanje nezadovoljstva javnosti tradicionalnom politikom**, poboljšanje transparentnosti političkog sustava i **smanjenje tzv. Europskog „demokratskog deficit“**.

U Izvješću se zaključuje da je iskustvo s e-demokracijom u cijeloj Europi neujednačeno i da je za njezino šire usvajanje potrebna posebna infrastruktura. Spominje se potreba za rješavanjem sigurnosnih pitanja i jamčenjem privatnosti, a ti su aspekti iznimno važni za osiguranje povjerenja građana u takve alate.

Nadalje, Izvješćem se poziva države članice da **promiču e-uključenost** s pomoću digitalne pismenosti te jednakog i sigurnog digitalnog pristupa svim građanima EU-a te da, boljom **integracijom takvih digitalnih vještina u nastavne programe škola i programe cjeloživotnog učenja**, osiguraju pristupačnu i dostupnu **digitalnu infrastrukturu velikih brzina**. Potiče ih se da **promiču mehanizme** koji građanima EU-a omogućuju **interakciju s vladama i institucijama EU-a**. Skreće se pozornost na velik potencijal alata informacijske i komunikacijske tehnologije u vlastitoj participativnoj demokraciji EU-a preko europske građanske inicijative, kao i na potrebu za poboljšanjem e-sudjelovanja u postupku javnog savjetovanja Komisije. Komisija se poziva da **razvije e-sudjelovanje** u okviru Strategije digitalnog tržišta pokrenute 2017. te institucije EU-a da pokrenu postupak za razvoj **Europske povelje o internetskim pravima** kako bi se promicala i zajamčila prava građana EU-a koja se odnose na digitalnu sferu.

Mišljenja povezana s građanstvom

Izvješće o građanstvu EU-a

U mišljenju odbora AFCO (izvjestitelj: Cristian Dan Preda (EPP, rumunjski državljanin)) o **Izvješću o građanstvu EU-a** naglašena je potreba za promicanjem politika te provođenjem kampanja i aktivnosti za podizanje svijesti o pravima građana. U njemu se ustrajalo na tome da se reformom **europskog izbornog prava** nastoji povećati **sudjelovanje u demokratskom sustavu EU-a** i povjerenje u njega te da su načela transparentnosti, svijesti i nediskriminirajućeg pristupa informacijama ključna. Zalagalo se za **promicanje sudjelovanja u europskim izborima** jačanjem njihova europskog karaktera i povećanjem vidljivosti političkih stranaka na razini EU-a. Pozivalo se na reviziju Uredbe o europskoj građanskoj inicijativi te se insistiralo na razvoju mehanizama i politika usmjerenih na **zaštitu temeljnih prava pojedinaca u digitalnom okružju**.

4.3. Uloga gradova u institucionalnom okviru Unije

- **Izvjestitelj:** Kazimierz Michał Ujazdowski (ECR, poljski državljanin)
- **Postupak:** Izvješće o vlastitoj inicijativi, pridruženi odbor REGI (2017/2037(INI))

Glavni elementi

Znatan dio stanovništva Europske unije živi u gradovima i urbanim područjima, a njihova važnost raste u kontekstu institucionalnih struktura i provedbe zakonodavstva EU-a. Odbor AFCO smatrao je da je zbog tih kretanja i drugih događanja, kao što su Povelja iz Leipziga o održivim europskim gradovima, Sporazum gradonačelnika ili Plan EU-a za gradove (uspostavljen u okviru neformalnog sastanka ministara EU-a odgovornih za urbana pitanja 30. svibnja 2016. („Amsterdamski pakт“)), potrebna **rasprava o uključenosti gradova u sadašnje donošenje odluka EU-a i institucionalnu strukturu** s gledišta demokratske legitimnosti, odgovornosti i transparentnosti u duhu Ugovorâ.

U cijelom Izvješću Parlament je **posebno ustrajao na važnosti uloge koju Odbor regija ima** kao savjetodavno tijelo pri uključivanju gradova u postupak donošenja odluka EU-a te je naglasio da je **trenutačni institucijski ustroj dostatan i u skladu s načelom supsidijarnosti**. Međutim, Parlament je smatrao da bi se transparentno i učinkovito uključivanje gradova u donošenje odluka trebalo poboljšati, osobito u pogledu zakonodavstva koje izravno utječe na njih.

U tom pogledu u Izvješću je pozdravljen i zatraženo jačanje inicijativa kao što je **jedinstvena kontaktna točka za gradove** radi olakšanja pristupa podacima ili Plan za gradove radi osiguranja višerazinskog upravljanja i partnerstva.

Parlament je također potaknuo **veću političku uključenost općina i lokalnih vlasti**, među ostalim, većom suradnjom s Vijećem, u cilju promicanja njihove uloge kao foruma za javnu raspravu te oblikovanja političkog prostora u EU-u.

Kako bi se uloga gradova u EU-u razvila u Izvješću se zalagalo za **snažniju suradnju između Parlamenta i Odbora regija** te za uspostavu programa 54 europskih foruma za raspravu u cilju promicanja općinskih rasprava i savjetovanja o poslovima EU-a.

Komisija se u **nastavku na to izvješće** složila da **doista postoji potreba za sustavnijim dijalogom s lokalnim i regionalnim vlastima** te je navela da će se procjena učinka Plana za gradove provesti do kraja 2019. kako bi se utvrdilo kako će se nastaviti s Planom.

5. Provedba Ugovorâ

5.1. Građanstvo

Provedba odredbi Ugovora u vezi s građanstvom EU-a

- **Izvjestiteljica:** Maite Pagazaurtundua Ruiz (ALDE, španjolska državljanica)
- **Postupak:** Izvješće o provedbi (2018/2111 (INI))

Glavni elementi

Cilj izvješća bio je ocijeniti provedbu odredbi Ugovorâ povezanih s građanstvom EU-a. Iako koncept građanstva EU-a postoji od Ugovora iz Maastrichta, nakon čega je dodatno unaprijeđen Ugovorom iz Lisabona, **ne smatra se da je provedba raznih odredbi o građanstvu EU-a dosegla svoj puni potencijal ni u smislu područja primjene ni učinkovitosti.**

Prava građana EU-a utvrđena u Ugovorima uključuju pravo demokratskog sudjelovanja, biračka prava, pravo na slobodno kretanje i nediskriminaciju te dodatno obuhvaćaju i pravo na konzularnu zaštitu.

U izvješću se **preporučuje sustavnija zaštita tih prava građana EU-a, prema potrebi, primjenom postupaka zbog povrede, proširenjem prava građana navedenih u članku 20. stavku 2. UFEU-a u okviru postupka iz članka 25. UFEU-a te većim financiranjem programa usmjerenih na podupiranje javnog prostora EU-a.** Također se snažno zagovara **osnaživanje uloge uredâ Europe Direct**, koji bi trebali aktivnije podupirati građane EU-a u ostvarivanju njihovih prava. Podupire se i ideja o obilježavanju **9. svibnja kao državnog praznika u Europi** i jačanje uloge građanskog odgoja; u tom se pogledu u izvješću poziva na dodatno razmatranje potencijala članaka od 165. do 167. UFEU-a. Naposljetku, u izvješću se navodi i da bi postupak pokrenut u skladu s člankom 25. UFEU-a trebao u konačnici dovesti do uspostave **statuta građanstva Unije**, zajedno s **europskim stupom socijalnih prava.**

Mišljenja o godišnjim izvješćima o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti

Odbor AFCO redovito doprinosi izvješću Komisije o **primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti** mišljenjima koja prosljeđuje odboru JURI kao vodećem odboru u tom predmetu (izvjestitelji: Kazimierz Michał Ujazdowski (ECR, poljski državljanin) i Cristian Dan Preda (EPP, rumunjski državljanin)). Odbor je zabilježio **veću aktivnost domova nacionalnih parlamenta** i u okviru političkog dijaloga i pri izdavanju obrazloženih mišljenja (tijekom analiziranog razdoblja pokrenuta su 3 takozvana postupka „žutog kartona“). Ukazao je i na to da parlamentarni domovi načelno žele sudjelovati u zakonodavnom postupku EU-a, a ne u kontroli nacrtu zakonodavnih akata. Odbor je istaknuto da se **takvo sudjelovanje može ostvariti nadzorom nad vladama njihovih država članica kada one djeluju u okviru Vijeća**. Također se založio za **veću fleksibilnost** u pogledu mehanizma ranog upozoravanja te je predložio mogućnost uporabe „**zelenog kartona**“, čime bi nacionalni parlamenti preuzele konstruktivniju ulogu u zakonodavnom postupku Unije.

U mišljenjima se nadalje ustrajalo na tome da Komisija **pri izradi zakonodavstva i ocjeni politika** u većoj mjeri uzme u obzir **načela supsidijarnosti i proporcionalnosti**. Odbor je naveo da je Komisija razvila robusnije alate u okviru bolje izrade zakonodavstva, ali da bi u tom pogledu **trebalo unaprijediti procjenu učinka**.

5.2. Nacionalni parlamenti

- **Izvjestitelj:** Paulo Rangel (EPP, portugalski državljanin)
- **Postupak:** Izvješće o provedbi (2016/2149 (INI))

Glavni elementi

Svrha izvješća, donesenog 19. travnja 2018., bilo je **ocijeniti upotrebu postojećih mehanizama za sudjelovanje nacionalnih parlamenta** u europskom političkom procesu i razmotriti moguća poboljšanja tih mehanizama kako bi se nacionalni parlamenti bliže uključili u cjelokupni proces integracije.

Tijekom pripreme izvješća Odbor je održao međuparlamentarnu sjednicu odbora i organizirao radionicu. Izvjestitelj je organizirao i misije za utvrđivanje činjenica u sklopu kojih su zastupnici posjetili portugalski, danski i grčki parlament. Odbor je primio i pisane doprinose od nekoliko nacionalnih parlamenta te se oslonio na stručno znanje u obliku studija, brifinga i pravnih mišljenja.

U izvješću je Parlament **ponovno potvrdio ključnu ulogu nacionalnih parlamenta u nadziranju njihovih vlada u području europskih poslova** kada one djeluju u svojstvu članova Europskog vijeća i Vijeća. U tom je pogledu potaknuto razmjenu najboljih praksi, redovite rasprave između ministara i specijaliziranih odbora nacionalnih parlamenta prije i nakon sastanaka Vijeća i Europskog vijeća te redovite sastanke zastupnika nacionalnih parlamenta, povjerenika i zastupnika u Europskom parlamentu. Parlament je također izrazio stav da bi Europski parlament i nacionalni parlamenti trebali biti u većoj mjeri uključeni u europski semestar i da se kalendari proračuna na nacionalnoj i europskoj razini

trebaju u tu svrhu bolje uskladiti. Parlament je nadalje predložio **uspostavu europskog tjedna**, koji bi se obilježavao svake godine, u kojem bi zastupnici nacionalnih parlamenta istovremeno raspravljali o europskim pitanjima s povjerenicima i zastupnicima u Europskom parlamentu.

Kad je riječ o ulozi nacionalnih parlamenta u nadzoru poštovanja načela supsidijarnosti, Parlament je podupro reforme sustava ranog upozorenja: od Komisije je zatražio da njega uključi tehničko razdoblje za obavlješćivanje i na taj način nađe praktično rješenje unutar trenutačnog okvira Ugovorâ kojim bi se nacionalnim parlamentima dalo više vremena za razmatranje izdavanja obrazloženog mišljenja o nacrtu zakonodavnog akta. Također je pozvao Komisiju da se **pozabavi pitanjem proporcionalnosti i supsidijarnosti** u svojim odgovorima na obrazložena mišljenja koja donose nacionalni parlamenti te da promiče upotrebu platforme IPEX za sustavnu razmjenu informacija i rano upućivanje na probleme u pogledu načela supsidijarnosti. Iako se Parlament složio s idejom da nacionalni parlamenti podnose konstruktivne prijedloge Komisiji na razmatranje, uzimajući u obzir pravo Komisije na inicijativu, zauzeo je stajalište da **provedba postupka „crvenog kartona“ nije moguća** u ovoj fazi procesa integracije.

Naposljeku, Parlament je pozvao na jačanje **odnosa između Unije i nacionalnih parlamenta**, pri čemu je, međutim, insistirao da se pri donošenju odluka jasno razlikuju nadležnosti nacionalnih parlamenta i Europskog parlamenta te da se u tom kontekstu ne pristane na osnivanje zajedničkih parlamentarnih tijela za donošenje odluka.

5.3. Pojačana suradnja

- **Izvjestitelj:** Alain Lamassoure (EPP, francuski državljanin)
- **Postupak:** Izvješće o provedbi (2018/2112(INI))

Glavni elementi

U vezi s općom temom budućnosti Europe Odbor AFCO odlučio je razmotriti pitanje pojačane suradnje, a posebno ispitati kako su dosad provedene odredbe Ugovorâ o pojačanoj suradnji.

U okviru pripreme izvješća izvjestitelj je organizirao raspravu i posjet Švicarskoj i SAD-u u sklopu misije za utvrđivanje činjenica.

Odbor AFCO u svojem je izvješću **ocijenio** dosadašnju **primjenu** tog koncepta i **predložio plan** koji treba slijediti kako bi se osigurala neometana i učinkovita provedba pojačane suradnje u budućnosti.

Sadržaj izvješća temeljio se na analizi ne samo **postojećih slučajeva pojačane suradnje u EU-u** nego i na analizi **sličnih odredbi o međudržavnoj suradnji u drugim saveznim državnim strukturama**, kao što su SAD, Kanada, Švicarska, Australija, Njemačka i Italija.

Planom za učinkovitu provedbu pojačane suradnje koji je predložio odbor AFCO pojednostavnit će se postupak odlučivanja tako što će se:

- odrediti rok u kojem će dva uzastopna predsjedništva Vijeća utvrditi da Unija kao cjelina ne može ostvariti ciljeve suradnje propisane zahtjevom iz članka 20. UEU-a;
- i predložiti primjena posebne prijelazne klauzule iz članka 333. UFEU-a o prelasku sa sustava jednoglasnosti na sustav glasovanja kvalificiranom većinom te s posebnog na redovni zakonodavni postupak čim Vijeće odobri sporazum o početku pojačane suradnje.

Odbor AFCO predložio je i **aktivnu ulogu Komisije** u upravljanju pojačanom suradnjom i preporučio **jaču ulogu Parlamenta u pojačanoj suradnji** tako što će mu biti omogućeno da predloži nove oblike pojačane suradnje u skladu s člankom 225. UFEU-a (kvazizakonodavna inicijativa) te će ga se uključiti u sve faze donošenja odluka u tom postupku.

U izvješću Odbora AFCO također su dane preporuke u vezi s **izdacima koji se odnose na pojačanu suradnju i nadležnost Suda** u vezi s takvim predmetima. Naposljetu, u izvješću su preporučene određene **prilagodbe institucijskih struktura Unije** kako bi se bolje prilagodio postupak odlučivanja u pogledu pojačane suradnje; isto tako predložene su i odredbe kojima bi se omogućilo povlačenje ili isključivanje država članica iz pojačane suradnje.

Te najbitnije poruke usvojene su na glasovanju o izvješću, koje se održalo na plenarnoj sjednici 12. veljače 2019.

5.4. Decentralizirane agencije

- **Izvjestitelj:** Gyorgy Schöpflin (EPP, mađarski državljanin)
- **Postupak:** Izvješće o provedbi (2018/2114(INI))

Glavni elementi

U ovom izvješću o provedbi, donesenom na plenarnoj sjednici 14. veljače 2019., ispituje se i ocjenjuje **kako su provedeni institucijski mehanizmi kojima se jamči demokratska kontrola nad decentraliziranim agencijama, a posebno Zajednička izjava i Zajednički pristup o decentraliziranim agencijama iz 2012.**, te se **predlažu poboljšanja** s ciljem uspostave dosljednijeg, učinkovitijeg i transparentnijeg institucijskog okvira za parlamentarni nadzor nad aktivnostima tih agencija.

Tijekom pripreme izvješća **svim parlamentarnim odborima poslan je upitnik**, a službe za istraživanje Parlamenta naručile su izradu studije o agencijama EU-a, Zajedničkom pristupu i parlamentarnom nadzoru. Izvjestitelj je organizirao misije za utvrđivanje činjenica u sklopu kojih su zastupnici posjetili Agenciju za temeljna prava (FRA) u Beču, Agenciju Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva (CEPOL) u Budimpešti i Europsku agenciju za GNSS (GSA) u Pragu.

Iako je konstatirao da **odbori Parlamenta aktivno nadziru agencije** (kao npr. proračunsko tijelo i tijelo nadležno za davanje razrješnice, koji to čine imenovanjem članova upravnih odbora, imenovanjem ili razrješenjem direktora agencija, savjetovanjima o programima rada, predstavljanjem godišnjih izvješća o radu te razmjenom mišljenja, kao i u vidu posjeta, brifinga ili pružanja stručnog znanja), **Parlament zahtijeva temeljitu ocjenu provedbe Zajedničkog pristupa**. Na temelju te ocjene stanja traži da se iznova razmotri **sastavljanje međuinstitucijskog sporazuma o agencijama i zajamči odgovarajući demokratski nadzor i odgovornost**, uključujući **obaveznu petogodišnju reviziju** načela kojima se uređuju njihovo osnivanje i funkcioniranje. Parlament također smatra da bi se **njegova uloga u nadzoru upravljanja mogla dodatno unaprijediti**, između ostalog, godišnjom raspravom o funkcioniranju agencija i upravljanju njima. EP također smatra da je **u slučaju izmjene Ugovorâ potrebno razmotriti način na koji bi agencije mogle biti još čvršće utemeljene u Ugovorima**.

Prijedlozi za **premještanje Europske agencije za lijekove (EMA) i Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA)** izazvali su zabrinutost i odbora AFCO i vodećih odbora (ENVI i ECON) koja proizlazi iz, kako su naveli, **nedovoljne uključenosti Parlamenta u postupak izbora novih sjedišta**, koja je umanjila njegove ovlasti u okviru redovnog zakonodavnog postupka. Parlament je stoga donio izjavu u kontekstu zakonodavnog postupka za premještanje sjedišta tih agencija u kojoj je zatražio reviziju relevantnih odredbi Zajedničke izjave i Zajedničkog pristupa iz 2012.

5.5. Ovlast političkog nadzora Parlamenta nad Komisijom

- **Izvjestiteljica:** Mercedes Bresso (S&D, talijanska državljanka)
- **Postupak:** Izvješće o provedbi (2018/2113(INI))

Glavni elementi

Parlamentarni nadzor preduvjet je demokratskog legitimiteta. Nedavne promjene zakonodavnog postupka i veća zakonodavna uloga izvršne vlasti dovele su do potrebe za jačanjem postupaka parlamentarnog nadzora. Ta pojava nije nova u institucionalnoj strukturi Unije, uz Komisiju koja je stekla zakonodavne ovlasti u okviru delegiranih akata, njezinu sve veću „politicaciju” i veću potrebu za jačanjem provedbe prava kako bi se dopunila učinkovitost zakonodavstva. Stoga se ovim izvješćem uloga Parlamenta u pogledu nadzora nad Komisijom nastojala dovesti ukorak s tim novim institucionalnim razvojem događaja.

U svojem je izvješću odbor AFCO **analizirao postojeće instrumente za parlamentarni nadzor nad Komisijom, utvrdio glavne izazove u kontekstu parlamentarnog nadzora i dao preporuke o tome kako odgovoriti na postojeće probleme**.

Odbor je, među ostalim, istaknuo da Parlament **ne iskorištava u potpunosti instrumente političkog nadzora izvršne vlasti**, podsjetio na snažnu **potporu tzv. postupku vodećih kandidata**, naglasio da je **struktura izvršne vlasti EU-a višeslojna i da se može razlikovati**

ovisno o području politike te je upozorio na to da Europsko vijeće protivno slovu Ugovorâ izvršava zakonodavne funkcije. Na temelju mišljenja koje su proslijedili Odbor za proračune (BUDG) i Odbor za proračunski nadzor (CONT), Odbor AFCO pozorno je razmotrio **razrješnice i proračunske postupke kao instrumente parlamentarnog nadzora.**

Preporuke odbora AFCO bile su, među ostalima, da se **instrumenti kojima se Komisija poziva na odgovornost kombiniraju s instrumentima za upravljanje nadzorom** te da **Parlament reformira vlastite metode rada** kako bi ojačao svoje nadzorne funkcije. Odbor AFCO također je pozvao Komisiju da **u većoj mjeri u obzir uzme zakonodavne inicijative** koje je Parlament pokrenuo u skladu s člankom 225. UFEU-a te je ustvrdio da **valja ozbiljno razmotriti mogućnost da se Parlamentu dâ pravo zakonodavne inicijative u kontekstu budućih izmjena Ugovorâ**. Također je naveo da je **pri svim budućim revizijama Ugovorâ potrebno ispitati mogućnost da odgovornost bude na pojedinim povjerenicima**. Nadalje, **odbor AFCO pozvao je Komisiju i Vijeće da uspostave politički dijalog o Prijedlogu uredbe Parlamenta o pravu na istragu**. Naposljetku, i što je još važnije, odbor AFCO pozvao je na **pojačanu suradnju i razmjenu najboljih praksi s nacionalnim parlamentima u području parlamentarnog nadzora nad izvršnom vlasti.**

Te najbitnije poruke načelno su usvojene na glasovanju o izvješću, koje je održano na plenarnoj sjednici 12. veljače 2019.

5.6. Temeljna prava, demokracija i vladavina prava

Provredba Povelje Europske unije o temeljnim pravima u institucijskom okviru EU-a

- **Izvjestiteljica:** Barbara Spinelli (GUE, talijanska državljanka)
- **Postupak:** Izvješće o provedbi (2017/2089(INI))

Glavni elementi

U izvješću je analiziran **postupak koji se u institucijama Unije primjenjuje u pogledu provedbe Povelje EU-a o temeljnim pravima kao primarnog zakonodavstva**. Iako je na temelju Ugovora iz Lisabona Povelja već gotovo 10 godina dio primarnog zakonodavstva EU-a, njezino uključivanje u postupak donošenja odluka u EU-u moglo bi se znatno ojačati.

U izvješću je prepoznata **važnost Agencije za temeljna prava** u tom procesu te se također poziva na jačanje njezine uloge primjenom postupka sustavnog savjetovanja. Komisiju se pak poziva da pri izradi procjene učinka uzme u obzir odredbe Povelje. Također se poziva na daljnju provedbu **Rezolucije Parlamenta o uspostavi mehanizma EU-a za demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava** (vidi u nastavku), čime bi se omogućilo sustavno praćenje razvoja događaja u EU-u, državama članicama te institucijama i tijelima EU-a. U izvješću se pozivaju i sve institucije EU-a na **veće uključivanje odredbi Povelje u politike EU-a**, posebno u okviru europskog semestra za gospodarsku koordinaciju, regionalnog financiranja Unije, politike proširenja, zajedničke vanjske i sigurnosne politike te trgovinske politike. Komisija se poziva da ispuni obvezu Unije kada je riječ o procesu **pristupanja Europskoj konvenciji**.

o zaštiti temeljnih prava, koji stoji otkada je Sud Europske unije izdao negativno mišljenje. U izvješću je nadalje istaknut potencijal agencija EU-a za potporu državama članicama u ispunjavanju njihovih obveza koje proizlaze iz Povelje.

U izvješću se institucije EU-a, a posebno Europska komisija, pozivaju da **povećaju potporu državama članicama pri provedbi Povelje na nacionalnoj razini** kako bi se osiguralo da se primjena prava iz Povelje ne zanemari niti pogrešno tumači te da **unaprijede suradnju i razmjenu dobrih praksi među državama članicama** u tom pogledu. Naposljetku, u izvješću je naglašeno da institucije, tijela, uredi i agencije EU-a trebaju **dosljednije tumačiti Povelju** kako bi se povećala učinkovitost njezine primjene.

Mišljenja o temeljnim pravima i vladavini prava

Uz svoja izvješća o temeljnim pravima i vladavini prava odbor AFCO donio je i nekoliko mišljenja o sljedećim temama:

Temeljna prava

Odbor AFCO dao je svoje mišljenje o raspravi o **temeljnim pravima u EU-u u razdoblju 2013. – 2014.** (izvjestitelj: Ramón Jáuregui Atondo (S&D, španjolski državljanin)), u kojem je naglasio da Unija treba nastaviti s procesom pristupanja Europskoj konvenciji o ljudskim pravima, osigurati promicanje vrijednosti EU-a kako je utvrđeno u članku 2. te zajamčiti **usklađenost unutarnjih i vanjskih aspekata u pogledu zaštite i promicanja ljudskih prava**, uključujući pritom i međunarodne sporazume. Odbor je nadalje ukazao na institucionalni problem u pokretanju članka 7. stavka 2. UFEU-a (jer je za to potrebna jednoglasna odluka Vijeća) te je stoga od država članica i institucija EU-a zatražio da uspostave dodatni mehanizam za učinkovito praćenje poštovanja temeljnih prava i vladavine prava u vidu **proširenja mandata Agencije EU-a za temeljna prava (FRA)**, otkrivanja javnih informacija o kršenju temeljnih prava te omogućavanja Komisiji da pokrene postupke zbog povrede zbog kršenja članka 2. UEU-a na temelju nalaza Agencije Europske unije za temeljna prava.

Također je ustvrdio da je potrebno uložiti veće napore u pogledu **revizije Uredbe o javnom pristupu dokumentima i Europske građanske inicijative** te odgovoriti na sve veći problem koji nastaje zato što se građanima Unije koji ostvaruju svoje pravo slobode kretanja oduzima glasačko pravo, što im onemogućava glasanje na nacionalnim izborima.

Mehanizam vladavine prava

Odbor (izvjestitelj: György Schöpflin (EPP, mađarski državljanin)) je pridonio zakonodavnom izvješću o vlastitoj inicijativi odbora LIBE čija je svrha **uspostava mehanizma EU-a za demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava (Pakt EU-a za demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava)**. Parlament od lipnja 2015. poziva Komisiju da predloži takav mehanizam čiji bi cilj bio **osigurati usklađenost s Poveljom o temeljnim pravima i Ugovorima**. U izvješću donesenom na plenarnoj sjednici 25. listopada 2016. Parlament je u tu svrhu uputio konkretne preporuke Komisiji, uključujući **Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma u kojem se te preporuke uzimaju u obzir**. Konkretno, predložio je da taj mehanizam **integrira i dopunjuje postojeće mehanizme te da bude utemeljen na**

dokazima i objektivan. Također smatra da bi mehanizam trebalo podupirati veliko stručno povjerenstvo, da bi on trebao biti usmjeren na stanje u državama članicama i institucijama EU-a te uključivati korektivne i preventivne mjere. Odbor AFCO u prvom se redu usredotočio na preporuke koje se odnose na njegov pravni oblik (**međuinsticujski sporazum**), **organizaciju međuparlamentarne rasprave na razini EU-a o demokraciji, vladavini prava i temeljnim pravima** te na donošenje rezolucije.

Stanje u Mađarskoj

Odbor AFCO također je, 2017. godine, donio **mišljenje o stanju u Mađarskoj** (izvjestiteljica: Maite Pagazaurtundúa Ruiz (ALDE, španjolska državljanica)).

Odbor AFCO podsjetio je da sve **države članice dijele i moraju poštovati vrijednosti iz članka 2. UEU-a** te da su te vrijednosti zaštićene postupkom utvrđenim u članku 7. UEU-a. Isto tako, smatra da **trenutačno stanje u Mađarskoj predstavlja očitu opasnost od teškog kršenja vrijednosti iz članka 2. UEU-a i opravdava pokretanje postupka iz članka 7. stavka 1. UEU-a.**

Zaštita proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava

Odbor AFCO dao je 21. studenog 2018. Odboru za proračune i Odboru za proračunski nadzor mišljenje u vezi s Prijedlogom uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o **zaštiti proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava** u državama članicama (izvjestitelj Helmut Scholz (GUE, njemački državljanin))).

Između ostalog, u mišljenju se navodi da bi mjere uvedene na temelju te Uredbe trebale stupiti na snagu tek nakon što Europski parlament i Vijeće odobre **prijenos sredstava u proračunsku rezervu u iznosu koji je jednak vrijednosti donesenih mera**. Kako bi se zajamčila brza odluka o mjerama koje su potrebne za zaštitu finansijskih interesa Unije, takvi prijenosi **trebali bi se smatrati odobrenima osim ako ih u određenom roku Europski parlament ili Vijeće (koje odlučuje kvalificiranom većinom) ne izmijene ili ne odbiju**. Uvođenje takvih mera ne smije utjecati na obvezu država članica da provode program ili **upotrebljavaju fond koji dotična mera obuhvaća**, a posebno na obvezu plaćanja krajnjim primateljima ili korisnicima. Komisija mora aktivno pratiti poštuju li se zakonska prava krajnjih primatelja i korisnika. Ako Komisija ima dokaze da država članica ne ispunjava svoju obvezu osiguravanja isplata i poštovanja legitimnih interesa krajnjih primatelja ili korisnika, poduzima sve odgovarajuće mjeru kako bi **pomogla tim primateljima ili korisnicima** u izvršenju njihovih zahtjeva.

Program Prava i vrijednosti

Odbor AFCO dao je 21. studenog 2018. Odboru za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove mišljenje o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa **Prava i vrijednosti** za razdoblje 2021. – 2027. (izvjestitelj: Josep-Maria Terricabras (Greens, španjolski državljanin)), (2018/0207(COD)). Novim će se programom zamijeniti program Europa za građane i program Prava, jednakost i građanstvo te će u njemu objediniti njihovi glavni elementi.

Uz potprograme koji su od početka sadržani u Prijedlogu u mišljenju se uvodi **potprogram Vrijednosti Unije** čija je svrha promicanje i očuvanje temeljnih prava i vrijednosti, demokracije i vladavine prava na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i transnacionalnoj razini.

6. Institucionalne posljedice istupanja iz Unije

BREXIT

1. Uloga Europskog parlamenta – centralizirani postupak

Povlačenje Ujedinjene Kraljevine bilo je od općeg horizontalnog interesa za cijeli Parlament. U tom kontekstu Parlament kao cjelina od samog početka sudjeluje u organizaciji internih postupaka povezanih s povlačenjem i utvrđuje njegove posljedice za EU i za politike koje su u nadležnosti svakog pojedinog parlamentarnog odbora. Parlament je odgovorio najpotpunije i najpravodobnije što je mogao na zahtjeve koji se odnose na njegovu funkciju koja mu je dodijeljena Ugovorom. Učinkovito je mobilizirao svoje političke i administrativne resurse kako bi mogao na vrijeme reagirati te biti odgovoran i konstruktivan dionik u pregovorima kao i u cijelom postupku.

Iako Europski parlament nije formalni sudionik pregovora o povlačenju države članice, on je u skladu s člankom 50. UEU-a nadležan za davanje suglasnosti u vezi sa sporazumom o povlačenju sklopljenim između EU-a i države članice koja se povlači. Parlament je, kako je predviđeno Ugovorom, i institucija Unije koja je nadležna za opću političku kontrolu. Zbog toga je pomno pratio i imao aktivnu ulogu u svim koracima povezanima s povlačenjem Ujedinjene Kraljevine iz Unije.

Parlament se u razmatranje tog pitanja uključio nakon referenduma održanog u Ujedinjenoj Kraljevini 23. lipnja 2016., na kojem je većina od 51,9 % birača glasovala za izlazak te države iz Europske unije.

Izvanredna sjednica Konferencije predsjednika održana je neposredno nakon referenduma, 24. lipnja 2016., kako bi se pripremio sastanak predsjednika Parlamenta s predsjednicima drugih institucija nakon referendumu i kako bi se u tom postupku razmotrili sljedeći koraci Parlamenta.

Na izvanrednoj sjednici održanoj 28. lipnja 2016., na kojoj se raspravljalo o ishodu referendumu, Parlament je donio rezoluciju o odluci o napuštanju EU-a na temelju ishoda referendumu održanog u Ujedinjenoj Kraljevini (P8_TA(2016)0294), i to s 395 glasova za, 200 protiv i 71 suzdržanim glasom te je podsjetio na svoje nadležnosti u skladu s Ugovorima i zatražio da bude u potpunosti uključen u sve faze postupka povlačenja. Na temelju vlastite inicijative i inicijativa drugih institucija Parlament je zapravo uključen i konzultiran od početka procesa, a raspravio je i analizirao je sve institucionalne i političke implikacije Brexita.

S obzirom na složena politička, horizontalna, pravna i politička pitanja, koordinacija rada Parlamenta bila je centralizirana je na razini Konferencije predsjednika kao vodećeg tijela unutar Parlamenta nakon povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz EU-a. Konferencija predsjednika uvela je u vezi s postupkom pristup utemeljen na više koraka. Prva faza – predviđeno je da traje dok se ne utvrde smjernice Europskog vijeća; rad se koordinira na razini Konferencije predsjednika; Guy Verhofstadt (ALDE, belgijski državljanin) imenovan je za koordinatora pregovora o povlačenju Ujedinjene Kraljevine na Konferenciji predsjednika održanoj 8. rujna 2016. Druga faza pregovora – Guy Verhofstadt koordinira rad s predsjednicom Odbora za ustavna pitanja (AFCO) Danutom Hübner (EPP, poljska državljanica). Treća faza – usmjeravaju je odbor AFCO i drugi odbori, a riječ je o postupku suglasnosti.

U tom je kontekstu i s istim ciljem osiguravanja strukturirane uključenosti Parlamenta u postupak povlačenja Konferencija predsjednika osnovala upravljačku skupinu za Brexit (službeno na sjednici Konferencije predsjednika održanoj 6. travnja 2017., a neslužbeno već nakon donošenja Rezolucije Parlamenta od 28. lipnja 2016.).

Ta je skupina, pod okriljem Konferencije predsjednika, bila zadužena za koordinaciju i pripremu rasprava, razmatranja i rezolucija Parlamenta o povlačenju Ujedinjene Kraljevine iz EU-a. Kao članovi imenovani su Guy Verhofstadt, u svojstvu predsjednika i koordinatora, Elmar Brok (EPP, njemački državljanin), Roberto Gualtieri (S&D, talijanski državljanin), Philippe Lamberts (Verts/ALE, belgijski državljanin), Gabriele Zimmer (GUE/NGL, njemačka državljanica) i Danuta Hübner (predsjednica odbora AFCO).

Parlament je u svakom trenutku bio uključen u metode i strukture koje su bile dio pregovora ili na temelju informacijskih kanala ili aktivnog sudjelovanja. U skladu s Izjavom od 15. prosinca 2016. objavljenom nakon neformalnog sastanka šefova država ili vlada 27 država članica „predstavnici Parlamenta“ pozvani su na pripremne sastanke Europskog vijeća. To je značilo stvarnu uključenost EP-a u postupak, među ostalim, i na sastancima šerpa i Vijeća za opće poslove. Na temelju odluke donesene na Konferenciji predsjednika 4. travnja 2017. predsjednik Parlamenta imenovao je tri člana da predstavljaju Parlament na sastancima šerpa za pripremu sastanaka Europskog vijeća o povlačenju Ujedinjene Kraljevine – Elmara Broka, Roberta Gualtierija i Guya Verhofstadta. Na istom je sastanku Guy Verhofstadt zadužen za sudjelovanje na relevantnim sastancima Vijeća za opće poslove i sastancima o političkom pregledu aktualnog stanja. Predsjednik Europskog parlamenta poziva se da održi govor na početku sastanka Europskog vijeća. Nапослјетку, главни pregovarač Unije Michel Barnier nastavio je redovito i detaljno obavještavati Parlament o svim događajima, održavati informativne sastanke s Parlamentom prije i nakon svakog kruga pregovora te u kontekstu važnih pomaka ili koraka u tom procesu, kao što su npr. sastanci Europskog vijeća u vezi s Brexitom. Sudjelovao je na nekoliko sastanaka Konferencije predsjednika i Konferencije predsjednika odbora održanimi kako bi se s čelnicima klubova zastupnika i predsjednicima odbora raspravilo trenutačno stanje pregovora.

Upravljačka skupina za Brexit sastala se više od 70 puta. Time je učinkovito pridonijela tomu da EP bude sustavno uključen i uvijek u prvom planu postupka, što je on i ostvario u vidu pravovremenog donošenja rezolucija i izjava u kojima je iznio svoje obrazložene stavove o svim

pregovorima i važnim događajima slijedom obavijesti Ujedinjene Kraljevine o namjeri povlačenja.

Sudjelovanje Parlamenta bilo je vidljivo ne samo zahvaljujući velikom broju sastanaka koje je održala upravljačka skupina za Brexit i rasprava na Konferenciji predsjednika već i u kontekstu rasprava o Brexitu na plenarnim sjednicama. Njegove rezolucije uvijek su bile u velikoj mjeri usklađene sa stajalištima drugih institucija o svim pitanjima povezanim s Brexitom. Skupina je isto tako objavila niz izjava o različitim pitanjima u ključnim trenucima kada je ostvaren napredak ili kada je došlo do zastoja u pregovorima. Parlament je također ostao u bliskom kontaktu s Vladom i nadležnim tijelima Ujedinjene Kraljevine, posebno s Ministarstvom unutarnjih poslova, u pogledu pitanja povezanih s građanskim pravima.

2. Uloga odbora AFCO – pripremni rad

Osim navedenih organizacijskih odluka Konferencije predsjednika i u skladu s Poslovnikom Europskog parlamenta odbor AFCO nadležan je za davanje suglasnosti iz članka 50. UEU-a. Tako u članku 88. Poslovnika⁴ o povlačenju iz Unije stoji sljedeće: „Ako država članica u skladu s člankom 50. Ugovora o Europskoj uniji odluči istupiti iz Unije, predmet se upućuje nadležnom odboru”. U skladu s odjeljkom XVIII. Priloga V. Poslovniku o ovlastima i nadležnostima stalnih odbora odbor AFCO nadležan je za institucionalne posljedice istupanja te je stoga odgovoran za postupak davanja suglasnosti nakon završetka pregovora.

Odbor AFCO zbog toga bi trebao imati horizontalnu ulogu, ne dovodeći pritom u pitanje posebne ovlasti drugih odbora u sektorskim pitanjima. Odbor AFCO nadležan je za izdavanje preporuke o prihvaćanju ili odbijanju sporazuma o povlačenju o kojem pregovaraju Unija i država članica koja iz nje istupa. Takva preporuka trebala bi biti donesena u obliku rezolucije, uključujući citate, ali ne i uvodne izjave, te bi mogla sadržavati kratko obrazloženje, o kojem se ne glasuje. Dopušteni su samo amandmani koji se podnose u cilju izmjene preporuke koju je predložio izvjestitelj. Postupak koji se primjenjuje utvrđen je u članku 105.⁵ Poslovnika.

Parlament bi na temelju preporuke odbora AFCO trebao donijeti odluku o suglasnosti u vezi sa sporazumom. U skladu s člankom 105. stavkom 4.⁶ Poslovnika Parlament odlučuje jedinstvenim glasovanjem o suglasnosti, bez obzira na to preporučuje li se prihvaćanje ili odbijanje akta. Amandmani se ne mogu podnosići, u skladu s člankom 88. Poslovnika⁷, Parlament odlučuje većinom glasova.

Odbor AFCO obavio je temeljite pripreme, prikupio dokaze te dobio savjete i stručna znanja različitih javnih ili privatnih sektora i dionika iz Europe ili Ujedinjene Kraljevine. Odbor je u skladu sa smjernicama Konferencije predsjednika, kao i drugi parlamentarni odbori, organizirao rasprave i saslušanja o posljedicama povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije na područja politike u njegovo nadležnosti.

---

⁴ Nekadašnji članak 82. Poslovnika

⁵ Nekadašnji članak 99. Poslovnika.

⁶ Nekadašnji članak 99. Poslovnika.

⁷ Nekadašnji članak 82. Poslovnika.

Od 3. rujna 2015. Odbor je raspravljao o Brexitu na više od 40 svojih sjednica, uključujući rasprave s glavnim pregovaračem EU-a, koordinatorom upravljačke skupine za Brexit i drugim institucijskim dionicima. Održana su saslušanja, radionice i prezentacije studija ili informativnih dokumenta o pitanjima koja pokrivaju područja od ponovnih pregovora o ustavnim odnosima između Ujedinjene Kraljevine i Europske unije i dogovora koji je Europsko vijeće postiglo 18. i 19. veljače 2016. do budućeg ustavnog odnosa Ujedinjene Kraljevine s Europskom unijom, prava građana i posljedica Brexit-a na razgraničenje s Irskom.

Odbor AFCO također je sudjelovao ili je bio izravno uključen u saslušanja drugih odbora o pitanjima povezanim s povlačenjem Ujedinjene Kraljevine iz Unije ili budućim odnosom EU-a i te države. Osim tih posebnih djelovanja koja su poduzeta, o problemima povezanim s povlačenjem, a posebno s aktualnim stanjem postupka, raspravljalio se na gotovo svakoj sjednici Odbora nakon obavijesti o namjeri povlačenja.

Odbor je u rujnu 2016. osnovao internu radnu skupinu zaduženu za pripremu i koordinaciju njegovih aktivnosti u vezi s postupkom povlačenja UK-a iz Unije nakon obavijesti podnesene u skladu s člankom 50. UEU-a.

Naposljeku, predsjednica odbora AFCO i članica upravljačke skupine za Brexit Danuta Hübner aktivno je sudjelovala u intenzivnim naporima usmjerenima na prikupljanje dokaza i informacija: u to se ubraja otprilike 500 bilateralnih sastanaka s javnim i privatnim dionicima o pitanjima u vezi s povlačenjem i utjecajem na EU i Ujedinjenu Kraljevinu te velik broj vanjskih djelovanja povezanih s Brexitom. Kao članica upravljačke skupine za Brexit Danuta Hübner je sudjelovala na 70 sastanka i dosljedno je na sjednicama odbora AFCO izvještavala njegove članove o zaključcima svih sastanaka skupine i bilateralnih sastanaka.

Na temelju svih aktivnosti Odbora prikupljene su brojne i relevantne informacije o povlačenju Ujedinjenje Kraljevine, a posebno o funkciranju Europske unije i o posljedicama spomenutog povlačenja na građane, poduzeća, institucije i zajednice.

Pri utvrđivanju glavnih ustavnih i institucionalnih problema koji proizlaze iz povlačenja Ujedinjene Kraljevine u ranoj fazi, odbor AFCO sastavio je dokument s nizom predloženih i preliminarnih pitanja o toj problematici. Među najbitnijim problemima utvrđenima u okviru nadležnosti Odbora bila je revizija Odluke Europskog vijeća o utvrđivanju sastava Europskog parlamenta⁸.

Odlukom 2013/312/EU Europskog vijeća od 28. lipnja 2013. o utvrđivanju sastava Europskog parlamenta (za koju je Parlament dao suglasnost) Ujedinjenoj Kraljevini dodjeljuju se 73 zastupnička mjesta u Europskom parlamentu.

U skladu s člankom 4. te Odluke, koja se primjenjivala samo na razdoblje od 2014. do 2019., Parlament je do kraja 2016. trebao predstaviti prijedlog definicije „...sustava koji će u

⁸ Parlament u tom predmetu ima inicijativu i mora dati suglasnost za odluku Europskog vijeća koju ono usvaja jednoglasno (članak 14. stavak 2. UEU-a). Konferencija predsjednika odgodila je svoju odluku o odobrenju za sastavljanje izvješća o vlastitoj inicijativi koje je zatražio odbor AFCO sve dok Ujedinjena Kraljevina ne pokrene članak 50., ali je Odboru omogućila da započne potrebne pripreme. Predsjednik Europskog parlamenta dopisom je od dana 14. prosinca 2016. o tome obavijestio predsjednika Europskog vijeća.

budućnosti omogućiti, prije svakog novog izbora za Europski parlament, raspodjelu mesta između država članica na objektivan, pravedan, trajan i transparentan način..."

Povlačenje Ujedinjene Kraljevine izravno je utjecalo na raspodjelu mesta i sastav Parlamenta. Parlament je stoga u svojoj Rezoluciji od 7. veljače 2018. o sastavu Europskog parlamenta predložio novu raspodjelu mesta u Parlamentu koja će se primjenjivati nakon europskih izbora 2019. te je Odluka Europskog Vijeća 2013/312/EU učinkovito revidirana i zamijenjena Odlukom Europskog Vijeća (EU) 2018/937 od 28. lipnja 2018. o utvrđivanju sastava Europskog parlamenta. To je uključivalo posebne odredbe koje se primjenjuju „ako na početku parlamentarnog saziva 2019. – 2024. Ujedinjena Kraljevina još bude država članica Unije“ ili ako njezino povlačenje iz Unije počne proizvoditi pravne učinke prije početka tog razdoblja.

3. Obustava postupka povlačenja

Razvoj događaja u Ujedinjenoj Kraljevini u pogledu povlačenja doveo je do zaustavljanja cijelog postupka u praksi. I doista, nakon završetka pregovora u studenom 2018. i unatoč svim naporima, uvjeravanjima i jamstvima EU-a i Vlade Ujedinjene Kraljevine u pogledu provedbe Sporazuma o povlačenju i pregovora o budućem odnosu, Zastupnički dom Ujedinjene Kraljevine odbio je Nacrt sporazuma o povlačenju u tri uzastopna tzv. „smislena“ glasovanja. Prvo je glasovanje održano 15. siječnja 2019. (s 432 glasa protiv; 202 glasa za), drugo 12. ožujka 2019. (s 391 glasom protiv; 242 glasa za), a treće 29. ožujka 2019. (s 344 glasa protiv; 286 glasova za).

S obzirom na okolnosti Europsko je vijeće (prema članku 50.) 21. ožujka 2019. godine odobrilo zahtjev britanskog premijera za produljenje razdoblja iz članka 50. stavka 3. UEU-a. Brexit je zatim odgođen do 22. svibnja 2019. godine pod uvjetom da Zastupnički dom Parlamenta Ujedinjene Kraljevine odobri Sporazum o povlačenju do 29. ožujka ili, ako ne dotad, onda do 12. travnja 2019. godine. Nakon glasovanja protiv Nacrta sporazuma u tom domu 29. ožujka 2019. Ujedinjena Kraljevina podnijela je 5. travnja 2019. drugi zahtjev za produljenje razdoblja iz članka 50., koji je Europsko vijeće odobrilo 10. travnja 2019. Drugo produljenje trebalo je biti onoliko dugo koliko je potrebno za ratifikaciju Sporazuma o povlačenju, ali ne dulje od 31. listopada 2019. Uvjet je pritom bio da Ujedinjena Kraljevina, koja nije ratificirala Sporazum do 22. svibnja 2019., sudjeluje na europskim izborima od 23. do 26. svibnja 2019.

Iz tog razloga, iako je Nacrt odluke Vijeća o sklapanju Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju upućen Parlamentu i objavljen na plenarnoj sjednici 31. siječnja 2019., postupak suglasnosti nije proveden do kraja s obzirom na to da Sporazum nije odobren u Parlamentu Ujedinjene Kraljevine.

7. Međuinstitucijski odnosi

7.1. Bolja izrada zakonodavstva

- Međuinstitucijski sporazum o boljoj izradi zakonodavstva
  - **Izvjestiteljica:** Danuta Maria Hübner (EPP, poljska državljanica).
  - **Postupak:** Međuinstitucijski sporazum (2016/2005(ACI))
- Tumačenje i provedba Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva
  - **Izvjestitelji:** Richard Corbett (AFCO, S&D, državljanin Ujedinjene Kraljevine) i Pavel Svoboda (JURI, EPP, češki državljanin)
  - **Postupak:** Izvješće o vlastitoj inicijativi, s odborom JURI u okviru postupka u zajedničkom odboru (2016/2018(INI))

Glavni elementi

U okviru svojeg **paketa za bolju regulativu** Komisija je 19. svibnja 2015. predložila novi Međuinstitucijski sporazum o boljoj izradi zakonodavstva. Nakon nekoliko krugova pregovora između Komisije, Parlamenta i Vijeća dogovor je postignut 8. prosinca 2015. Konferencija predsjednika EP-a odobrila je Sporazum 16. prosinca 2015. U skladu s Poslovnikom Europskog parlamenta odbor AFCO razmotrio je Sporazum te je na plenarnoj sjednici preporučio njegovo donošenje. Dana 9. ožujka 2016. EP ga je odlučio odobriti.

Pozdravio je Sporazum **kao dobru osnovu za izgradnju i razvoj novog, otvorenijeg i transparentnijeg odnosa među trima institucijama** u cilju izrade boljeg zakonodavstva u korist građana Unije. Odlukom Parlamenta također je utvrđen niz pitanja u vezi s kojima će biti potrebno daljnje postupanje na političkoj i/ili tehničkoj razini.

Ta su pitanja dodatno analizirana u **zajedničkom izvješću o vlastitoj inicijativi odbora JURI i AFCO** o tumačenju i provedbi novog Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva. Radi sastavljanja tog izvješća odbori JURI i AFCO uspostavili su radnu skupinu zaduženu za detaljnije razmatranje provedbe novog Međuinstitucijskog sporazuma. Na temelju rada te radne skupine dva su odbora sastavila izvješće o provedbi i tumačenju

Međuinstitucijskog sporazuma, koje je Parlament usvojio na plenarnoj sjednici 30. svibnja 2018.

U izvješću su ispitani **provedba odredbi o planiranju programa, instrumenti za bolju izradu zakonodavstva, zakonodavni instrumenti, delegirani i provedbeni akti, transparentnost i koordinacija zakonodavnog postupka, provedba i primjena pravnih propisa Unije, pojednostavljenje te provedba i praćenje novog Međuinstitucijskog sporazuma**. U izvješću se načelno pozdravlja postignuti napredak (tj. donošenje zajedničkih izjava o godišnjem međuinstitucijskom planiranju programa, uspostava zajedničkog registra delegiranih akata, pristup sastancima stručnjaka Komisije pri pripremi delegiranih akata) i iskustvo stečeno u prvoj godini i pol primjene novog Međuinstitucijskog sporazuma. Izvješćem su se institucije potaknule **na ulaganje dodatnih npora kako bi se Sporazum proveo u potpunosti**, posebno u pogledu međuinstitucijskih pregovora **o neobvezujućim kriterijima za primjenu članaka 290. i 291. UFEU-a (delegirani i provedbeni akti)**, usklađivanja svih temeljnih akata koji se i dalje odnose na regulatorni postupak s kontrolom, međuinstitucijskih pregovora o praktičnim aranžmanima za suradnju i razmjenu informacija kada je riječ o pregovorima i sklapanju međunarodnih sporazuma te uspostave posebne zajedničke baze podataka o trenutačnom stanju u pogledu zakonodavnih akata.

Odbor je također donio **mišljenje o Prijedlogu Komisije o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije** (izvjestitelj: Pascal Durand (Verts, francuski državljanin)), u kojem je pozvao na **veću transparentnost glasova država članica** u stalnom i žalbenom odboru, ali se **nije složio s prijedlogom Komisije o tome da se u žalbenom odboru ne uzimaju u obzir glasovi država članica koje se suzdrže od glasovanja**.

7.2. Strateška istraga Europskog ombudsmana o transparentnosti zakonodavnih rasprava u okviru pripremnih tijela Vijeća

- **Izvjestitelji:** Jo Leinen (S&D, njemački državljanin) i Yana Toom (ALDE, estonska državljanjanka)
- **Postupak:** Izvješće o vlastitoj inicijativi, s odborom PETI u okviru postupka u zajedničkom odboru (2018/2096(INI))

Glavni elementi

U ožujku 2017. Europska ombudsmanica **pokrenula je stratešku istragu o transparentnosti zakonodavnih rasprava u pripremnim tijelima Vijeća**, u sklopu koje je utvrdila da aktualne prakse Vijeća predstavljaju **nepravilnost u postupanju**. Na dan 9. veljače 2018. dala je tri posebne preporuke i nekoliko prijedloga Vijeću o tome kako poboljšati transparentnost njegova zakonodavnog postupka. Vijeće nije odgovorilo u zakonski propisanom roku od tri mjeseca. Dana 16. svibnja 2018. Ombudsmanica je **Europskom parlamentu poslala tematsko izvješće kako bi zatražila njegovu potporu u vezi s tim pitanjem**.

Konferencija predsjednika odobrila je zahtjev odbora AFCO i PETI za sastavljanje izvješća o vlastitoj inicijativi o Posebnom izvješću Europskog ombudsmana o strateškoj istrazi o transparentnosti zakonodavnog postupka Vijeća.

Odbor AFCO u svojem se izvješću složio sa stajalištem Ombudsmanice prema kojem **građani trebaju biti u mogućnosti razumjeti i podrobno pratiti zakonodavni postupak te sudjelovati u njemu**. Isto tako je pozvao na visoku razinu transparentnosti zakonodavnog postupka. Izrazio je i žaljenje zbog netransparentne prirode sastanaka pripremnih tijela Vijeća, kao i zbog toga što se Vijeće ne pridržava obvezu proaktivnog objavljivanja većine dokumenata povezanih sa zakonodavnim predmetima u Vijeću. Odbor je također izrazio mišljenje da praksa Vijeća prema kojoj se dokumenti distribuirani u njegovim pripremnim tijelima koji se odnose na **zakonodavne predmete** sustavno klasificiraju **pod oznakom „LIMITE”** predstavlja kršenje sudske prakse. Taj nedostatak informacija **sprečava nacionalne parlamente da kontroliraju djelovanje nacionalnih vlada u Vijeću** te nije u skladu s demokratskim načelima. Odbor AFCO isto tako **smatra da je javno glasovanje temeljna značajka demokratskog odlučivanja**. Pozvao je Vijeće da iskoristi **mogućnost donošenja odluka kvalificiranom većinom** i da se, kada je to moguće, suzdrži od prakse donošenja odluka konsenzusom bez formalnog javnog glasovanja. Nапослјетку, odbor AFCO je i u potpunosti podupro preporuke Europske ombudsmanice Vijeću.

Prijedlozi Odbora bili su u velikoj mjeri potvrđeni na plenarnoj sjednici 17. siječnja 2019.

7.3. Postupci i prakse saslušanja kandidata za povjerenike – pouke iz postupka iz 2014. godine

- **Izvjestitelj:** Richard Corbett (S&D, građanin Ujedinjene Kraljevine)
- **Postupak:** Izvješće o vlastitoj inicijativi (2015/2040(INI))

Glavni elementi

Kao i nakon prethodnih izbora Parlament je **ocijenio postupke i metode primijenjene pri saslušanjima pojedinačnih povjerenika**, analizirao pravila i tehničke aranžmane, upitnike, strukturu saslušanja, rezultate prvih 27 i 2 naknadna saslušanja, rezultate glasovanja Parlamenta i medijski interes. U svojoj rezoluciji donesenoj 8. rujna 2015. Parlament je **predložio da se odredi rok do kojeg sve države članice moraju predložiti svoje kandidate te da svaka država članica predloži najmanje dva kandidata, jednu mušku i jednu žensku osobu (u cilju poštovanja ravnoteže spolova)**, o čijem će izboru na funkciju zatim odlučiti novoizabrani predsjednik Komisije. Parlament je također naglasio **važnost temeljite analize izjava o financijskim interesima**, uključujući obiteljske interese, te iznio neke prijedloge u vezi s poboljšanjem provedbe saslušanja, pisanim pitanjima, praćenjem odgovora, smjernicama za evaluacijske sastanke koordinatora nakon saslušanja i stavljajući na raspolaganje informacija u okviru saslušanja. Donošenje ovog izvješća **dovelo je do naknadnih izmjena Poslovnika Parlamenta**.

7.4. Revizija Okvirnog sporazuma o odnosima između Europskog parlamenta i Europske komisije

- **Izvjestitelj:** Esteban González Pons (EPP, španjolski državljanin)
- **Postupak:** Međuinstitucijski sporazum u skladu s člankom 148.⁹ Poslovnika Parlamenta (2017/2233(ACI))

Glavni elementi

U pismu koje je predsjednik Europske komisije 23. studenog 2016. uputio predsjedniku Europskog parlamenta Europska komisija predstavila je nacrt revizije Okvirnog sporazuma o odnosima između tih dviju institucija kako bi djelovali u skladu s najavom u predstavljanju programa rada za 2017. Svrha tog prijedloga bila je odrediti uvjete pod kojima bi povjerениci na dužnosti mogli sudjelovati na europskim izborima kao kandidati, uključujući i kao vodeći kandidati („*Spitzenkandidaten*“) europskih političkih stranaka.

Nakon pregovora s Konferencijom predsjednika Komisija je u dopisu njezinog predsjedniku predsjedniku Europskog parlamenta od 2. listopada 2017. potvrdila da je odobrila zajednički dogovorene izmjene.

Odbor AFCO imenovao je 21. studenog 2017. **Estebana Gonzáleza Ponsa** (EPP, španjolski državljanin) kao izvjestitelja za izmjenu Međuinstitucijskog sporazuma te je 23. siječnja 2018. donio izješće o reviziji Okvirnog sporazuma o odnosima između Europskog parlamenta i Europske komisije (2017/2233(ACI)) sa 17 glasova za, 6 protiv i bez suzdržanih.

Na plenarnoj sjednici 7. veljače 2018. naposljetku je donesena odluka o reviziji Okvirnog sporazuma o odnosima između Europskog parlamenta i Europske komisije (2017/2233(ACI)) s 457 glasova za, 200 protiv i 20 suzdržanih.

Uz odobrenje dogovorene izmjene Okvirnog sporazuma između predstavnika dviju institucija ta je odluka bila prilika da se ponovno jasno potvrdi da će Europski parlament poštovati sustav vodećih kandidata kao i postavi zahtjev da Europsko vijeće poštuje ishode sljedećih europskih izbora kada Parlamentu predloži kandidata za predsjednika buduće Europske komisije, koji će na dužnost stupiti 1. studenog 2019.

⁹Nekadašnji članak 140. Poslovnika.

8. Izborni postupak

8.1. Reforma Akta o izboru zastupnika u Europski parlament na neposrednim općim izborima

- **Izvjestitelji:** Danuta Maria Hübner (EPP, poljska državljanica) i Jo Leinen (S&D, njemački državljanin).
- **Postupak:** Posebni postupak zakonodavne inicijative utvrđen u članku 223. stavku 1. UFEU-a prema kojem Parlament sastavlja prijedlog i podnosi ga Vijeću. Vijeće odluku donosi jednoglasno nakon što dobije suglasnost Parlamenta. Da bi Parlament dao suglasnost, većina zastupnika treba podržati prijedlog (s absolutnom većinom od 376 glasova za). Nakon toga, države članice moraju odobriti izborne odredbe u skladu sa svojim odgovarajućim ustavnim odredbama (2015/2035(INL)).

Glavni elementi

Unatoč činjenici da je već Ugovorom iz Rima 1957. predviđena mogućnost uspostave jedinstvenog izbornog postupka utemeljenog na neposrednim općim izborima, izbori za Europski parlament i dalje se uređuju nacionalnim izbornim pravilima. Odbor AFCO stoga je odlučan u namjeri da razmotri mogućnosti **reforme zastarjelih i raznovrsnih metoda provedbe europskih izbora**.

O nacrtu izvješća o reformi izbornog zakona EU-a u odboru AFCO glasovalo se 28. rujna 2015. te je on usvojen na plenarnoj sjednici 11. studenog 2015. Među najvažnijim izmjenama Akta iz 1976. sadržanima u rezoluciji Parlamenta jesu **stvaranje zajedničke izborne jedinice u kojoj su nositelji izbornih lista kandidati svake političke grupacije za predsjednika Komisije (što nije bilo dio prvotnog prijedloga odbora AFCO, ali je dodano na plenarnoj razini); uvođenje obveznog izbornog praga; mjere za povećanje vidljivosti europskih političkih stranaka; zajednički rokovi za sastavljanje izbornih listi na nacionalnoj razini i za finalizaciju popisa birača; uvođenje elektroničkog, internetskog i dopisnog glasovanja; mjere za osiguravanje ravnopravnosti spolova; pravo glasa građana Unije koji žive izvan EU-a; istodobno zatvaranje glasačkih mesta te nekoliko drugih mjera kojima bi se ojačala uloga Parlamenta u utvrđivanju izbornog razdoblja.**

Vijeće je dogovor postiglo na sastanku Odbora stalnih predstavnika Vijeća (COREPER) 7. lipnja 2018. te je službeno zatražilo suglasnost Parlamenta 18. lipnja 2018. Parlament je 2. srpnja 2018. dao suglasnost za Nacrt odluke Vijeća o izmjeni Akta o izboru zastupnika u Europski parlament neposrednim općim izborima, priloženog Odluci Vijeća 76/787/EZUČ, EEZ, Euratom od 20. rujna 1976. s 397 glasova za, 207 protiv i 62 suzdržana.

Odluka Vijeća 2018/994 usvojena je 13. srpnja 2018.

Sadržaj reforme iz 2018. bio je sljedeći:

- Članak 1. – **Upućivanje na zastupnike u Europskom parlamentu kao predstavnike građana EU-a**
- Članak 3. – **Obvezni prag** s rasponom od 2 – 5 % koji se primjenjuje u izbornim jedinicama koje obuhvaćaju više od 35 zastupničkih mjesta
- Članak 3.a – **Neobvezujući rok za finalizaciju popisa kandidata**, samo ako je u nacionalnom zakonodavstvu takav rok već predviđen, te njegovo kraćenje s 12 tjedana na 3 tjedna.
- Članak 3.b – Mjere za **povećanje vidljivosti europskih političkih stranaka**
- Članak 4.a – Mogućnost uvođenja **glasovanja unaprijed, dopisnog, elektroničkog i internetskog glasovanja**
- Članak 9. – Nova odredba kojom se uvodi **obveza država članica da osiguraju učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće kazne u slučaju dvostrukog glasovanja**
- Članak 9.a – U skladu sa svojim nacionalnim izbornim postupcima **države članice mogu poduzeti potrebne mjere kako bi omogućile svojim građanima koji borave u trećim zemljama da glasuju na izborima za Europski parlament**
- Članak 9.b – Obveza država članica da imenuju **kontaktno tijelo** za razmjenu podataka o biračima i kandidatima te da odrede rok za početak takve razmjene podataka.

8.2. Određivanje razdoblja za devete izbore zastupnika u Europskom parlamentu neposrednim općim izborima

- **Izvjestiteljica:** Danuta Maria Hübner (EPP, poljska državljanica)
- **Postupak:** Posebni postupak u skladu s člankom 11. stavkom 2. Akta o izboru zastupnika u Europski parlament neposrednim općim izborima u sklopu kojeg Vijeće traži mišljenje Parlamenta ako ono predlaže promjenu uobičajenih datuma održavanja izbora (2018/0805(CNS)).

Glavni elementi

Ovo izvješće sastavljeno je **na zahtjev Vijeća radi savjetovanja o Nacrtu odluke kojom se želi izmijeniti razdoblje tijekom kojeg bi se inače održali predstojeći europski izbori**. U skladu s člankom 11. stavkom 2. Akta o izboru zastupnika u Europski parlament neposrednim općim izborima („Izborni zakon“) to bi razdoblje bilo od četvrtka 6. lipnja do nedjelje 9. lipnja 2019., u skladu s razdobljem u kojem su održani prvi neposredni opći izbori (od četvrtka 9. lipnja do nedjelje 12. lipnja 1979.).

Međutim, u skladu s člankom 11. stavkom 2. Izbornog zakona, ako se pokaže da održavanje izbora u tom razdoblju nije moguće, Vijeće nakon savjetovanja s Europskim parlamentom najmanje jednu godinu prije kraja petogodišnjeg mandata jednoglasno određuje drugo izborno razdoblje koje ne smije početi i završiti više od dva mjeseca prije niti jedan mjesec poslije razdoblja koje se inače primjenjuje.

Vijeće je postiglo dogovor među državama članicama da održavanje sljedećih izbora za Europski parlament u razdoblju koje se inače primjenjuje nije moguće te je predložilo, u očekivanju savjetovanja s Europskim parlamentom, **da se izbori održe u razdoblju od 23. do 26. svibnja 2019. Isto razdoblje predložila je Konferencija predsjednika Parlamenta na svojoj sjednici 11. siječnja 2018.**

9. Političke stranke i političke zaklade na europskoj razini

- **Izvjestitelji:** Mercedes Bresso (S&D, talijanska državljanica) i Rainer Wieland (EPP, njemački državljanin)
- **Postupak:** Redovni zakonodavni postupak u skladu s člankom 224. UFEU-a

Glavni elementi

Uredba (EU, Euratom) br. **1141/2014 o statutu i financiranju europskih političkih stranaka i europskih političkih zaklada** bila je predmet dviju revizija u parlamentarnom sazivu 2014. – 2019. Na nju se primjenjuje redovni zakonodavni postupak u skladu s člankom 224. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

Prva revizija započeta je zajedničkim pismom od 28. travnja 2016. koje su Europskoj komisiji (na temelju njezina prava na zakonodavnu inicijativu) uputili predsjednici triju europskih političkih stranaka, Europske pučke stranke, Stranke europskih socijalista i Saveza liberala i demokrata za Europu. Nastavljena je Rezolucijom o statutu i financiranju europskih političkih stranaka i europskih političkih zaklada koju je 15. lipnja 2017. donio Europski parlament i u kojoj je pozvao Komisiju da predloži reviziju, posebno u pogledu razine sufinanciranja (vlastitih sredstava) i mogućnosti da zastupnici u Europskom parlamentu budu članovi više stranaka.

Komisija je odgovorila na te zahtjeve predstavljanjem svojeg zakonodavnog prijedloga 13. rujna 2017.

Odbor AFCO imenovao je 28. rujna 2017. dvoje su izvjestitelja: **Mercedes Bresso** (S&D, talijanska državljanica) i **Rainera Wielanda** (EPP, njemački državljanin), čije je *izvješće o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) br. 1141/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o statutu i financiranju europskih političkih stranaka i europskih političkih zaklada u odboru AFCO usvojeno s 19 glasova za, 2 protiv i 2 suzdržana.*

Na temelju tog izvješća pregovarački mandat odobren je na plenarnoj sjednici tijekom zasjedanja 29. i 30. studenog 2017.

Sporazum s Vijećem postignut je nakon samo jednog trijalog, održanog 27. veljače 2018., a koji je odbor AFCO potom podržao s 22 glasa za, 1 protiv i 1 suzdržanim i koji je na plenarnoj sjednici potvrđen 17. travnja 2018. s 589 glasova za, 89 protiv i 36 suzdržanih.

Tada donesene izmjene osnovne uredbe, koje su preuzete ***Uredbom (EU, Euratom) 2018/673 Europskog parlamenta i Vijeća od 3. svibnja 2018. o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) br. 1141/2014 o statutu i financiranju europskih političkih stranaka i europskih političkih zaklada*** i koje je Vijeće odobrilo u istoj formulaciji, objavljene su te su stupile na snagu 4. svibnja 2018.

Njima su konkretno uvedena stroža pravila za pristup stranaka i zaklada europskim javnim sredstvima i za povrat zloupotrijebljenih sredstava; jedino će nacionalne političke stranke (a više ne i pojedinci) moći osnovati europsku političku stranku ako žele ispunjavati kriterije za financiranje. Stranku se može izbrisati iz registra Tijela za europske političke stranke i europske političke zaklade ako Tijelu dostavi netočne ili obmanjujuće podatke. Na izričit zahtjev Europskog parlamenta uvedena je mogućnost da skupina građana od Europskog parlamenta zatraži da Tijelu podnese zahtjev kako bi se provjerila usklađenost stranki i zaklada s temeljnim vrijednostima Unije.

Drugu reviziju najavio je predsjednik Komisije Jean-Claude Juncker u svojem govoru o stanju Unije te je prijedlog Komisije predstavljen istog dana.

Prijedlog čini dio paketa mjera čiji je cilj osiguranje „slobodnih i poštenih europskih izbora“.

Odbor AFCO potvrdio je 24. rujna 2018. ***Mercedes Bresso*** (S&D, talijanska državljanica) i ***Rainera Wielanda*** (EPP, njemački državljanin) kao dvoje suizvjestitelja te je 6. prosinca 2018. usvojio njihovo izvješće o *Prijedlogu Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) br. 1141/2014 o postupku provjere kršenja pravila o zaštiti osobnih podataka u kontekstu izbora za Europski parlament* jednoglasnom odlukom s 21 glasom za.

Nakon toga je na temelju tog izvješća pregovarački mandat usvojen na plenarnoj sjednici tijekom zasjedanja od 10. do 13. prosinca 2018.

Sporazum s Vijećem postignut je na jedinom održanom trijalu 16. siječnja 2019. Odbor AFCO sporazum je ponovno jednoglasno usvojio s 20 glasova za 29. siječnja 2019., te je on na plenarnoj sjednici usvojen 12. ožujka 2019. s 586 glasova za, 55 protiv i 24 suzdržana.

Tada donesene izmjene osnovne uredbe, koje su preuzete ***Uredbom (EU, Euratom) 2019/493 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. ožujka 2019. o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) br. 1141/2014, u pogledu postupka provjere kršenja pravila o zaštiti osobnih podataka u kontekstu izbora za Europski parlament*** i koje je Vijeće odobrilo u istoj formulaciji, objavljene su te su stupile na snagu 27. ožujka 2019.

Njihov je cilj bio sprečavanje i kažnjavanje (uključujući finansijski), na temelju odluka nacionalnih nadzornih tijela za zaštitu podataka, svakog pokušaja fizičkih ili pravnih osoba

da namjerno utječu na ishod europskih izbora kršenjem primjenjivih pravila o zaštiti osobnih podataka. Uredbom su također proširene upravne ovlasti direktora Tijela za europske političke stranke i europske političke zaklade.

Saslušanje predstavnika Saveza za mir i slobodu

Člankom 5. Uredbe (EZ) br. 2004/2003, koja je stavljena izvan snage Uredbom br. 1141/2014, bilo je utvrđeno da bi Europski parlament trebao redovito provjeravati usklađenost europskih političkih stranki s temeljnim vrijednostima Unije.

Parlament je uvjete te provjere definirao u članku 225. Poslovnika.

Uredba br. 1141/2014 sadržavala je prijelaznu odredbu prema kojoj se Uredba koju ona stavlja izvan snage nastavlja primjenjivati nastavlja primjenjivati u vezi s aktima i obvezama vezanima uz financiranje političkih stranaka ili političkih zaklada na europskoj razini za proračunske godine 2014., 2015., 2016. i 2017.

Odbor AFCO zaprimio je 26. svibnja 2016. zahtjev predsjednika Europskog parlamenta pokrenut na inicijativu klubova zastupnika EPP-a, S&D-a, ALDE-a i GUE/NGL-a te koji je podržao potreban broj zastupnika (najmanje četvrtina zastupnika u Parlamentu koji predstavljaju najmanje tri kluba zastupnika) da provede postupak provjere u vezi s europskom političkom strankom „Savez za mir i slobodu”.

Prije tog zahtjeva zatraženo je mišljenje Pravne službe Parlamenta kako bi se utvrdilo jesu li uspostavljeni uvjeti za produljenje privremene primjene Uredbe br. 2004/2003.

Nakon pozitivnih zaključaka pravne službe u tom pogledu, odbor AFCO proslijedio je preko predsjednika Parlamenta zahtjev za mišljenje Odboru neovisnih uglednih osoba, osnovanog Uredbom 2004/2003.

Iako mišljenje još nije bilo doneseno, odbor AFCO ipak je 9. veljače 2017. saslušao predstavnike dotične političke stranke.

Budući da je mišljenje Odbora neovisnih uglednih osoba ključan uvjet koji je potrebno ispuniti prije nego što se usvoji preporuka za plenarnu sjednicu, odbor AFCO odgodio je postupak do primitka mišljenja Odbora.

Budući da je 1. siječnja 2018. Uredba br. 1141/2014 postala potpuno primjenjiva u svim svojim elementima, a Odbor neovisnih uglednih osoba nije u međuvremenu donio mišljenje (iz razloga što se nikada nije sastao), taj je postupak postao nevažeći.

10. Poslovnik

10.1. Opća revizija

U okviru svojeg programa rada, nakon što je s radom počeo na početku parlamentarnog saziva u jesen 2014., odbor AFCO odlučio je provesti temeljitu reviziju Poslovnika Parlamenta *kako bi se utvrdile moguće pogreške, nedosljednosti i propusti, kao i odredbe koje su zastarjele ili zahtijevaju prilagodbu u svjetlu iskustva iz prethodnih godina.*

U tu je svrhu u Odboru osnovana radna skupina koja je okupljala zastupnike iz svih klubova zastupnika, kao i promatrača iz skupine nezavisnih zastupnika. Skupina je kao predsjednika imenovala **Rainera Wielanda** (EPP, njemački državljanin), koji je također bio i potpredsjednik Parlamenta, i autora nekoliko važnih izvješća o izmjeni Poslovnika u prethodnim parlamentarnim sazivima **Richarda Corbetta** (S&D, britanski državljanin) kao izvjestitelja.

Radna skupina održala je 33 uzastopna sastanka u Strasbourgu ili Bruxellesu između 13. siječnja 2015. i 9. lipnja 2016. Radnoj skupini u toj je zadaći pomagala projektna skupina koja okuplja sve službe Glavnog tajništva Parlamenta na koje su se predložene promjene izravno odnosile, kao i predstavnike ureda glavnog tajnika i predsjednika Parlamenta te koordinatora klubova zastupnika.

Rezultati rada radne skupine potom su poslužili kao osnova za izradu izvješća odbora AFCO, koji je 12. srpnja 2016. službeno imenovao **Richarda Corbetta** kao izvjestitelja.

Cjelokupni proces u konačnici je premašio spomenuti početni mandat. Predložene izmjene utjecale su na sve glave Uredbe, uz iznimku glava VI. (Odnosi s nacionalnim parlamentima), XI. (Glavno tajništvo Parlamenta) i XIV. (Razno), dok su od pet priloga Uredbi koji podliježu istom postupku donošenja i izmjene neizmijenjenima ostali jedino Prilozi III. (Smjernice i opća načela za odabir tema koje se uvrštavaju u dnevni red rasprave o slučajevima kršenja ljudskih prava, demokratskih načela i vladavine prava, predviđeni člankom 135.) i IV. (Postupak razmatranja i donošenja odluka o davanju razrješnice). Radilo se o najvećoj reviziji Poslovnika od prvih neposrednih općih izbora za zastupnike u Europskom parlamentu 1979.

Odbor AFCO na temelju tog izvješća usvojio je 8. studenog 2016. izvješće Richarda Corbetta o *općoj reviziji Poslovnika Parlamenta* s 19 glasova za, 5 protiv i bez suzdržanih.

Glasovanje na plenarnoj sjednici održano je 13. prosinca 2016. (usvojeno s 548 glasova za, 145 protiv i 13 suzdržanih) i uvedene izmjene stupile su na snagu na početku iduće sjednice 16. siječnja 2017., uz iznimku određenih odredbi koje se odnose na članke od 196. do 200. (u vezi s osnivanjem parlamentarnih odbora), 204. (Predsjedništva odbora) i 212. (o međuparlamentarnim izaslanstvima), koje će se početi primjenjivati tek od prve sjednice nakon izbora 2019., odnosno od 2. srpnja 2019.

Najveće promjene koje proizlaze iz te revizije uključuju povećanu transparentnost i pojačan nadzor modaliteta kojima se uređuju međuinstitucijski pregovori u kontekstu zakonodavnog postupka, prenošenje obveza koje proizlaze iz Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva, jačanje Kodeksa ponašanja za zastupnike i njihovih obveza u pogledu finansijskih interesa, kao i sankcija koje se primjenjuju u slučaju njihova kršenja, racionalizaciju postupovnih pragova i ograničavanje broja zahtjeva za poimenično glasovanje, promjene u sastavu parlamentarnih odbora te uvođenje tematskih rasprava po izboru klubova zastupnika, kao i kraća i dulja zastupnička pitanja upućena predstavnicima drugih institucija.

Naposljetu, prilozi Uredbi uglavnom su okupljeni u ***Kompendij glavnih pravnih akata povezanih s Poslovnikom***, koja je odvojena od Poslovnika kao zasebni dokument, a kao prilozi su zadržani jedino oni koji se odnose izravno na Parlament ili njegova tijela.

Odlukom se upućuje na naknadno razmatranje revizije unutarnjih proračunskih postupaka, kao i na ocjenjivanje provedbe novih odredbi o utvrđivanju pragova i o njihovim provedbenim člancima.

10.2. Dodatna revizija opće revizije

Novi ciklus rada koji se nadovezuje na prethodni izvorno je pokrenut nešto više od godinu dana kasnije kako bi se riješila pitanja koja su ostala otvorena tijekom opće revizije.

Međutim, pokazalo se da je preuranjeno započeti raspravu o dvije teme koje se odnose na unutarnje proračunske odredbe te o definiciji i primjeni pragova. Ta supitanja stoga odgođena za sljedeći parlamentarni saziv.

Otada se rasprava zapravo usredotočila na teme o kojima je već ranije bila riječ, ali čija se provedba pokazala problematičnom ili ako je velik dio zastupnika u Parlamentu pozvao na daljnji napredak u vezi s njima, posebno u pogledu transparentnosti.

U tu se svrhu radna skupina odbora koja je pripremila opću reviziju ponovno okupila u istom sastavu te u razdoblju od 5. listopada 2017. do 14. lipnja 2018. organizirala sedam uzastopnih sastanaka.

Odbor AFCO ponovno je u okviru svojeg rada 20. lipnja 2018. imenovao **Richard Corbetta** (S&D, britanski državljanin) za izvjestitelja.

Nakon nekoliko rasprava u Odboru i među izvjestiteljima u sjeni, odbor AFCO usvojio je 6. prosinca 2018. Izvješće ***o izmjenama Poslovnika Europskog parlamenta koje se odnose na:***

glavu I. poglavlja 1. i 4.; glavu V. poglavlje 3.; glavu VII. poglavlja 4. i 5.; glavu VIII. poglavlje 1.; glavu XII.; glavu XIV. i prilog II. s 21 glasom za i bez suzdržanih glasova.

O njemu se na plenarnoj sjednici glasovalo 31. siječnja 2019. (usvojeno s 496 glasova za, 114 protiv i 33 suzdržana), s odobrenim izmjenama koje su stupile na snagu 11. veljače 2019. i uz iznimku određenih odredbi koje se odnose na članak 11. (Pravila ponašanja) i točke 6. i 7. Kodeksa primjereno ponašanja zastupnika u Europskom parlamentu prilikom obnašanja dužnosti te članaka 196. (Osnivanje stalnih odbora) i 204. (Predsjedništvo odbora) koji na snagu stupaju tek početkom devetog parlamentarnog saziva u srpnju 2019.

Ta je dodatna revizija, među ostalim, dovela do dalnjeg jačanja pravila o ponašanju zastupnika u cilju borbe protiv korištenja uvredljivog jezika ili neprimjereno ponašanja, uključujući psihičko ili seksualno uzneniranje, znatnog napretka u transparentnosti zakonodavnog rada (pristup javnosti sastancima s predstavnicima interesnih skupina) i korištenja parlamentarnih naknada, kao i rada međuklubova, u svrhu preinake modaliteta kojima su uređena parlamentarna pitanja (posebno zastupnička pitanja uvedena tijekom prethodne reforme) i umetanja odredbi o postupanju s europskim inicijativama i uvjetima za prihvatljivost zahtjeva građana za provjerom usklađenosti europskih političkih stranaka i zaklada s temeljnim vrijednostima Unije.

10.3. Tumačenja Poslovnika

Na prijedlog odbora AFCO Europski parlament donio je i niz interpretativnih odluka o svojem Poslovniku, a to su konkretno:

- **točka 1. podtočka (a) Priloga XVI.** (sadašnji Prilog VII.¹⁰) o *pregledu izjave o financijskom interesu kandidata za povjerenika* (odлука od 28. travnja 2015.);
- **članak 138.¹¹ stavak 3.** o *pitanjima za pisani odgovor* (odluka od 9. rujna 2015.);
- **članak 201.¹²** o *prekidu ili zaključenju dnevne sjednice* (odluka od 9. rujna 2015.)
- **članak 61.¹³ stavak 2.** o *usvajanju amandmana na prijedlog Komisije* (odluka od 15. rujna 2016.);
- **članak 5. stavak 5. i članak 221.¹⁴** o *pristupu povjerljivim informacijama* (odluka od 5. srpnja 2017.);
- **članak 182.¹⁵ stavak 1. točka (b)** o *nepostizanju većine glasova za prijedlog pravno obvezujućeg akta u odboru* (odluka od 13. ožujka 2019.)

¹⁰Nekadašnji Prilog VI., prije izmjene brojeva članaka koja je stupila na snagu u srpnju 2019.

¹¹Nekadašnji članak 130., prije izmjene brojeva članaka koja je stupila na snagu u srpnju 2019.

¹²Nekadašnji članak 191., prije izmjene brojeva članaka koja je stupila na snagu u srpnju 2019.

¹³Nije bilo izmjene broja članka.

¹⁴Nekadašnji članak 210.a, prije izmjene brojeva članaka koja je stupila na snagu u srpnju 2019.

¹⁵Nekadašnji članak 171., prije izmjene brojeva članaka koja je stupila na snagu u srpnju 2019.

- **članak 158.¹⁶ stavak 2.** o izradi ili izmjeni naslova rezolucije podnesene kako bi se zaključila rasprava (odluka od 17. travnja 2019.)

- **članak 33.¹⁷ stavak 5. prvi podstavak druga alineja** o političkoj izjavi o osnivanju kluba zastupnika (odluka od 17. travnja 2019.)

---

¹⁶Nekadašnji članak 149.a, prije izmjene brojeva članaka koja je stupila na snagu u srpnju 2019.

¹⁷Nekadašnji članak 32., prije izmjene brojeva članaka koja je stupila na snagu u srpnju 2019.

11. Odnosi s nacionalnim parlamentima

11.1. Međuparlamentarne sjednice odbora

Odbori Europskog parlamenta mogu izravno komunicirati s nacionalnim parlamentima na razini odbora. To može uključivati i sastanke na kojima se okupljaju zastupnici nacionalnih parlamenta i zastupnici u Europskom parlamentu iz odgovarajućih odbora kako bi raspravljali o pitanjima od zajedničkog interesa.

Tijekom 8. zakonodavnog razdoblja odbor AFCO organizirao je pet međuparlamentarnih sjednica odbora posvećenih sljedećim temama:

Datum	Program i sudionici
19. studenog 2015.	Budući institucionalni razvoj Unije: poboljšavanje političkog dijaloga između Europskog parlamenta i nacionalnih parlamenta te pojačanje nadzora nad izvršnim tijelima na europskoj razini <u>Uvodne izjave:</u> • Marc Angel, predsjednik Odbora za vanjske i europske poslove, obranu, suradnju i imigraciju luksemburškog Zastupničkog doma • Nicolas Schmit, luksemburški ministar rada, zapošljavanja i socijalne ekonomije te ekonomije solidarnosti – bivši član Europske konvencije <i>I: Budući institucionalni razvoj Unije</i> • Mercedes Bresso i Elmar Brok, suizvjestitelji odbora AFCO za poboljšanje funkcioniranja Europske unije korištenjem potencijala Ugovora iz Lisabona (2014/2249(INI)) <i>II: Pojačanje parlamentarnog nadzora nad upravljanjem EU-om</i> <u>Saslušanje na temu „Parlamentarni nadzor nad izvršnom vlašću u EU-u“</u>

Datum	Program i sudionici
	• Christine Neuhold, posebna katedra za demokratsko upravljanje u EU-u, Odsjek za političke znanosti, Filozofski fakultet Sveučilišta u Maastrichtu • Olivier Rozenberg, izvanredni profesor političkih znanosti, Centre d'études européennes de Sciences Po, Pariz • Philippe Poirier, načelnik katedre za istraživanje parlamentarnih studija u luksemburškom Zastupničkom domu, direktor zbirke parlamentarnih studija – Editions Larcier, izvanredni profesor politologije na Collège des Bernardins i na Sveučilištu Sorbonne u Parizu (Celsa)
29. studenog 2016.	Pravo Europskog parlamenta na istragu Revizija izbornog zakona Europske unije Budući institucionalni razvoj Europske unije <u>Uvodne izjave:</u> • Peter Javorčík, stalni predstavnik Slovačke pri EU-u • Kristalina Georgieva, potpredsjednica Europske komisije <u>I: Pravo Europskog parlamenta na istragu</u> • Ramón Jáuregui Atondo, izvjestitelj odbora AFCO za Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta o detaljnim odredbama za izvršavanje prava Europskog parlamenta na istragu kojom se zamjenjuju Odluka Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije od 19. travnja 1995. (95/167/EZ, Euratom, EZUČ) (prethodno 2009/2212(INL)). <u>II: Revizija izbornog zakona Europske unije</u> • Danuta Maria Hübner i Jo Leinen, suizvjestitelji odbora AFCO za reformu izbornog zakona Europske unije (2015/2035(INL)) <u>III: Budući institucionalni razvoj Unije</u> <u>Saslušanje na temu „Koji su ustavni putevi prema budućem razvoju Unije?”</u> • Mario Monti, predsjednik Skupine na visokoj razini za vlastita sredstva, bivši premijer Italije i europski povjerenik • António Vitorino, bivši europski povjerenik • Mercedes Bresso i Elmar Brok, suizvjestitelji odbora AFCO za poboljšanje funkciranja Europske unije korištenjem potencijala Ugovora iz Lisabona (2014/2249(INI))
2. svibnja 2017.	Provedba odredbi Ugovora o nacionalnim parlamentima

Datum	Program i sudionici
	<u>Uvodne izjave</u> • Václav Hampl, predsjednik Odbora za pitanja Europske unije češkog Senata (Senát Parlamentu) • Vanino Chiti, predsjednik Odbora za pitanja Europske unije talijanskog Senata (Senato della Repubblica) • Enrico Forti, direktor Europske komisije za odnose s drugim institucijama, uključujući nacionalne parlamente <u>Predstavljanje pripremnog dokumenta</u> koje je održao Paulo Rangel, izvjestitelj odbora AFCO za provedbu odredbi Ugovora o nacionalnim parlamentima (2016/2149(INI)). <u>Saslušanje na temu „Provedba odredbi Ugovora o nacionalnim parlamentima: daljnji koraci“</u> • Carlo Casini: Međuparlamentarna suradnja na razini EU-a (bivši predsjednik odbora AFCO i bivši izvjestitelj o nacionalnim parlamentima) • Ludwik Dorn: Supsidijarnost i nacionalni parlamenti (bivši predsjednik poljskog Sejma) • Ingolf Pernice: Strukturirani politički dijalog i nacionalni parlamenti (direktor istraživanja o globalnom konstitucionalizmu na Institutu za internet i društvo na Sveučilištu Humboldt u Berlinu)
11. listopada 2017.	Budućnost Europe: stajališta u vezi s prijedlozima Europskog parlamenta i s Bijelom knjigom Komisije <u>Uvodne izjave:</u> • Matti Maasikas, predsjednik Vijeća Europske unije i zamjenik ministra za europske poslove Republike Estonije • Valdis Dombrovskis, potpredsjednik Europske komisije nadležan za euro i socijalni dijalog, također zadužen za finansijsku stabilnost, finansijske usluge i uniju tržišta kapitala <u>I: Produbljenje ekonomske i monetarne unije, budućnost financija EU-a i socijalna dimenzija</u> <u>II: Budućnost europske obrane i svladavanje globalizacije</u>
10. listopada 2018.	Stanje rasprave o budućnosti Europe

Datum	Program i sudionici
	<u>Uvodne izjave:</u> • Juliane Bogner-Strauß, austrijsko predsjedništvo Vijeća, savezna ministrica za pitanja žena, obitelji i mlađih u Uredu saveznog kancelara • Věra Jourová, povjerenica zadužena za pravosuđe, zaštitu potrošača i ravnopravnost spolova • Reinhold Lopatka, predsjednik stalnog pododbora za europske poslove u austrijskom Nacionalnom vijeću • Christian Buchmann, predsjednik odbora za pitanja EU-a u austrijskom Nacionalnom vijeću <u>Izlaganja:</u> • Luca Jahier, predsjednik Europskog gospodarskog i socijalnog odbora • Barbara Duden, predsjednica Povjerenstva za građanstvo, upravljanje, institucijske i vanjske poslove (CIVEX) u Odboru regija • Joaquín Almunia, bivši potpredsjednik Europske komisije • Ramón Jáuregui Atondo, izvjestitelj odbora AFCO o temi „Stanje rasprave o budućnosti Europe“ (2018/2094(INI)) • Ivana Maletić, izvjestiteljica za mišljenje odbora ECON o temi „Stanje rasprave o budućnosti Europe“ (2018/2094(INI)) (pridruženi odbor).

11.2. Konferencija parlamentarnih odbora za europske poslove parlamenta članica Europske unije (COSAC)

U skladu s člankom 143. Poslovnika Europskog parlamenta predsjednik odbora AFCO zajedno s potpredsjednikom Europskog parlamenta zaduženim za odnose s nacionalnim parlamentima supredsjeda izaslanstvom Europskog parlamenta pri Konferenciji parlamentarnih odbora za poslove Unije (COSAC).

COSAC je formaliziran glavom II. člankom 10. Protokola (br. 1) o *ulozi nacionalnih parlamenta u Europskoj uniji* priloženim Ugovorima o osnivanju Europske unije.

Sastaje se četiri puta godišnje, dva puta na razini predsjednika svojih izaslanstava i dva puta na plenarnim sjednicama, uz sudjelovanje šesteročlanog izaslanstva svakog odbora za europske poslove iz svih domova nacionalnih parlamenta, kao i četveročlano izaslanstvo Europskog parlamenta (uz dva supredsjedatelja) odabrano na temelju tema o kojima se raspravlja na određenom sastanku.

Sastanci se održavaju i njima se predsjeda u razdoblju od šest mjeseci u okviru *parlamentarne dimenzije predsjedništva Vijeća Europske unije* u državi članici koja predsjeda Vijećem.

Tijekom osmog saziva Europskog parlamenta oni su održani redom u Italiji (druga polovica 2014.), Latviji i Luksemburgu (2015.), Nizozemskoj i Slovačkoj (2016.), na Malti i u Estoniji (2017.), Bugarskoj i Austriji (2018.) i Rumunjskoj (prva polovica 2019.).

Tijekom posljednjeg parlamentarnog saziva izaslanstvom Parlamenta supredsjedale su predsjednica odbora AFCO **Danuta Hübner** (EPP, poljska državljanka) i prva potpredsjednica EP-a **Mairead McGuinness** (EPP, irska državljanka).

Nakon svakog sastanka COSAC-a predsjednica odbora AFCO obavijestila je članove Odbora o razvoju događaja i zaključcima.

**Svi dokumenti u vezi s ovim sastancima mogu se pronaći na sljedećoj poveznici:
www.cosac.eu.**

12. Nedovršeni poslovi

12.1. Pravo na istragu

Od 2012. godine Europski parlament, a posebno odbor AFCO, pokušava postići dogovor s Vijećem i Komisijom o usklađivanju pravnog okvira na temelju kojeg Parlament provodi istrage u skladu s odredbama Ugovora iz Lisabona, a posebno s člankom 226. UFEU-a (vidjeti prethodnu točku 3.1.), no nije postigao mnogo uspjeha.

U svojoj Rezoluciji od 18. travnja 2019. o pregovorima s Vijećem i Komisijom o zakonodavnom prijedlogu uredbe o pravu Europskog parlamenta na istragu Parlament je predložio da se rad na ovom predmetu nastavi na sljedeći način:

- odbor JURI treba ispitati izvedivost pripreme postupka pred Sudom Europske unije u vezi s načelom međusobne lojalne suradnje među institucijama (članak 13. stavak 2. UEU-a);
- u skladu s Međuinstitucijskim sporazumom o boljoj izradi zakonodavstva, u okviru zakonodavnog postupka koji proizlazi iz prava na zakonodavnu inicijativu koje je Parlamentu dodijeljeno na temelju Ugovorâ, mora se uključiti zahtjev za uspostavu zakonodavnog kalendara za relevantne inicijative, slično redovnom zakonodavnom postupku;
- Vijeće i Komisija trebaju nastaviti pregovore s novoizabranim Parlamentom, priznajući pritom napredak ostvaren novim tekstom prijedloga predstavljenim u neslužbenom dokumentu;
- političke stranke trebaju se pobrinuti za to da u njihovom izbornim programima bude izražena predanost prijedlogu Parlamenta o novoj i ažuriranoj uredbi o njegovu pravu na istragu, a vodeće kandidate (*Spitzenkandidaten*) se poziva da izraze svoju javnu i političku potporu tom pitanju.

Parlamentu je potrebna nova strategija za pregovore o ovom dokumentu za predstojeći parlamentarni saziv kako bi se situacija pokrenula s mrtve točke. Jedna od mogućnosti mogla bi biti da se započne s izradom novog nacrtta teksta, uzimajući u obzir pitanja na koja je u tom kontekstu ukazalo Vijeće.

12.2. Registr transparentnosti

Europski parlament opetovano poziva na uvođenje poboljšanog registra transparentnosti kojim bi se regulirala interakcija između predstavnika interesnih skupina i donositelja odluka u EU-u. Unatoč brojnim pozivima da se umjesto Međuinstitucijskim sporazumom registru transparentnosti obvezujući vid dâ zakonodavnim aktom (vidi rezolucije od 11. svibnja 2011., 15. travnja 2014., 28. travnja 2016. i 14. rujna 2017.), do takvog prijedloga još nije došlo. Parlament tvrdi da se suprotno pravnom aktu Međuinstitucijskim sporazumom institucijama dopušta jedino da organiziraju suradnju (u skladu s člankom 295. UFEU-a), ali im se ne dopušta nametanje obveza trećim stranama, što je potrebno za uvođenje uistinu obveznog registra. Zaključeno je da je članak 352. UFEU-a jedina prikladna pravna osnova za akt kojim se uređuje to pitanje. Komisija je 26. rujna 2016. ipak predstavila novi prijedlog međuinstitucijskog sporazuma o uspostavi „obveznog registra transparentnosti”, koji trebaju sklopiti Komisija, Vijeće i Europski parlament.

Dana 27. listopada 2016. Konferencija predsjednika imenovala je potpredsjednicu i predsjednicu odbora AFCO Sylvie Guillaume i Danutu Hübner da uz pomoć kontaktne skupine vode pregovore u ime Parlamenta. Konferencija od 15. lipnja 2017. usvojila je mandat Parlamenta koji su sastavile glavne pregovaračice uz potporu kontaktne skupine. Odbor stalnih predstavnika Vijeća (COREPER) mandat Vijeća odobrilo je 6. prosinca 2017. Mandati Parlamenta i Vijeća znatno su se razlikovali od izvornog prijedloga, o čemu su 2017. obje institucije tražile mišljenja od svojih pravnih službi i o tome obavijestili svoje pregovarače. Glavni pravni prigovor Vijeća bio je da zakonodavstvo EU-a ne može stalnim predstavništvima službeno nametnuti pravni režim te vrste te da svaka obveza s njihove strane mora biti dobrovoljna. Glavno pravno ograničenje Parlamenta, koje je utvrdila njegova pravna služba, bilo je to da bi nametanje zakonske obveze sastajanja samo s registriranim predstavnicima interesnih skupina predstavljalo nerazmjerne ograničenje ustavnog prava na slobodno obavljanje dužnosti zastupnika u Europskom parlamentu (kako je definirano u Izbornom zakonu i Statutu Parlamenta). Održani su brojni tehnički sastanci, no tek tri pregovora na političkoj razini (16. travnja 2018., 12. lipnja 2018. i 13. veljače 2019.).

Komisija je tijekom pregovora ustrajala u tome da je beziznimna primjena načela „bez registracije nema sastanka” na sve institucije te na sve donositelje odluka koji su utvrđeni u njezinu prijedlogu međuinstitucijskog sporazuma jedini način da se registar transparentnosti učini doista obveznim. Vijeće je pak predložilo alternativu: dobrovoljni režim prema kojem bi se trenutačnom i budućim predsjedništvima nametnule obveze iz registra transparentnosti u vidu političke deklaracije koja će se usvojiti zajedno s Međuinstitucijskim sporazumom o registru transparentnosti u Vijeću. Tom bi se deklaracijom dobrovoljna obveza proširila na 23 države članice koje su izrazile spremnost prihvatići režim. Europski parlament nastojao je pomiriti stajališta tako što je onemogućio pristup svojim donositeljima odluka za neregistrirane predstavnike interesnih skupina donošenjem paketa popratnih mera (npr. obvezna registracija za predstavnike interesnih skupina koji žele prisustvovati raspravama, sastancima izaslanstava ili međuskupina, zabrana pokroviteljstva nad događanjima, uručivanje propusnica itd.). Istodobno je u okviru zasebnog postupka izmijenio Poslovnik u pogledu mjera transparentnosti te izvjestiteljima, izvjestiteljima u sjeni i predsjedateljima odbora nametnuta obveza da na internetu objave sve zakazane sastanke s predstavnicima interesnih skupina koje ulaze u područje primjene registra transparentnosti (članak 11. Poslovnika). Komisija je u rujnu 2018. odlučila obustaviti pregovore. Posljednji politički sastanak održan je

13. veljače 2019. I Parlament i Vijeće snažno su se založili za donošenje međuinstitucijskog sporazuma o registru transparentnosti u 8. parlamentarnom sazivu, no to se nije pokazalo mogućim.

U tom kontekstu, nakon razmjene gledišta s glavnim pregovaračima Parlamenta, Konferencija predsjednika na svojoj je sjednici održanoj 11. travnja 2019. naglasila da međuinstitucijski sporazumi mogu biti obvezujući jedino za institucije i jedino u onoj mjeri u kojoj se te institucije mogu obvezati na temelju Ugovorâ te da se doista obvezni sustav transparentnosti koji bi bio obvezujući za treće strane ne može postići međuinstitucijskim sporazumom.

Kao posljedica toga, Konferencija predsjednika podržala je preporuke glavnih pregovarača o tome da zakonodavni prijedlog podnese nova Komisija. Ako se to ne pokaže mogućim, pregovori o međuinstitutionalnom sporazumu trebali bi se nastaviti tijekom predstojećeg zakonodavnog saziva, oslanjajući se na rad i mandat u protekle dvije godine.

12.3. Ocjena postupka iz članka 50. UEU-a

Provedba članka 50. UEU-a pokazala je da postoji određeni stupanj političkog manevarskog prostora za utvrđivanje važnih aspekata te odredbe. S druge strane, odredbe članka 50. UEU-a i Ugovori kao cjelina nameću velika ustavna ograničenja u vezi s postupkom povlačenja i sporazumima o povlačenju, koje su institucije strogo tumačile tijekom postupka.

Članak 50. UEU-a ne pruža odgovore na sva pitanja koja su se pojavila tijekom njegove primjene, kao što su razumijevanje sporazuma o povlačenju, razina detaljnosti okvira za budući odnos te, s postupovne strane, oblik u kojem se daje obavijest o namjeri povlačenja iz Unije, mogućnost opoziva namjere povlačenja i redoslijed pregovora.

Ta su pitanja razriješena tijekom postupka povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije. Ono što se može smatrati doktrinom i praksom o povlačenju iz EU-a zajedno su izgradili Europsko vijeće svojim uzastopnim smjernicama, Vijeće svojim smjernicama za pregovore, Parlament svojim uzastopnim rezolucijama te Sud svojom sudskom praksom o Brexitu.

Na kraju parlamentarnog saziva postupak povlačenja Ujedinjene Kraljevine još nije završen. Nakon dva uzastopna produljenja odobrena u skladu s člankom 50. stavkom 3. UEU-a pojavila su se pitanja pravne i političke prirode u pogledu sudjelovanja Ujedinjene Kraljevine na izborima za Europski parlament od 23. do 26. svibnja 2019. Ta su pitanja uključivala obvezu Ujedinjene Kraljevine da sudjeluje na izborima ako ona i dalje ostane članica tijekom izbornog razdoblja i u novom parlamentarnom sazivu te utjecaj koji bi nastavak članstva Ujedinjene Kraljevine u EU-u mogao imati na funkcioniranje institucija EU-a, a posebno Europskog parlamenta.

Također je potrebno ocijeniti unutarnju organizaciju postupka u Parlamentu i međuinstitucijsku dinamiku. U pogledu prvog pitanja, trebalo bi razmotriti stvarnu ulogu koju je odbor AFCO imao tijekom postupka i njegovu interakciju s upravljačkom skupinom za Brexit. S međuinstitucijskog stajališta također bi se mogli preispitati i analizirati različiti pristupi u vezi s Europskim parlamentom koje su zauzele različite institucije tijekom cijelog postupka.

Postupak iz članka 50. UEU-a sa sobom povlači složena politička, institucionalna, pravna i ustavna pitanja o Uniji koje treba analizirati te raspraviti kako bi se osiguralo potpuno i temeljito razumijevanje postupka i njegov utjecaj na strukturu i funkcioniranje EU-a u cjelini.

12.4. Pristupanje Europske unije Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda

Kako je navedeno u članku 6. stavku 2. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) „Unija pristupa Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. To pristupanje ne utječe na nadležnosti Unije kako su utvrđene u Ugovorima.“

Nacrt sporazuma između predstavnika Europske unije i Vijeća Europe dovršen je 5. travnja 2013.

Neformalno tijelo za koordinaciju razmjene informacija između Europskog parlamenta i Parlamentarne skupštine Vijeća Europe objema je skupštinama omogućilo da prate cijeli proces pregovora.

Međutim, za sklapanje pristupnog sporazuma potrebna je suglasnost Europskog parlamenta u skladu s člankom 218. stavkom 6. drugim stavkom točkom (a) podtočkom (ii) UFEU-a te država članica, u skladu s njihovim ustavnim odredbama.

Prije podnošenja tog nacrtta na potpisivanje i ratifikaciju Europska komisija je ipak 7. rujna 2013. Sudu Europske unije podnijela zahtjev za mišljenje o usklađenosti projekta s Ugovorima.

Sud je 18. prosinca 2014. dao (obvezujuće) mišljenje kojim se zaključuje da sporazum postignut u pregovorima nije u skladu s Ugovorima i Protokolom br. 8 koji se odnosi na pristupanje.

Odbor AFCO održao je 26. veljače 2015. prvi zajednički sastanak s Odborom za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE) kako bi raspravili sadržaj mišljenja Suda te razmotrili kako postupiti.

Drugi zajednički sastanak s odborom LIBE organiziran je 20. travnja 2016., no dotad ni Komisija ni Vijeće još nisu poduzeli inicijative za ponovno pokretanje procesa pristupanja, što bi podrazumijevalo donošenje revidiranog pregovaračkog mandata, uzimajući pritom u obzir zaključke mišljenja. Stoga su pravni stručnjaci i predstavnici Vijeća, Komisije i Vijeća Europe razmotrili kako odgovoriti na prigovore Suda.

To će se pitanje naći na dnevnom redu tijekom sljedećeg zakonodavnog razdoblja, s obzirom na to da otad nije došlo do novih promjena.

12.5. Poslovnik

Tijekom revizije Poslovnika Parlamenta smatralo se da je prerano započeti s raspravama o dvjema temama koje se odnose na unutarnje proračunske postupke i primjenu odgovarajućih pravila. One će se razmatrati u budućim revizijama.

12.6. Međuinsticionalni sporazum o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom finansijskom upravljanju

Ovaj je predmet povezan s paketom prijedloga za VFO za razdoblje 2021. – 2027. te se njime određuje način na koji institucije surađuju u godišnjem proračunskom postupku i na nekim posebnim instrumentima predloženima u okviru Uredbe o VFO-u.

U skladu s Poslovnikom Parlamenta odbor AFCO nadležan je za razmatranje međuinsticijiskih sporazuma te je kao takav odgovoran za sastavljanje izvješća Parlamentu kojim će se predložiti odobrenje ili odbijanje nacrta sporazuma, dok je odbor BUDG nadležan za pregovore i provedbu međunarodnih sporazuma o suradnji u području proračunskih ovlasti Parlamenta te će kao takav također sastaviti izvješće o ovom Međuinsticijiskom sporazumu. U skladu s prethodnim postupcima, posebno onima iz 2007. i 2013., o oba izvješća treba raspravljati i glasovati zajedno na plenarnoj sjednici, a ni jedan od dvaju odbora ne bi trebao sastaviti mišljenje o izvješću drugog odbora.

Budući da pregovori o VFO-u za razdoblje 2021. – 2027. nisu dovršeni tijekom 8. parlamentarnog saziva, Uredbe o VFO-u i Međuinsticionalni sporazum o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom finansijskom upravljanju prenijet će se u novi saziv.

Annex 1

- **Reports**

AFCO – Reports – 8th Legislature			
Procedure no. A8 = tabled text P8 = adopted text	Title	Rapporteur(s)	Number of AFCO amendments
2014/2248(INI) P8 TA(2017)0048	Possible evolutions of and adjustments to the current institutional set-up of the European Union	Guy VERHOFSTADT	1039
2014/2249(INI) P8 TA(2017)0049	Improving the functioning of the European Union building on the potential of the Lisbon Treaty	Elmar BROK + Mercedes BRESSO	888
2014/2257(INI) P8 TA(2015)0382	Implementation report on European Citizens initiative (ECI) regulation	György SCHÖPFLIN	127
2015/2035(INL) P8 TA(2015)0395	The reform of the Electoral Law of the European Union	Danuta Maria HÜBNER + Jo LEINEN	284
2015/2040(INI) P8 TA-(2015)0287	Procedures and practices regarding Commissioner Hearings, lessons to be taken from the 2014 process	Richard CORBETT	49
2015/2041(INI) P8 TA(2017)0358	Transparency, accountability and integrity in the EU institutions	Sven GIEGOLD	466
2015/2343(INI) P8 TA(2017)0092	Constitutional, legal and institutional implications of a common security and defence policy: possibilities offered by the Lisbon Treaty	Esteban GONZÁLEZ PONS (AFCO) + Michael GAHLER (AFET-SEDE)	458
2016/2005(ACI) P8 TA(2016)0081	Interinstitutional agreement on Better Law-making	Danuta Maria HÜBNER	97

AFCO – Reports – 8th Legislature			
Procedure no. A8 = tabled text P8 = adopted text	Title	Rapporteur(s)	Number of AFCO amendments
2016/2008(INI) P8 TA(2017)0095	eDemocracy in the European Union: potential and challenges	Ramón JÁUREGUI ATONDO	233
2016/2018(INI) P8 TA(2018)0225	Interpretation and implementation of the Interinstitutional Agreement on Better Law-Making	Richard CORBETT (AFCO) + Pavel SVOBODA (JURI)	142
2016/2114(REG) P8 TA(2016)0484	General revision of Parliament's Rules of Procedure	Richard CORBETT	1283
2016/2149(INI) P8 TA(2018)0186	The implementation of the Treaty provisions concerning national Parliaments	Paulo RANGEL	119
2017/2037(INI) P8 TA(2018)0273	Role of cities in the institutional framework of the Union	Kazimierz Michał UJAZDOWSKI	123
2017/2054(INL) P8 TA(2018)0029	Composition of the European Parliament	Danuta Maria HÜBNER + Pedro SILVA PEREIRA	173
2017/2089(INI) P8 TA(2019)0079	The implementation of the Charter of Fundamental Rights of the European Union in the EU institutional framework	Barbara SPINELLI	100
2017/0219(COD) P8 TA(2018)0098	Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council amending Regulation (EU, Euratom) No. 1141/2014 of the European Parliament and the Council of 22 October 2014 on the statute and funding of European political parties and European political foundations	Rainer WIELAND + Mercedes BRESSO	66

AFCO – Reports – 8th Legislature			
Procedure no. A8 = tabled text P8 = adopted text	Title	Rapporteur(s)	Number of AFCO amendments
2017/0220(COD) P8 TA(2019)0153	Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on the European citizens' initiative	György SCHÖPFLIN	194
2017/2233(ACI) P8 TA(2018)0030	Revision of the framework agreement on relations between the European Parliament and the Commission	Esteban GONZÁLEZ PONS	61
2017/0810(COD) P8 TA(2018)0288	Draft decision of the European Parliament and of the Council amending Article 22 of the Statute of the European System of Central Banks and of the European Central Bank	Danuta Maria HÜBNER (AFCO) + Gabriel MATO (ECON)	48
2018/0805(CNS) P8 TA(2018)0107	Draft Council decision fixing the period for the ninth election of representatives to the European Parliament by direct universal suffrage	Danuta Maria HÜBNER	2
2017/0900(NLE) P8 TA(2018)0249	Draft European Council decision establishing the composition of the European Parliament	Danuta Maria HÜBNER + Pedro SILVA PEREIRA	0
2018/2080(INL) P8 TA(2019)0080	Draft regulation of the European Parliament laying down the regulations and general conditions governing the performance of the Ombudsman's duties (Statute of the European Ombudsman) and repealing Decision 94/262/ECSC, EC, Euratom	Paulo RANGEL	61
2018/2093(INI) P8 TA(2019)0044	Differentiated integration	Pascal DURAND	91

AFCO – Reports – 8th Legislature			
Procedure no. A8 = tabled text P8 = adopted text	Title	Rapporteur(s)	Number of AFCO amendments
2018/2094(INI) P8 TA(2019)0098	The state of the debate on the Future of Europe	Ramón JÁUREGUI ATONDO	244
2018/2111(INI) P8 TA(2019)0076	Implementation of the Treaty provisions related to EU Citizenship	Maite PAGAZAURTUND ÚA RUIZ	117
2018/2112(INI) P8 TA(2019)0077	Implementation of the Treaty provisions concerning enhanced cooperation	Alain LAMASSOURE	55
2018/2113(INI) P8 TA(2019)0078	Implementation of the Treaty provisions on Parliament's power of political control over the Commission	Mercedes BRESSO	86
2018/2114(INI) P8 TA(2019)0134	Implementation of the legal provisions and the Joint Statement ensuring parliamentary scrutiny over decentralised agencies	György SCHÖPFLIN	32
2018/2096(INI) P8 TA(2019)0045	Ombudsman's strategic inquiry OI/2/2017 on the transparency of legislative discussions in the preparatory bodies of the Council of the EU	Jo LEINEN (AFCO) + Yana TOOM (PETI)	105
2015/0907(APP) P8 TA(2018)0282	Election of the members of the European Parliament by direct universal suffrage, annexed to Council Decision 76/787/ECSC, EEC, Euratom of 20 September 1976	Danuta Maria HÜBNER + Jo LEINEN	4
2018/2170(REG) P8 TA(2019)0046	Amendments to the Rules of Procedure affecting Chapters 1 and 4 of Title I; Chapter 3 of Title V; Chapters 4 and 5 of Title VII; Chapter 1 of Title VIII; Title XII; Title XIV and Annex II	Richard CORBETT	46

AFCO – Reports – 8th Legislature			
Procedure no. A8 = tabled text P8 = adopted text	Title	Rapporteur(s)	Number of AFCO amendments
2018/0336(COD) P8 TA(2019)0155	Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council amending Regulation (EU, Euratom) No 1141/2014 as regards a verification procedure related to infringements of rules on the Protection of personal data in the context of elections to the European Parliament	Rainer WIELAND + Mercedes BRESSO	15
2018/0811(CNS) P8 TA(2019)0009	Proposal for a Council decision amending the Statute of the European Investment Bank	Danuta Maria HÜBNER	0
2019/0804(CNS) P8 TA(2019)0414	Proposal for Amendment of the EIB's Statute - Request to launch the Article 308 procedure	Danuta Maria HÜBNER	0

PENDING – AFCO – Reports – 8th Legislature			
INL	Proposal for a Regulation of the European Parliament on the detailed provisions governing the exercise of the European Parliament's right of inquiry replacing the Decision of the European Parliament, the Council and the Commission of 19 April 1995 (95/167/EC, Euratom, ECSC)	Ramón JÁUREGUI ATONDO	Oral Questions: - B8-0613/2017 (to the Council) - B8-0614/2017 (to the Commission) Debate in Plenary on 13 December 2017: PV PLENARY_P8_PV-PROV(2017)12-13_EN • 22.01.2019: adoption of draft Questions to Council and Commission for oral answer with debate (Rule 128) (by 14+; 1-; 1 abstention, NO RCV) on Negotiations with Council and Commission on European Parliament's right of inquiry legislative proposal - AFCO/8/15393 2019/2536 (RSP) Commission: B8-0000/2019 O-000004/19 (COMM) Council B8-0000/2019 O-000003/19 (CONS) • 29.1.2019 Motion for a Resolution (to wind-up the debate in Plenary) on

PENDING – AFCO – Reports – 8th Legislature			
			Negotiations with the Council and Commission on Parliament's right of inquiry legislative proposal was adopted in AFCO on 29 January 2019 with RCV (requested by S&D): 19 votes in favour, 1 against, 1 abstention
<u>2018/0427 (NLE)</u>	Proposal for a COUNCIL DECISION on the conclusion of the Agreement on the withdrawal of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland from the European Union and the European Atomic Energy Community	Guy VERHOFSTADT	Awaiting committee decision
2016/2246 (ACI)	Inter-institutional Agreement establishing a mandatory transparency register covering Parliament, Council and Commission	Transparency Register contact group: Rainer WIELAND (EPP) Jo LEINEN (S&D) Pirkko RUOHONEN-LERNER (ECR) Maite PAGAZAURTUNDÚA RUIZ (ALDE) Denis DE JONG (GUE/NGL) Sven GIEGOLD (GREENS/EFA) Isabella ADINOLFI (EFDD) Edouard FERRAND (ENF)	
<u>2018/2070 (ACI)</u>	Proposal for a Interinstitutional Agreement between the European Parliament, the Council and the Commission on budgetary discipline, on cooperation in budgetary matters and on sound financial management	Charles GOERENS	

Annex 2

- **Interpretations**

AFCO – Interpretations – 8th Legislature		
Procedure number	Title	Rapporteur
2015/2047(REG) P8 TA(2015)0096	Interpretation of paragraph 1 (a) of Annex XVI to the Rules of Procedure (Guidelines for the approval of the Commission)	
2015/2152(REG) P8 TA(2015)0295	Interpretation of Rule 130, paragraph 3, of the Rules of Procedure (Questions for written answer)	
2015/2153(REG) P8 TA(2015)0296	Interpretation of Rule 191 of the Rules of Procedure (Suspension or closure of the sitting)	
2016/2218(REG) P8 TA(2016)0362	Interpretation of Rule 61(2) of the Rules of Procedure (Adoption of amendments to a Commission proposal)	
2017/2095(REG) P8 TA(2017)0293	Interpretation of Rules 5 and 210a of the Rules of Procedure	Rainer Wieland + Richard Corbett
2019/2011(REG) P8 TA- PROV(2019)0164	Interpretation of Rule 171 (1) (b) of the Rules of Procedure (Voting procedure)	Richard Corbett
2019/2019(REG) P8 TA- PROV(2019)0393	Interpretation of Rule 32(5), first subparagraph, second indent of the Rules of Procedure (Establishment and dissolution of political groups)	Richard Corbett
2019/2020(REG) P8 TA- PROV(2019)0392	Interpretation of Rule 149a(2) of the Rules of Procedure (Adopting and amending the agenda)	Richard Corbett

Annex 3

- Oral questions and motion for resolution

AFCO – Oral questions and motion for resolution – 8th Legislature		
Procedure number	Title	Rapporteur
2017/2550(RSP) To the Commission: O- 000007/2017/rev.1 B8-0205/2017	Review of the regulation on the statute and funding of European political parties and foundations	Danuta Maria Hübner (on behalf of the Committee on Constitutional Affairs)

AFCO – Oral questions and motion for resolution – 8th Legislature		
Procedure number	Title	Rapporteur
2017/2993(RSP) To the Commission: <u>O-000090/2017</u> B8-0614/2017 To the Council: <u>O-000089/2017</u> B8-0613/2017	The European Parliament's right of inquiry	Danuta Maria Hübner (on behalf of the Committee on Constitutional Affairs)
2017/3019(RSP) To the Council: <u>O-000099/2017</u> B8-0002/2018	Reform of the electoral law of the European Union	Danuta Maria Hübner (on behalf of the Committee on Constitutional Affairs)
2019/2536(RSP) To the Commission: <u>O-000004/2019</u> B8-0020/2019 To the Council: <u>O-000003/2019</u> B8-0019/2019 Motion for a Resolution: <u>B8-0238/2019</u>	on Negotiations with the Council and Commission on Parliament's right of inquiry legislative proposal on the negotiations with the Council and Commission on the legislative proposal for a regulation on the European Parliament's right of inquiry	Danuta Maria Hübner (on behalf of the Committee on Constitutional Affairs)

Annex 4

- **Delegated and implementing acts**

Procedure number	Title
<u>2015/2647 (DEA)</u>	Commission Delegated Regulation (EU) amending Annexes III, V and VII of Regulation No 211/2011 of the European Parliament and of the Council on the citizens' initiative
<u>2015/2889(DEA)</u>	Commission Delegated Regulation on the content and functioning of the register of European political parties and foundations
<u>2018/2800(DEA)</u>	Commission Delegated Regulation amending Annex III of Regulation (EU) No 211/2011 of the European Parliament and of the Council on the citizens' initiative

Procedure number	Title
<u>2019/2619(DEA)</u>	Commission Delegated Regulation replacing Annex I and amending Annexes II and VII to Regulation (EU) No 211/2011 of the European Parliament and of the Council on the citizens' initiative

Annex 5

- **Opinions**

AFCO – Opinions – 8th Legislature			
Procedure number	Title	Rapporteur	Number A FCO amendments
<u>2014/2040(BUD)</u> <u>P8_TA(2014)0036</u>	General budget of the European Union for the financial year 2015 - all sections	Danuta Maria HÜBNER	10
<u>2014/2145(INI)</u> <u>P8_TA(2015)0238</u>	The review of the economic governance framework: stocktaking and challenges	Sylvie GOULARD	42
<u>2014/2252(INI)</u> <u>P8_TA(2016)0103</u>	Annual reports 2012-2013 on subsidiarity and proportionality	Kazimierz Michał UJAZDOWSKI	34
<u>2014/2253(INI)</u> <u>P8_TA(2015)0322</u>	30th and 31st annual reports on monitoring the application of EU Law (2012-2013)	Fabio Massimo CASTALDO	32
<u>2014/2254(INI)</u> <u>P8_TA(2015)0286</u>	The situation of fundamental rights in the European Union (2013-2014)	Ramón JÁUREGUI ATONDO	57
<u>2014/2228(INI)</u> <u>P8_TA(2015)0252</u>	Recommendations to the European Commission on the negotiations for the Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP)	Esteban GONZÁLEZ PONS	53
<u>2015/0009(COD)</u> <u>P8_TA(2015)0236</u>	European Fund for Strategic Investments	Danuta Maria HÜBNER	213
<u>2015/2060(INI)</u> <u>P8_TA(2016)0108</u>	The EU role in the framework of international financial, monetary and regulatory institutions and bodies	Paulo RANGEL	52
<u>2015/2074(BUD)</u> <u>P8_TA(2015)0263</u>	2016 Budget - Mandate for the Trilogue	Danuta Maria HÜBNER	NA

AFCO – Opinions – 8th Legislature			
Procedure number	Title	Rapporteur	Number of FCO amendments
2015/2104(INI) P8_TA(2015)0403	The role of the EU within the UN - how to better achieve EU foreign policy goals	David McALLISTER	41
2015/2132(BUD) P8_TA(2015)0376	General budget of the European Union for the financial year 2016 - all sections	Danuta Maria HÜBNER	
2015/2128(INI) P8_TA(2016)0071	Annual Report 2014 on the Protection of the EU's Financial Interests - Fight against fraud	Mercedes BRESSO	28
2015/2156(DEC) P8_TA(2016)0418	Discharge 2014: EU general budget - Council and European Council	Pascal DURAND	27
2015/2254(INL) P8_TA(2016)0409	Establishment of an EU mechanism on democracy, the rule of law and fundamental rights	György SCHÖPFLIN	81
2015/2283(INI) P8_TA(2017)0210	Annual report 2014 on subsidiarity and proportionality	Kazimierz Michał UJAZDOWSKI	66
2015/0906(COD) P8_TA(2016)0278	Transfer to the General Court of the EU of jurisdiction at first instance in disputes between the Union and its servants	Danuta Maria HÜBNER	
2015/0270(COD)	Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council amending Regulation (EU) 806/2014 in order to establish a European Deposit Insurance Scheme	Danuta Maria HÜBNER	36
2015/2344(INI) P8_TA(2017)0050	Budgetary capacity for the euro area	Paulo RANGEL	86
2015/2353(INI) P8_TA(2016)0309	Preparation of the post-electoral revision of the MFF 2014-2020: Parliament's input ahead of the Commission's proposal	Pedro SILVA PEREIRA	29
2016/2009(INI) P8_TA(2016)0485	The situation of fundamental rights in the European Union in 2015	Cristian DAN PREDA	50
2016/2047(BUD) P8_TA(2016)0475	General budget of the European Union for the financial year 2017 - all sections	György SCHÖPFLIN	4
2015/2326(INI) P8_TA(2016)0385	Monitoring the application of Union law: 2014 Annual Report	Gerolf ANNEMANS	NA

AFCO – Opinions – 8th Legislature			
Procedure number	Title	Rapporteur	Number A FCO amendments
2016/2052(INI) P8 TA(2016)0435	European Defence Union	David McALLISTER	66
2016/2055(INI) P8 TA(2017)0022	The role of whistle-blowers in the protection of the EU's financial interests	Morten MESSERSCHMIDT	40
2015/2329(INI) P8 TA(2017)0063	Implementation report on Europe for Citizens	Kazimierz Michał UJAZDOWSKI	28
2016/2224(INI) P8 TA(2017)0402	Legitimate measures to protect whistle-blowers acting in the public interest when disclosing the confidential information of companies and public bodies	Fabio MASSIMO CASTALDO	74
2016/0823(CNS) P8 TA(2017)0023	List of third States and organisations with which Europol shall conclude agreements	Danuta Maria HÜBNER	NA
2017/2010(INI) P8 TA(2018)0120	Annual Reports 2015-2016 on subsidiarity and proportionality	Cristian DAN PREDA	41
2017/2011(INI) P8 TA(2017)0421	Monitoring the application of EU law 2015	Kazimierz Michał UJAZDOWSKI	59
2017/0035(COD)	Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council amending Regulation (EU) No 182/2011 laying down the rules and general principles concerning mechanisms for control by Member States of the Commission's exercise of implementing powers	Pascal DURAND	43
2017/2043(BUD) P8 TA(2017)0302	2018 Budget - Mandate for the Trilogue	Danuta Maria HÜBNER	NA
2017/2044(BUD) P8 TA(2017)0458	General budget of the European Union for the financial year 2018 - all sections	Danuta Maria HÜBNER	5
2017/2052(INI) P8 TA(2018)0075	The next MFF: preparing the Parliament's position on the MFF post-2020	Gerolf ANNEMANS	31
2017/2053(INI) P8 TA(2018)0076	Reform of the European Union's system of own resources	Mercedes BRESSO	30

AFCO – Opinions – 8th Legislature			
Procedure number	Title	Rapporteur	Number of FCO amendments
2017/2069(INI) P8_TA(2017)0487	EU Citizenship Report 2017: Strengthening Citizens' Rights in a Union of Democratic Change	Cristian DAN PREDA	42
2017/2131(INL) P8_TA-PROV(2018)0340	The situation in Hungary (pursuant to the European Parliament resolution of 17 May 2017)	Maite PAGAZAURTUND ÚA RUIZ	32
2017/0232(COD) P8_TA-PROV(2019)0375	Proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council amending Regulation (EU) No 1092/2010 on European Union macro-prudential oversight of the financial system and establishing a European Systemic Risk Board	Danuta Maria HÜBNER	45
2017/0326(COD) P8_TA-PROV(2018)0426	Regulation of the European Parliament and of the Council amending Regulation (EU) No 1093/2010 as regards the location of the seat of the European Banking Authority	Fabio MASSIMO CASTALDO	5
2017/0328(COD) P8_TA-PROV(2018)0427	Regulation of the European Parliament and of the Council amending Regulation (EC) No 726/2004 as regards the location of the seat of the European Medicines Agency	Mercedes BRESSO	8
2017/2273(INI) P8_TA(2018)0268	Monitoring the application of EU law 2016	Kazimierz Michał UJAZDOWSKI	39
2017/0335(CNS)	Proposal for a Council Directive laying down provisions for strengthening fiscal responsibility and the medium-term budgetary orientation in the Member States	György SCHÖPFLIN (became rapporteur for the opinion on 21 November 2018 since Claudia Tapardel resigned as a result of the vote)	12
2018/2024(BUD) P8_TA-PROV(2018)0311	2019 Budget – Mandate for the Trilogue	Danuta Maria HÜBNER	NA
2018/2046(BUD) P8_TA-PROV(2018)0404	General budget of the European Union for the financial year 2019 - all sections	Danuta Maria HÜBNER	4

AFCO – Opinions – 8th Legislature			
Procedure number	Title	Rapporteur	Number A FCO amendments
2018/0900(COD) P8_TA-PROV(2019)0179	Proposed amendments to Protocol No 3 on the Statute of the Court of Justice of the European Union	Morten MESSERSCHMIDT	13
2018/0106(COD) P8_TA-PROV(2019)0366	Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on the protection of persons reporting on breaches of Union law	Ramón JÁUREGUI ATONDO	250
2018/0136(COD) P8_TA-PROV(2019)0349	Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on the protection of the Union's budget in case of generalised deficiencies as regards the rule of law in the Member States	Helmut SCHOLZ	121
2018/2099(INI) P8_TA-PROV(2018)0514	Annual report on the implementation of the Common Security and Defence Policy	Paulo RANGEL	35
2018/0207(COD) P8_TA-PROV(2019)0000	Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council establishing the Rights and Values programme	Josep Maria TERRICABRAS	108
2018/0166R(APP) P8_TA-PROV(2018)0449	Interim report on the Multiannual Financial Framework 2021-2027 – Parliament's position in view of an agreement	Fabio MASSIMO CASTALDO	44
2017/0333R(APP) P8_TA-PROV(2019)0218	Establishment of the European Monetary Fund	Danuta Maria HÜBNER	27
2019-2010(BUD)	2020 Budget Mandate for the Trilogue	Alain LAMASSOURE	NA

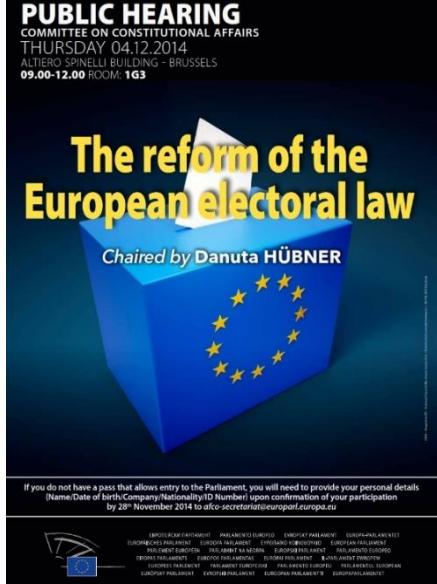
PENDING – AFCO – Opinions – 8th Legislature		
2011/0073(COD)	Amendment to Regulation (EC) No 1049/2001 regarding public access to European Parliament, Council and Commission documents	Helmut SCHOLZ
2017/0333(APP)	Proposal for a Council Regulation on the Establishment of the European Monetary Fund	Danuta Maria HÜBNER

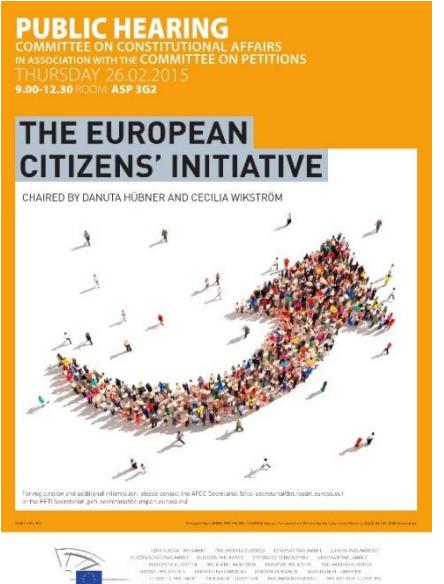
PENDING – AFCO – Opinions – 8th Legislature		
<u>2017/0360(NLE)</u>	Proposal for a Council decision on the determination of a clear risk of a serious breach by the Republic of Poland of the rule of law	Maite PAGAZAURTUNDÚA RUIZ
<u>2018/0135(CNS)</u>	Proposal for a Council Decision on the system of Own Resources of the European Union	Jasenko SELIMOVIC
<u>2018/0166(APP)</u>	Proposal for a Council regulation laying down the multiannual financial framework for the years 2021 to 2027	Fabio MASSIMO CASTALDO
	BUDGET 2020	Alain LAMASSOURE

Annex 6

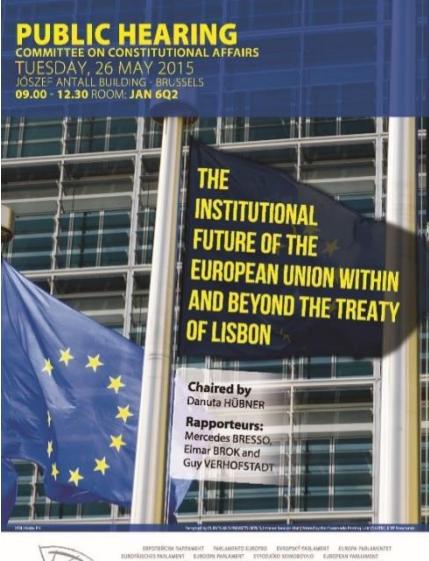
- Hearings and workshops

AFCO – Hearings and Workshops – 8th Legislature		
Title and poster	Date	Experts
<u>Hearing Commissioner-designate</u> Frans TIMMERMANS, First Vice-President of the European Commission , in charge of Better Regulation, Inter-Institutional Relations, the Rule of Law and the Charter of Fundamental Rights	07/10/2014	(The CoP decided that the First Vice-President designate Frans Timmermans (foreseen to be auditioned jointly by AFCO, LIBE and JURI), would be auditioned in a hearing under the format of CoP open to all Members. The reason advanced for this decision is the horizontal nature of the functions of the Vice-President)
<u>Workshop (Policy Department): Challenges in Constitutional Affairs in the new term: taking stock and looking forward</u>	06/11/2014	● Yves Bertoncini ● Uwe Puetter ● Olivier Costa ● Wolfgang Wessel ● Monica Claes ● Steve Peers ● Carlos Closa Montero ● Luciano Bardi ● Enrico Calossi ● Marta Ballesteros ● David Coen

AFCO – Hearings and Workshops – 8th Legislature		
Title and poster	Date	Experts
WORKSHOP POLICY DEPARTMENT C CITIZENS' RIGHTS AND CONSTITUTIONAL AFFAIRS Challenges in constitutional affairs in the new term: taking stock and looking forward DATE / TIME Thursday 6 November 2014 from 09:00 to 12:30 and from 15:00 to 18:00 ROOM Alfonso Spinelli ASP IGS Brussels Committee on Constitutional Affairs Chaired by Danuta Hübner		
<u>Hearing</u> The reform of the European Electoral Law PUBLIC HEARING COMMITTEE ON CONSTITUTIONAL AFFAIRS THURSDAY 04.12.2014 ALFONSO SPINELLI BUILDING - BRUSSELS 09.00-12.00 ROOM: 163 The reform of the European electoral law Chaired by Danuta HÜBNER If you do not have a pass that allows entry to the Parliament, you will need to provide your personal details (Name, Date of birth, Company/Nationality/ID Number) upon confirmation of your participation by 28th November 2014 to aoco-secretariate.europa.eu	04/12/2014	• Andrew Duff, both former MEP and AFCO Rapporteur on the modification of the Act concerning the election of the members of the European Parliament by direct universal suffrage of 20 September 1976 • Friedrich Pukelsheim, former Professor (professor emeritus) of the Institute for Mathematics at the University of Augsburg • Brendan O'Leary, Lauder Professor of Political Science at the University of Pennsylvania • Roberto d'Alimonte, full Professor of Political Science at the Department of Political Science at the University of Florence • Yves Bertoncini, Director of the Notre Europe Institute Jacques Delors in Paris
<u>Hearing AFCO</u> European Youth Hearing (EYE)	20/03/2015	The European Youth Event (EYE) was created by the European Parliament in 2013, as a new forum for discussing with young people. <u>Idea Givers:</u> • Madeeha Mehmood • Loredana Urzica • Michael Mayer

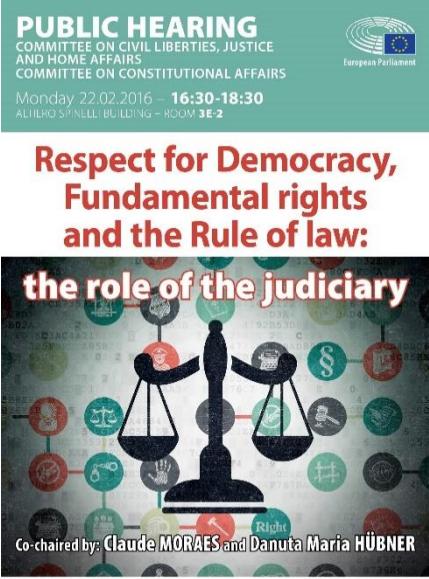
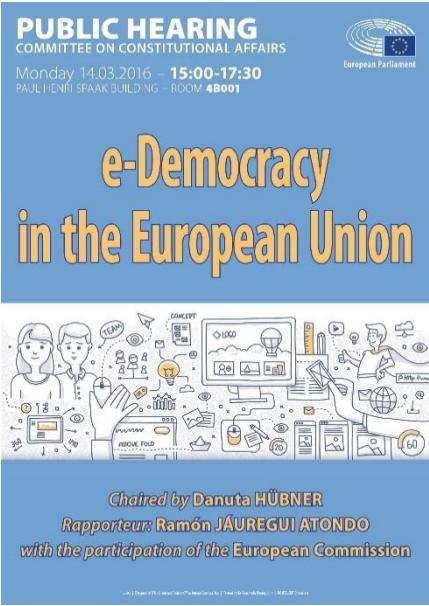
AFCO – Hearings and Workshops – 8th Legislature		
Title and poster	Date	Experts
<u>Hearing (AFCO, with PETI associated)</u> Lessons to be drawn from the implementation of the European Citizens' Initiative(ECI) regulation	26/02/2015	● Carsten Berg, General Coordinator of “The ECI Campaign” ● Philippe Poirier holder of the Chair in parliamentary studies at the University of Luxembourg ● Jean-Luc Sauron, associate professor of International law at the Paris-Dauphine University <u>Other speakers:</u> ● Frans TIMMERMANS, First Vice-President of the European Commission ● Pablo Sánchez Centellas, Spokesperson for the organizers of the successful ECI on the Right to Water ● Prisca Merz, Director of the ECI End Ecocide in Europe ● Ernst Johansson, lawyer representing the rejected ECI - the Minority SafePack case ● Ian Harden, Secretary-General, European Ombudsman ● Anne-Marie Sigmund, CESE ● Tamás Molnár, adjunct professor, Corvinus University of Budapest, Institute of International Studies ● Francisco Polo, International petitioning platform Change.org ● Susana del Río Villar, author and director of the EU project: Upgrading Europe ● Diana Wallis, former PETI rapporteur on the ECI Regulation ● Carlo Casini, former AFCO Chair ● György Schöpflin, EP rapporteur on the implementation of Regulation 211/2011 ● Beatrix Becerra, PETI rapporteur on the implementation of Regulation 211/2011
<u>Joint-Hearing AFCO, CONT, LIBE, JURI</u>	26/03/2015	● Raj Chari

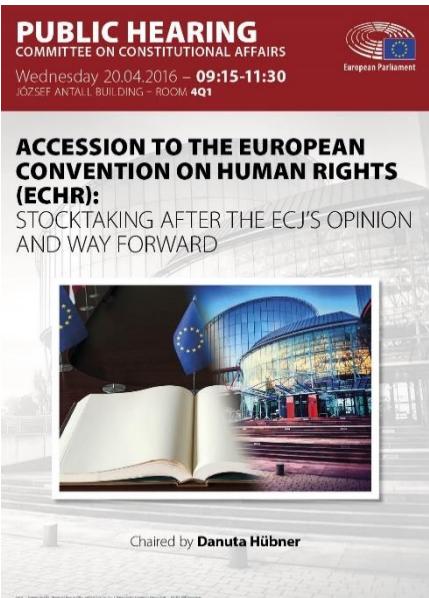
AFCO – Hearings and Workshops – 8th Legislature		
Title and poster	Date	Experts
Towards a high degree of accountability, transparency and integrity in the EU institutions PUBLIC HEARING JOINT HEARING CONT-JURI-LIBE-AFCO Thursday, 26 March 2015 JOZSEF ANTALI BUILDING 09:00-12:30 ROOM JAN 4Q2		
<u>Joint-Hearing AFCO, ECON</u> Institutional aspects of the new rules on economic governance and the role of the Eurogroup PUBLIC HEARING COMMITTEE ON CONSTITUTIONAL AFFAIRS AND COMMITTEE ON ECONOMIC AND MONETARY AFFAIRS TUESDAY, 5 MAY 2015 JOZSEF ANTALI – BRUSSELS 09:30-12:30 ROOM 4Q1	05/05/2015	<u>Experts AFCO:</u> • Paul Craig, University of Oxford • Daniela Schwarzer, Senior Director of Research and Director of the Europe Programme, German Marshall Fund • Mario La Torre, Professor of Economics of Financial Intermediaries, La Sapienza University <u>Experts ECON:</u> • Daniel Gros, Director of Economic Policy Studies CEPS • René Repasi, Scientific coordinator of the European Research Centre for Economic and Financial Governance of Universiteit Leiden • Xavier Ragot, Director of Observatoire Français des Conjonctures Économique (OFCE)

AFCO – Hearings and Workshops – 8th Legislature		
Title and poster	Date	Experts
<u>Hearing (AFCO)</u> The institutional future of the European Union within and beyond the Treaty of Lisbon	26/05/2015	● René Repasi, European Research Centre for Economic and Financial Governance ● Marise Cremona, European University Institute ● Sergio Carrera, Centre for European Policy Studies ● Antonio Padoa Schioppa, Università degli Studi di Milano ● Christian Calliess, Freie Universität Berlin ● Andrew Duff, former Member of the European Parliament ● Markku Markkula (President of the Committee of the Regions) ● Luca Jahier (President of Group III “Various Interests” of the European Economic and Social Committee)
<u>Workshop AFCO (Policy Department)</u> The best practices in legislative and regulatory processes in a constitutional perspective	17/06/2015	● Andrea Renda, Center for European Policy Studies ● Arnout Mijs, Clingendael ● Rachel Shub, Office of the United States Trade Representative ● Małgorzata Kaluzynska, Ministry of Foreign Affairs of Poland, EU Economic Department

AFCO – Hearings and Workshops – 8th Legislature		
Title and poster	Date	Experts
<u>Workshop AFCO (Policy Department)</u> Transparency, accountability and integrity in the EU institutions	22/09/2015	(Study Policy Department on Declarations of Financial interests and their Scrutiny in the National Legislatures) ● Janos Bertok, Head of the Public Sector Integrity Division, Public Governance Directorate of the OECD ● David Coen, Director of the School of Public Policy at the University College London and author of the study on “Institutional and Constitutional aspects of special interest representation” ● Roland Blomeyer, Blomeyer & Sanz, author of the study “Declarations of financial interests and their scrutiny in the national legislatures”
<u>Joint-Hearing AFCO-AFET</u> The Common Foreign and Security Policy under the Treaty of Lisbon: unlocking its full potential	13/10/2015 (AFET slot)	<u>Experts AFCO:</u> ● Panos Kourakos ● Stefano Silvestri <u>Experts AFET</u> ● Nicolai von Ondarza ● Olivier de France

AFCO – Hearings and Workshops – 8th Legislature		
Title and poster	Date	Experts
<u>Hearing (JURI, with AFCO associated)</u> The Interinstitutional Agreement on Better Regulation	13/10/2015 (JURI slot)	<u>Expert JURI:</u> • William Robinson, Associate Fellow at Institute of Advanced Legal Studies, University of London, UK <u>Other speakers:</u> • Angelika Niebler, MEP • József Szájer, MEP • Sylvia-Yvonne Kaufmann, MEP • Sajjad Karim, MEP • Kostas Chrysogonos, MEP • Heidi Hautala, MEP
<u>Hearing</u> Parliamentary scrutiny over the executive in the European Union	19/11/2015	• Christine Neuhold, Special Chair EU Democratic Governance, Department of Political Science, Faculty of Arts and Social Sciences, Maastricht University • Olivier Rozenberg, Associated Professor in Political Sciences, Centre d'études européennes de Sciences Po, Paris • Philippe Poirier, Holder of the Chair of Parliamentary Studies Research in the Chamber of Deputies of Luxembourg, Head of the collection on parliamentary studies - Editions Larcier, Associate Professor of Political Sciences at the College of Bernardins & at the University of Paris Sorbonne (Celsa)
<u>Joint-Hearing LIBE-AFCO</u>	22/02/2016	(in the framework of enhanced cooperation (Rule 53+)) AFCO opinion to LIBE on the Establishment of an EU mechanism on

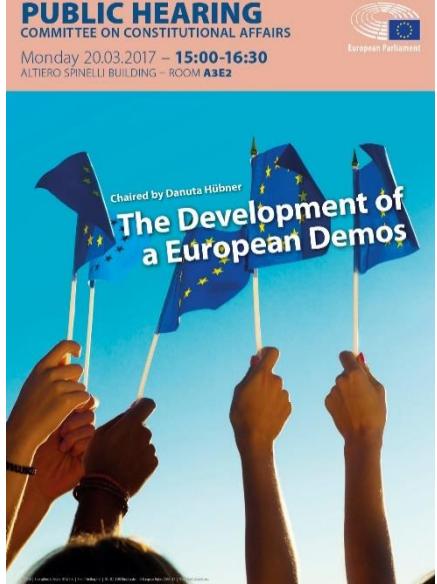
AFCO – Hearings and Workshops – 8th Legislature		
Title and poster	Date	Experts
Respect for Democracy, Fundamental rights and the Rule of law: the role of the judiciary		democracy, the rule of law and fundamental rights (2015/2254(INL)) (rapporteur György Schöpflin) <u>AFCO expert:</u> • Miklos Szantho, managing director and head analyst of Centre of Fundamental Rights (Alapjogokért Központ) <u>Other speakers:</u> • Michal Bobek, Advocate General, Court of Justice of the European Union • Angelika Nussberger, Judge, European Court of Human Rights • Jean De Codd, First President, Court of Cassation (Belgium) and Member of the Network of the Presidents of the Supreme Judicial Courts of the EU • Dariusz Zawistowski, National Council of the Judiciary of Poland, Member of the European Network of Councils for the Judiciary
<u>Hearing AFCO</u> e-Democracy in the European Union: potential and challenges	14/03/2016	(this hearing is an element for the preparation of the report: eDemocracy in the European Union: potential and challenges (2016/2008(INI)) of Ramón Jáuregui Atondo) • Roberto Viola, Director-General, DG CONNECT, European Commission • Rafał Trzaskowski, former Polish Minister for the Administration and Digitalization and former MEP • Elena García Gutián, Professor of Political Sciences and Administration at the Autonomous University of Madrid • Alexander Trechsel, Professor of Political Science and Head of the Department of Political and Social Sciences of the European University Institute • Elisa Lironi, ECAS Digital Democracy Coordinator

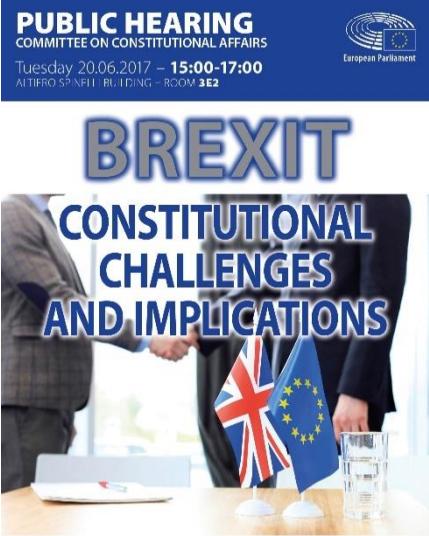
AFCO – Hearings and Workshops – 8th Legislature		
Title and poster	Date	Experts
		• Josephine Shaw, Milieu Limited's Senior Expert
<u>Joint-Hearing JURI, LIBE, AFCO, PETI</u> Union citizenship in practice: our common values, rights and democratic participation	15/03/2016	Hearing jointly organized by the European Commission (DG Justice and Consumers) and the European Parliament (LIBE, PETI, AFCO and JURI Committees) • Paul Nemitz, Director of Directorate for Fundamental rights and Union citizenship, DG Justice and Consumers, EC • Andrew Duff, Visiting Fellow, European Policy Centre • Yves Bertoncini, Director of the Jacques Delors Institute • Carmen Preising, Head of Unit, Work Programme and Stakeholder Consultation, Secretariat-General, EC • Ida Birkvad Sørensen, Member of the Board, European Youth Forum
Hearing AFCO Accession to the European Convention on Human Rights (ECHR): stocktaking after the ECJ's opinion and way forward 	20/04/2016	• Sonia MORANO-FOADI, Reader in Law (Associate Professor) and Director of the Centre for Legal Research and Policy Study at the Law School, Oxford Brookes University • Stelios ANDREADAKIS, Lecturer in Law from the University of Leicester <u>Other speakers:</u> • Martijn DE GRAVE, Head of Legal and Institutional Affairs, Coordinator for Justice and Home Affairs (Dutch Permanent representation, Council Presidency) • Johannes KRÄMER, Legal Adviser at the Legal Service of the European Commission • Jörg POLAKIEWICZ, Director at the Legal Advice and Public

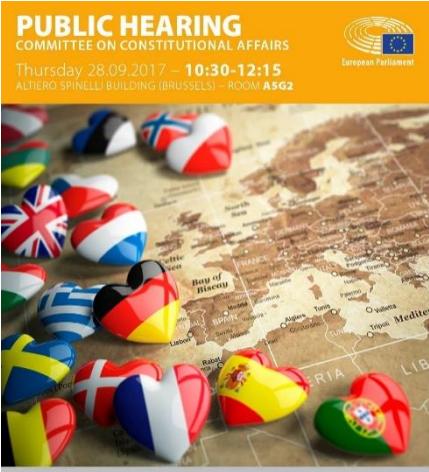
AFCO – Hearings and Workshops – 8th Legislature		
Title and poster	Date	Experts
		International Law Directorate of the Council of Europe ● Jean-Paul JACQUÉ, Honorary Director General of the Legal Service of the Council of the European Union ● Ricardo PASSOS, Director for Institutional and Parliamentary Affairs of the Legal Service of the European Parliament
<u>Hearing AFCO, with AFET associated</u> The role of the EU in international organisations including the United Nations 	15/06/2016	AFCO experts: ● Jan Wouters, Full Professor of International Law and International Organizations, and Director at the Leuven Centre for Global Governance Studies - Institute for International Law, KU Leuven (Belgium) ● Mateusz Irmiński, Attorney-at-law at the "Sołtysiński Kawecki & Szlęzak" law firm in Warsaw (Poland) AFET expert: ● Jonas Jonsson, Head of Division, Multilateral Relations at the European External Action Service (EEAS)
<u>Workshop (Policy Department)</u> After the UK Referendum: Future Constitutional Relationship of the United Kingdom with the European Union	05/09/2016	● Francisco Aldecoa Luzárraga, Fundacion Alternativas / Universidad Complutense de Madrid ● Mercedes Guinea Lorenete, Fundacion Alternativas / Universidad Complutense de Madrid ● René Repasi, EURO-CEFG, University of Rotterdam ● Steve Peers, Professor, University of Essex

AFCO – Hearings and Workshops – 8th Legislature		
Title and poster	Date	Experts
<u>Mini-Hearing AFCO</u> The constitutional relationship of the United Kingdom with the European Union: the consequences of the results of the referendum of 23 June 2016	29/09/2016	● Guntram Wolff (Director of Bruegel) ● Giorgio Maganza (former Director for Institutional Affairs at the Council of the EU) ● Yves Bertoncini (Director of Institute Jacques Delors - Notre Europe)
<u>Hearing AFCO</u> European Youth Hearing (EYE) <i>Join the debate using #EYE2016</i>	08/11/2016	The EYE speed hearings - in line with the Bureau note of last 23 May - are meant to be a political follow-up to the EYE that was held in Strasbourg last May, which gathered over 7.500 young people discussing the future of Europe. Several EYE speed hearings are currently taking place in various parliamentary committees The European Youth Event (EYE) was created by the European Parliament in 2013, as a new forum for discussing with young people. Topics selected for the hearing • The future of Europe after Brexit • Active citizenship <u>Idea Givers:</u> ● Nikolaus Edlinger ● Leonie Sloots ● Seyi Akiwowo
<u>Hearing AFCO</u> What constitutional paths for the future development of the Union?	29/11/2016	● Mario Monti, Chair of the High level group on own resources, former Prime Minister of Italy and European Commissioner ● António Vitorino, Former European Commissioner
<u>Hearing AFCO</u> Constitutional implications of referenda on European issues	05/12/2016	<u>AFCO experts:</u> ● Federico de Montalvo, Assistant Professor of Constitutional Law, Comillas Pontifical University; Vice-Chair, Spanish Bioethics Committee; Member, International Bioethics Committee of UNESCO ● Richard Rose, FBA, Director, Centre for the Study of Public Policy, U. of Strathclyde and Visiting Prof. European U. Institute Florence; Wissenschaftszentrum Berlin

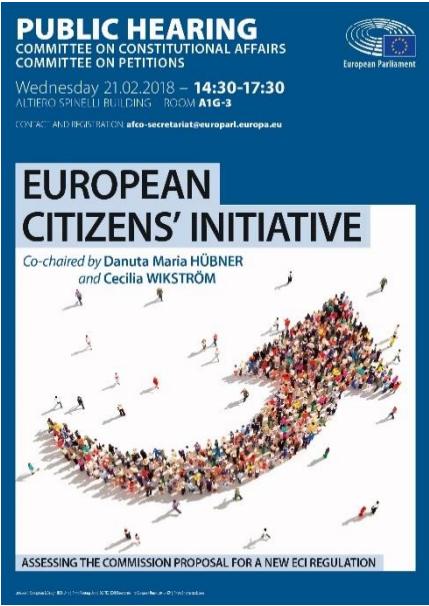
AFCO – Hearings and Workshops – 8th Legislature		
Title and poster	Date	Experts
PUBLIC HEARING COMMITTEE ON CONSTITUTIONAL AFFAIRS Monday 05.12.2016 – 15:15-17:15 PAUL-HENRI SPAAK BUILDING – ROOM SB001 CONSTITUTIONAL IMPLICATIONS OF REFERENDA ON EUROPEAN ISSUES Chaired by Danuta Hübner		<u>Policy Department experts</u> <u>(presentation of a study entitled</u> <u>“Referendums on EU matters”):</u> ● Mario Mendez, Senior Lecturer, Department of Law, Queen Mary University of London (QMUL) and Co-Director, Centre for European and International Legal Affairs (QMUL), and by ● Fernando Mendez, Senior Researcher, Centre for Research on Direct Democracy, University of Zurich
<u>Workshop</u> (Policy Department) The composition of the European Parliament	30/01/2017	(co-rapporteurs Danuta Hübner and Pedro Silva Pereira) ● Friedrich Pukelsheim, Institut für Mathematik, University of Augsburg ● Victoriano Ramírez González, Department of Applied Mathematics, University of Granada ● Wojciech Słomczyński, Institute of Mathematics, Center for Quantitative Research on Politics, Jagiellonian University of Cracow
<u>Workshop</u> (Policy Department) Democratic Complementarity: Implementing the Treaty Provisions on National Parliaments	20/03/2017	(Workshop in the framework of the discussions on the Implementing report of Paulo Rangel “The implementation of the Treaty provisions concerning national Parliaments” (2016/2149 (INI)) ● Olivier Rozenberg, Associate Professor, Centre d'études européennes, Sciences Po (Paris) ● Diane Fromage, Assistant Professor, Faculty of Law, Maastricht University ● Luís Heleno Terrinha, Guest Professor, Porto Faculty of Law, Universidade Católica Portuguesa

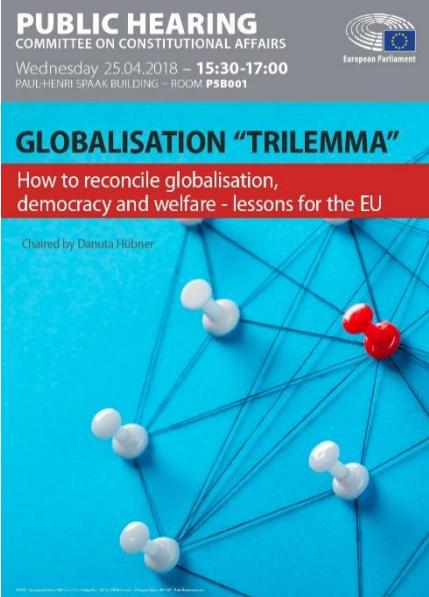
AFCO – Hearings and Workshops – 8th Legislature		
Title and poster	Date	Experts
WORKSHOP POLICY DEPARTMENT C CITIZENS' RIGHTS AND CONSTITUTIONAL AFFAIRS DEMOCRATIC COMPLEMENTARITY: Implementing the Treaty Provisions on National Parliaments DATE: 20 March 2017 TIME: 16:30-18:00 ROOM: ALTIERO SPINELLI BUILDING Room 3E2 Committee on Constitutional Affairs CHAIR: Danuta Maria HÜBNER, MEP Rapporteur: Paulo RANGEL, MEP		
<u>Hearing AFCO</u> The development of a European “demos” PUBLIC HEARING COMMITTEE ON CONSTITUTIONAL AFFAIRS Monday 20.03.2017 – 15:00-16:30 ALTIERO SPINELLI BUILDING – ROOM A3E2	20/03/2017	• Peter Wagner (Professor at the University of Barcelona) • Daniel Innerarity (Professor at the University of Basque Country) • Kalypso Nicolaïdis (Professor of International Relations, University of Oxford; Director, Center for International Studies, DPIR) • Aidan O’Sullivan (the Ombudsman’s Head of Cabinet, on behalf of the European Ombudsman)
<u>Workshop (Policy Department)</u> The Impact and Consequences of Brexit on ‘Vested’ Rights of EU Citizens Living in the UK and British Citizens Living in the EU- 27	21/03/2017	• Antonio Fernández Tomás, Professor of Public International Law, University of Castilla-La Mancha • Diego López Garrido, Professor of Constitutional Law, University of Castilla-La Mancha FUNDACIÓN ALTERNATIVAS

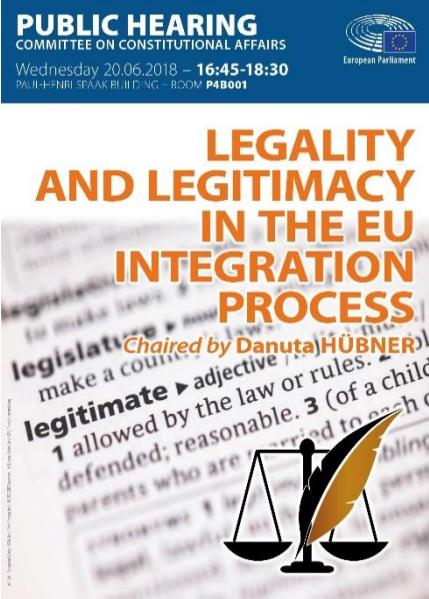
AFCO – Hearings and Workshops – 8th Legislature		
Title and poster	Date	Experts
<u>Hearing AFCO</u> Implementation of the Treaty provisions concerning National Parliaments: the way forward Interparliamentary Committee Meeting European Parliament - National Parliaments THE IMPLEMENTATION OF THE TREATY PROVISIONS CONCERNING NATIONAL PARLIAMENTS RAPPORTEUR: PAULO RANGEL TUESDAY 2 MAY 2017 15:00 - 18:15 ROOM 602 JÓZSEF ANTALI BUILDING EUROPEAN PARLIAMENT BRUSSELS With the support of the Directorate for Relations with National Parliaments COMMITTEE ON CONSTITUTIONAL AFFAIRS CHAIRED BY DANUTA HÜBNER INVITED PERSONALITIES: CARLO CASINI LUDWIK DORN INGOLF PERNICE European Parliament	02/05/2017	• Ingof Pernice, Research Director on Global Constitutionalism from the Humboldt Institute for Internet and Society, Berlin • Carlo Casini, former AFCO Chair and former rapporteur on national Parliaments • Ludwik Dorn, former Polish Sejm Speaker
<u>Hearing AFCO</u> BREXIT: constitutional challenges and implications PUBLIC HEARING COMMITTEE ON CONSTITUTIONAL AFFAIRS Tuesday 20.06.2017 – 15:00-17:00 ATTIFFO SPNHLI BUILDING – ROOM 3E2 BREXIT CONSTITUTIONAL CHALLENGES AND IMPLICATIONS Chaired by Danuta HÜBNER	20/06/2017	• Sionaidh Douglas-Scott, Anniversary Chair in Law, Queen Mary University of London • Piet Eeckhout, Professor of EU Law, University College London, Faculty of Laws • Christophe Hillion, Professor of European Law at the University of Leiden and at the University of Gothenburg

AFCO – Hearings and Workshops – 8th Legislature		
Title and poster	Date	Experts
<u>Hearing AFCO</u> Regulation 1141/2014 on the statute and funding of European political parties and foundations	12/07/2017	● Rainer Wieland and Ulrike Lunacek, EP Vice-Presidents in charge of the European political parties; ● Didier Kletti, Director General DG Finance European Parliament; ● Ilze Juhansone, Deputy Secretary General of the European Commission; ● Michael Adam, Director of the Authority for the European Political Parties and Foundations
<u>Hearing AFCO</u> Origins and development of sub-groups of Member States within the EU and its impact in the integration process The poster includes the following text: PUBLIC HEARING COMMITTEE ON CONSTITUTIONAL AFFAIRS Thursday 28.09.2017 – 10:30-12:15 ALTIERO SPINELLI BUILDING (BRUSSELS) – ROOM ASG2 European Parliament Origins and development of sub-groups of Member States within the EU and its impact in the integration process Chaired by Danuta HÜBNER	28/09/2017	● Charles de Marcilly, Fondation Robert Schuman, Head of Brussels Office ● Anna-Lena Kirch, Program Coordinator Alfred von Oppenheim Center for European Policy Studies, German Council on Foreign Relations ● Jacques Ziller, Professor of European Law, University of Pavia, Department of Political and Social Sciences
<u>Workshop (Policy Department)</u> The impact and consequences of Brexit on the devolved administrations of Scotland, Wales and Northern Ireland and on the Overseas Territory of Gibraltar	28/09/2017	● Jonathan Tonge, Professor, University of Liverpool ● Michael Keating, Professor, University of Aberdeen

AFCO – Hearings and Workshops – 8th Legislature		
Title and poster	Date	Experts
<u>Hearing AFCO</u> The constitutional implications of the different scenarios for the future of the Union The constitutional implications of the different scenarios for the Future of the Union Chaired by Danuta HÜBNER	21/11/2017	• Luís Miguel Poiares Pessoa Maduro, Professor, Director of the EUI School of Transnational Governance, European University Institute • Cristina Elías Méndez, Profesora Titular de Derecho Constitucional, Universidad Nacional de Educación a Distancia (UNED), Facultad de Derecho • René Repasi, Scientific Coordinator of the European Research Centre for Economic and Financial Governance (EURO-CEFG) of the Universities of Leiden, Delft and Rotterdam
<u>Workshop (Policy Department)</u> Brexit and the issue of the jurisdiction over the Withdrawal Agreement and the future relationship agreement between the EU and the UK	21/11/2017	• Antonio Fernández Tomás, Professor of Public International Law, University of Castilla-La Mancha • Steve Peers, Professor, University of Essex
<u>Workshop (Policy Department)</u> The implications of Brexit on the Irish border	28/11/2017	• David Phinnemore (UK), Professor of European Politics; Dean of Education (Queen's University Belfast); Visiting Professor (College of Europe, Bruges) • Katy Hayward (UK), Reader in Sociology (Queen's University Belfast); Senior Research Fellow (Senator George J. Mitchell Institute for Global Peace, Security and Justice) • Lars Karlsson (Sweden), President of KGH Border Services; Former Director of World Customs

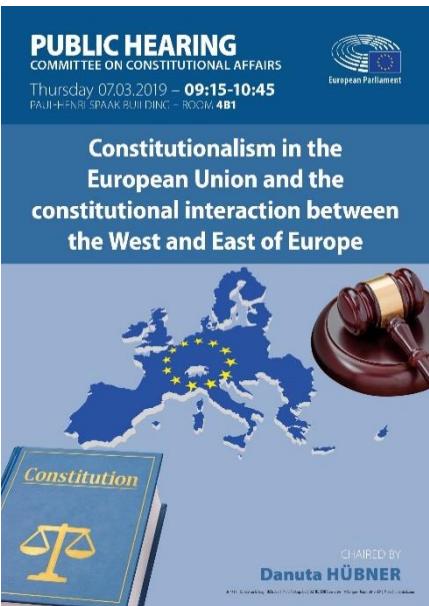
AFCO – Hearings and Workshops – 8th Legislature		
Title and poster	Date	Experts
		Organization; Deputy Director General of Swedish Customs ● John Temple Lang (Ireland) Solicitor; Adjunct Professor in Trinity College Dublin; Senior Research Fellow in Oxford
<u>Joint Hearing AFCO-PETI</u> Revision of the ECI legal framework: Assessing the Commission Proposal for a new Regulation on the European Citizens' Initiative (2017/0220 (COD))	21/02/2018 (PETI slot)	<u>AFCO experts:</u> ● Imants Breidaks, CEO of citizens' initiative platform in Latvia, Manabals.lv ● James Organ, Lecturer in Law at the School of Law and Social Justice, University of Liverpool
<u>Hearing AFCO</u> Globalisation “trilemma”: how to reconcile globalisation, democracy and welfare - lessons for the EU	25/04/2018	● Davide Cadeddu, professor of political theory at the University of Milan and executive editor of “Glocalism: Journal of Culture, Politics and Innovation” ● Susan George, President of the Transnational Institute in Amsterdam and Fellow of the Royal Society of Arts ● Ingolf Pernice, Research Director on Global Constitutionalism from the Humboldt Institute for Internet and Society, Berlin

AFCO – Hearings and Workshops – 8th Legislature		
Title and poster	Date	Experts
PUBLIC HEARING COMMITTEE ON CONSTITUTIONAL AFFAIRS Wednesday 25.04.2018 – 15:30-17:00 PAUL-HENRI SPAAK BUILDING – ROOM PSB001		• Daniel Gros, Director Centre for European Policy Studies, Brussels
<u>Workshop (Policy Department)</u> The consequences for the EU of the future relationship agreement with the United Kingdom	24/05/2018	• Federico Fabbrini, Full Professor of European Law School of Law & Government and Principal of the Brexit Institute, Dublin City University • Franklin Dehouze, Professor of EU Law, University of Liège, Former Judge of the Court of Justice of the EU • Michael Dougan, Professor of European Law and Jean Monnet Chair in EU Law, University of Liverpool
<u>Hearing LIBE, in association with ITRE, JURI, AFCO</u> FACEBOOK/CAMBRIDGE ANALYTICA CASE	04/06/2018 25/06/2018 02/07/2018	Public hearings organised by LIBE in association with ITRE, AFCO and JURI to carry out an analysis of the various aspects of personal data protection

AFCO – Hearings and Workshops – 8th Legislature		
Title and poster	Date	Experts
<u>Hearing AFCO</u> Legality and legitimacy in the European integration process 	20/06/2018	• Julian Plottka, Institut für Europäische Politik e.V., Berlin • Warren J. Newman, Senior General Counsel, Constitutional, Administrative & International Law Section, Department of Justice of Canada • Eleanor Spaventa, Dipartimento di Studi Giuridici, Università Bocconi
<u>AD-HOC Hearing AFCO</u> The withdrawal agreement between the EU and the UK 	24/09/2018	• René Repasi, Scientific Coordinator of the European Research Centre for Economic and Financial Governance (EURO-CEFG) of the Universities of Leiden, Delft and Rotterdam • Christophe Hillion, Professor of European Law, University of Oslo and University of Leiden

AFCO – Hearings and Workshops – 8th Legislature		
Title and poster	Date	Experts
<u>Hearing AFCO</u> Institutional structure and governance of existing forms of enhanced cooperation	24/09/2018	(in the framework of two AFCO reports: the implementation report on the Treaty provisions concerning enhanced cooperation (2018/2112(INI)) (Rapporteur: Alain Lamassoure) and the own-initiative report on Differentiated integration (2018/2093(INI)) (Rapporteur: Pascal Durand)) ● H.E. Ambassador Alexander Kmentt, Austrian Permanent Representative to the Political and Security Committee ● Peter Csonka, Head of Unit for Criminal Law in DG Justice of the European Commission ● Maria Isabel Martinez del Peral, Legal Adviser of the European Commission Legal Service ● Maria Teresa Fabregas Fernandez, Director for Indirect Taxation and Tax administration, DG TAXUD of the European Commission ● Arnout Molenaar, Senior Expert Defence Policy Matters, Crisis Management and Planning Directorate, European External Action Service ● Michael Simm, Head of Strategy and Policy Unit at the European Defence Agency ● Hubert Legal, Legal Adviser to the European Council and Director-General of the Council Legal Service
<u>Hearing AFCO</u> Parliament's powers of political control over the Commission after Lisbon: lessons learnt and the way forward	10/10/2018	(in the framework of the AFCO "Implementation report on the Treaty provisions on Parliament's powers of political control over the Commission" (2018/2113(INI)) (Rapporteur: Mercedes Bresso)) ● Olivier Costa, Director of the Department of European Political and Administrative Studies since 2013 and Professor at the College of Europe ● Eva-Maria Poptcheva, PhD in Constitutional Law, EP

AFCO – Hearings and Workshops – 8th Legislature		
Title and poster	Date	Experts
PUBLIC HEARING COMMITTEE ON CONSTITUTIONAL AFFAIRS Wednesday 10.10.2018 – 10:00-11:15 ALTIRO SPINELLI BUILDING – ROOM A1G-4Q1 Parliament's powers of political control over the Commission after Lisbon: lessons learnt and the way forward Chair: Danuta HÜBNER		
<u>Hearing AFCO</u> Constitutional perspective of EU's social dimension in the context of the debate on the future of Europe PUBLIC HEARING COMMITTEE ON CONSTITUTIONAL AFFAIRS Tuesday 27.11.2018 – 14:30-16:00 ALTIRO SPINELLI BUILDING – ROOM A1G-3 CONSTITUTIONAL PERSPECTIVE OF EU'S SOCIAL DIMENSION IN THE CONTEXT OF THE DEBATE ON THE FUTURE OF EUROPE Chaired by Danuta Hübner	27/11/2018	• Frank Vandenbroucke, Professor at the University of Amsterdam • Francesco Costamagna, Associate Professor of European Union law and lecturer in international public law at the Law Department of University of Turin • Esther Lynch, Confederal Secretary, European Trade Union Confederation
<u>Hearing AFCO</u> European Youth Hearing (EYE)	27/11/2018	The European Youth Event (EYE) was created by the European Parliament in 2013, as a new forum for discussing with young people. Around 9.000 young people aged between 16 and 30 from all over Europe took part in the third edition of the European Youth Event (EYE2018) at the European Parliament in Strasbourg on 1-2 June. The EYE2018 served as a platform for

AFCO – Hearings and Workshops – 8th Legislature		
Title and poster	Date	Experts
		dialogue between young citizens and European decision makers. As a direct follow-up of the EYE2018, selected EYE2018 participants will discuss with MEPs some of the most relevant ideas from the EYE and get their direct feedback. European Youth Hearings will take place in seven parliamentary committees between October and November. <u>Idea Givers:</u> ● Dénes András Nagy ● Kalojan Hoffmeister ● Andrea Ugrinoska
<u>Hearing AFCO</u> Constitutionalism in the European Union and the constitutional interaction between the West and East of Europe	07/03/2019	● Anneli Albi, Professor of Law at Kent Law School ● Piero Graglia, Associate Professor on History of the International Relations at the School of Political, Economic and Social Sciences, Milan State University ● Kálmán Pócza, Associate professor at the Pázmány Péter Catholic University, Budapest
<u>Hearing AFCO</u> European Parliamentary Elections, European Parties, European Voters	18/03/2019	● Claire McGing, Maynooth University ● Marina Costa Lobo, University of Lisbon ● Juan Rodríguez Teruel, University of Valencia

AFCO – Hearings and Workshops – 8th Legislature		
Title and poster	Date	Experts
PUBLIC HEARING COMMITTEE ON CONSTITUTIONAL AFFAIRS Monday 18.03.2019 – 17:00-18:30 AT TIFRO SPINE II BUILDING – ROOM A1G2		<u>Other speakers</u> • Mikel Landabaso Alvarez, Director for Strategy and Corporate Communication at the European Commission • Alexander Kleinig, Head of unit of Concept & Design in DG COMM of the European Parliament

Annex 7

• Missions

AFCO – Missions – 8th Legislature			
Place	Date	Purpose	Participants
2015			
Riga (Latvia)	18-20 March 2015	Objective: to have a thorough discussion on the perspectives for the EU future institutional evolution with different national authorities, notably the Latvian National Parliament and Constitutional Court, as well as think tanks, social partners, civil society organisations and prominent Latvian public figures involved in EU Affairs. Meetings held with: • Representatives of the EU political foundations in Latvia • The Deputy Speaker of Saeima • The Latvian Constitutional Court • Students and academic staff of the Riga Graduate School of Law • The Parliamentary State Secretary for EU Affairs • Representatives of Latvian minorities	• György Schöpflin (EPP) • Mercedes Bresso (S&D) • Gerolf Annemans (NI)
Berlin (Germany)	18-19 June 2015	Objective: to hold meetings with national institutions playing a leading role in the current European debate.	• Danuta Maria Hübner (Chair, EPP)

AFCO – Missions – 8th Legislature			
Place	Date	Purpose	Participants
		<u>Meetings held with:</u> • Members of the German Bundestag, Committee for Affairs of the European Union • Meeting with the German Council of Foreign Relations (DGAP) • Meeting with Prof. Dr. Ingolf Pemice, Director of the Walter-Hallstein-Institut • Meeting with Stiftung Wissenschaft und Politik • The Minister of State for European Affairs • Meeting with the Konrad-Adenauer-Foundation, the Friedrich-Ebert-Foundation, the Heinrich-Böll-Foundation and the Rosa-Luxemburg-Foundation • Dr. Ulrike Guérot, Director of the European Democracy Lab • The Head of the Federal Chancellery and Federal Minister for Special Tasks	• György Schöpflin (EPP) • Viviane Reding (EPP) • Constance LE GRIP (EPP) • Elmar Brok (EPP) • Mercedes Bresso (S&D)
Strasbourg (France)	8 July 2015	Meeting with Judges at the European Court of Human Rights Issues discussed: 1. The European Union accession to the European Convention for the protection of Human Rights and fundamental freedoms 2. The relationship between the European Court of Human Rights and the Constitutional Courts in the Member States? Example of “best practice”? 3. Examples of cases on electoral law infringements	• Paulo Rangel (EPP) • Mercedes Bresso (S&D) • Sylvie Goulard (ALDE) • Barbara Spinelli (GUE/NGL) • Josep-Maria Terricabras (Greens/EFA)
Washington D.C. and Annapolis, Maryland (United States of America)	3-6 November 2015	Objective: to acquire direct insight into the US constitutional and political processes, in particular the distribution of powers between Congress and the White House, the risk of political gridlock and the constitutional mechanism ensuring democratic accountability at all levels of decision-making and the application of the principle of subsidiarity. This would serve for the reflection on the future institutional evolution of the EU, the need to enhance democratic legitimacy of the European Governance, the reform of the EU electoral system, the right of inquiry of the EP, and more in general on transparency, ethics, accountability and integrity. <u>Meetings held with:</u>	• Danuta Maria Hübner (Chair, EPP) • György Schöpflin (EPP) • Enrique Guerrero Salom (S&D) • Jo Leinen (S&D) • Josep-Maria Terricabras (Greens/EFA)

AFCO – Missions – 8th Legislature			
Place	Date	Purpose	Participants
[ad hoc delegation, outside the EU]		• The Bipartisan Policy Center • The American Enterprise Institute • Roundtable at the George Mason University • The Center for American Progress • The Government Accountability Office • The Democratic National Committee Political Director • US Congress • The National Conference of State Legislatures • The Congressional Research Service • A former Judge of the Court of Appeals of Maryland • A Chief Judge, Court of Appeals of Maryland • The Secretary of State of Maryland • Members of the General Assembly of Maryland	• Gerolf Annemans (ENF)
London (United Kingdom)	16-17 November 2015	Objective: To meet the newly elected British national authorities, think tanks, social partners, civil society organisations and prominent public figures involved in European affairs to discuss the perspectives for a future institutional evolution of the Union in the light of the political situation in the country after the elections and notably what concerns a possible reconsideration of the relationship of the UK with the EU. Meetings held with: • The Minister for Constitutional Reform • The Shadow Secretary of State for Foreign and Commonwealth Affairs and the Shadow Minister of State for Europe • The Head of the Prime Minister's Europe Strategy Unit • The Former leader of the Scottish National Party • The UK Parliament • The Secretary of State for Foreign and Commonwealth Affairs • Representatives of academic/civil society on “the possible scenarios for the future of Britain in the EU”	• Danuta Maria Hübner (Chair, EPP) • György Schöpflin (EPP) • David McAllister (EPP) • Elmar Brok (EPP) • Mercedes Bresso (S&D) • Jo Leinen (S&D) • Richard Corbett (S&D) • Kazimierz Michał Ujazdowski (ECR) • Maite Pagazaurtundúa Ruiz (ALDE) • Martina Anderson (GUE/NGL) • Josep-Maria Terricabras (Greens/EFA)

AFCO – Missions – 8th Legislature			
Place	Date	Purpose	Participants
2016			
Luxembourg EUCJ	17 February 2016	Visit to the European Union Court of Justice and to the Chamber of Deputy of Luxembourg - Meeting with the President, Mr. Koen Lenaerts, and a delegation of the European Union Court of Justice and with the President, Mr. Marc Angel, and a delegation of the committee on Foreign and European Affairs of the Luxembourg Chamber of Deputy Issues discussed: - Eventual modifications of the provisions on the term of office of members of the Courts in case of a Treaty revision - ECJ involvement in economic governance proceeding - Possible infringements proceedings against Member States violating the Dublin-rules - ECJ oversight on fundamental right violations - Relationship ECJ-ECHR on fundamental rights protection - The enlargement of the Court - Possible direct contacts between the court and the AFCO committee - Relationship between the ECJ and national courts, national parliament	• Viviane Reding (EPP) • Elmar Brok (EPP) • György Schöpflin (EPP) • Mercedes Bresso (S&D) • Sylvia-Yvonne Kaufmann (S&D) • Morten Messerschmidt (ECR) • Sylvie Goulard (ALDE) • Barbara Spinelli (GUE/NGL) • Gerolf Annemans (ENF)
Athens (Greece)	30 March to 1 April 2016	Objective: exchange of views with national institutions on the possible constitutional consequences of the management of the financial, economic and social crisis on the one hand and of the refugee crisis on the other hand. Meetings held with: - The Hellenic Parliament: the Standing Committee on Economic Affairs and the Special Standing Committee on European affairs - The Deputy Prime Minister of Greece - The Alternative Minister for EU Affairs - The President of the Council of State - Representatives of academic society	• Danuta Maria Hübner (Chair, EPP) • György Schöpflin (EPP) • David Mc Allister (EPP) • Ramón Jáuregui Atondo (S&D) • Pedro Silva Pereira (S&D) • Maite Pagazaurtundúa Ruiz (ALDE)

AFCO – Missions – 8th Legislature			
Place	Date	Purpose	Participants
			• Helmut Scholz (GUE/NGL)
Budapest and Bratislava (Hungary and Slovakia)	2-4 November 2016	Objective: to gather information on the views of the authorities, civil society and constitutional experts of both countries on the possible constitutional evolution of the EU, notably in view of the outcome of the British referendum in June and on the possible constitutional consequences of the economic, financial, social and refugee crises. The mission will also allow the committee to assess the perception in both Member States of the institutional difficulties posed by the relationship between national authorities and European institutions, notably concerning their respective roles in fundamental rights in the Union. Meetings held with: • Constitutional law expert • The Committee on European Affairs Committee of the National Council of the Slovak Republic and Committee on Constitutional and Legal Affairs of the National Council of the Slovak Republic • Ministre délégué and Government Plenipotentiary for the Slovak Presidency of the Council of the EU • The International Visegrad Fund • The Hungarian Minister of State, responsible for EU Affairs • The Hungarian Minister of State for Economic Diplomacy • The Chair of the Committee on Legislation and Deputy Speaker of the Hungarian National Assembly • The Presidencies of the Committee on Legislation and the Committee on European Affairs of the Hungarian National Assembly • Parliamentary Group Leaders of the National Assembly of Hungary • Member of the Hungarian Constitutional Court • Professors, PhD students of Corvinus University and Heads of Hungarian political think tanks and political research institutes.	• Danuta Maria Hübner (Chair, EPP) • György Schöpflin (EPP) • Pál Csáky (EPP) • Ramón Jáuregui Atondo (S&D) • Maite Pagazaurtundúa Ruiz (ALDE)
2017			
Lisbon (Portugal)	21 February 2017	Objective: in the context of the Implementation report on the Treaty provisions concerning national Parliaments (2016/2149(INI)), the Rapporteur Paulo Rangel was authorised	Paulo Rangel (EPP)

AFCO – Missions – 8th Legislature			
Place	Date	Purpose	Participants
[fact-finding mission]		to go on a fact-finding mission to Lisbon in order to have a political exchange of views and a direct insight on the positioning of some Parliaments concerning the role of national Parliaments in the overall process of European integration. Meetings held with: • The President of the Portuguese Parliament • The Secretary General of the Portuguese Parliament • The Committee on European Affairs of the Portuguese Parliament • The Secretary of State for European Affairs of the Portuguese Government	
Copenhagen (Denmark)	22-23 May 2017	Objective: in the context of the Implementation report on the Treaty provisions concerning national Parliaments (2016/2149(INI)), the Rapporteur Paulo Rangel was authorised to go on a fact-finding mission to Copenhagen in order to have a political exchange of views and a direct insight on the positioning of some Parliaments concerning the role of national Parliaments in the overall process of European integration. Meetings held with: • Members of different parties in the Danish Parliament • The Head of the International Department and the Danish Parliament's Permanent Representative to the EU • The Head of the Department responsible for EU Coordination and Nordic Relations at the Ministry of Foreign Affairs • The EU Chief Adviser	Paulo Rangel (EPP)
Belgrade (Serbia)	22-24 May 2017	Objective: to exchange views with the Serbian national legislative, executive and judicial authorities and civil society organisations (CSOs) on the constitutional and institutional aspects of the accession process and the possible impact of accession negotiations on the Constitution of Serbia, as well as the steps accomplished by Serbia in what concerns the respect of the fundamental values of the EU and the rule of law. Meetings held with: • Think-Tanks and Civil Society Organisations (CSOs) • CSOs experts in the judicial system • The Serbian Constitutional Court • The Supreme Court of Cassation:	● György Schöpflin (EPP) ● Maite Pagazaurtundúa Ruiz (ALDE) ● Gerolf Annemans (ENF)

AFCO – Missions – 8th Legislature			
Place	Date	Purpose	Participants
		• The Minister without portfolio responsible for European integration • The National Assembly of the Republic of Serbia with: – Committee on Constitutional and Legislative Issues – European Integration Committee • The Minister of Justice	
Athens (Greece) [fact-finding mission]	23-25 May 2017	Objective: in the context of the Implementation report on the Treaty provisions concerning national Parliaments (2016/2149(INI)), the Rapporteur Paulo Rangel was authorised to go on a fact-finding mission to Athens in order to have a political exchange of views and a direct insight on the positioning of some Parliaments concerning the role of national Parliaments in the overall process of European integration. Meetings held with: • The Alternate Minister on Foreign Affairs, responsible for European Affairs • The Head of the Directorate for European Affairs in the Greek National Assembly • The Chair of European Affairs Committee and its members	• Paulo Rangel (EPP)
Ottawa and Québec City (Canada) [ad hoc delegation, outside the EU]	18-22 September 2017	Objective: to acquire a direct insight into the Canadian constitutional and political processes, in particular the distribution of powers between the Canadian Parliament, Provinces and the Canadian Government. Specific issues such as Transparency, Electoral Law and Political Parties, as well as the functioning of the provinces/territories and the Canadian Government were amply debated, and valuable ideas could be extracted for the complex and strategic matters that AFCO is currently dealing with, such as the reflection on the future institutional evolution of the EU, the need to enhance democratic legitimacy of European governance, the reform of the EU electoral system, the right of inquiry, and in general on transparency, ethics, accountability and integrity. Meetings held with: • EU Ambassador to Canada • The Department of Justice of Canada • The Commissioner of Lobbying of Canada • The Privy Council Office Federal-Provincial-Territorial Relations Units • Students and professors at the Carleton University	• Danuta Maria Hübner (Chair, EPP) • Bernd Kölmel (Chair of the Delegation for relations with Canada) • Gyorgy Schöpflin (EPP) • Jérôme Lavrilleux (EPP) • Jo Leinen (S&D) • Maite Pagazaurtundúa Ruiz (ALDE) • Fabio Massimo Castaldo (EFDD)

AFCO – Missions – 8th Legislature

Place	Date	Purpose	Participants
		• The Chief Electoral Officer at Elections Canada, • Former Members of the Special Committee on Electoral Reform • The Standing Committee on Access to Information, Privacy and Ethics, • The Secrétariat aux affaires intergouvernementales canadiennes • The President of the Québec National Assembly • The Committee on Institutions of the National Assembly and members of the Committee for relations with the European Institutions • Roundtable at Université Laval • The Assistant Deputy Minister, Direction générale des affaires juridiques et législatives (Department of Justice) and with the Honourable Associate Chief Justice	• Gerolf Annemans (ENF)

2018

Podgorica (Montenegro) <i>[mission carried out jointly with the interparliamentary Delegation to the EU-Montenegro Stabilisation and Association Parliamentary Committee]</i>	16-17 July 2018	Objective to exchange views with EU ambassadors, the Montenegrin national legislative, executive and judicial representatives and civil society organisations (CSOs) on the progress achieved as well as outstanding issues in the accession process, in particular the steps still to be accomplished by Montenegro in what concerns the respect of the fundamental values of the EU and the rule of law. Meetings held with: • EU Ambassador and EU Member States Ambassadors • The Speaker of the Parliament of Montenegro • The Deputy Prime Minister • The opposition party leaders • The President of Montenegro • NGOs: Centre for Civic Education (CGO), Centre for Monitoring and Research (CEMI), Human Rights Action (HRA) Institute Alternative, Network for the Affirmation of the NGO Sector (MANS), Womens' Rights Centre, a property activist and the Co-chairs of the EU-Montenegro JCC of the EESC (for the Montenegrin side a representative from the Chamber of Commerce of Montenegro) • The Montenegrin Parliament in the context of the 15th meeting of EU-Montenegro SAPC: • The President of the Constitutional Court	AFCO • György Schöpflin (EPP) • Cristian Dan Preda (EPP) Members of the EU-Montenegro delegation • Peter Kouroumbashev (Head of Delegation, Second Vice-Chair, S&D) • Alojz Peterle (EPP) • Jozo Radoš (ALDE) • Thomas Waitz (Greens/EFA) • Joëlle Bergeron (EFDD)

AFCO – Missions – 8th Legislature			
Place	Date	Purpose	Participants
		• Members of the Constitutional Committee of the Montenegrin Parliament	
Bern (Switzerland) [ad hoc delegation, outside the EU]	17-19 September 2018	Objective: to explore the functioning of the original Swiss model of federalism, to analyse the vertical distribution of competences between the different levels of government, as well as the horizontal distribution of powers between the legislature and the executive, and in particular mechanisms ensuring democratic accountability at all levels of political decision. The committee also aimed to gather direct evidence on the role and functioning of the Swiss mechanisms of direct democracy (referendum and popular initiative) and to discuss with Swiss authorities the evolution of the institutional framework governing relations between the EU and Switzerland. As the committee responsible for the consent procedure on the EU-UK withdrawal agreement, the committee aimed as well to gather evidence on the impact of Brexit on EU-Swiss-UK relations. Meetings held with: • The Delegation of the European Union to Switzerland and Liechtenstein • The Directorate for European Affairs • The Conference of Cantonal Governments: Benedikt Würth, president of CdC • The University of Berne • The Swiss Federal Assembly • The Chancellery of the Canton of Berne • The Federal Chancellor of the Swiss Confederation • The Federal Office of Justice	• Elmar Brok (EPP) • Alain Lamassoure (EPP) • Maite Pagazaurtundúa Ruiz (ALDE) • Jørn Dohrmann (Chair of the Delegation for relations with Switzerland and Norway, ECR)
Washington D.C. (USA) [fact-finding mission]	19-21 September 2018	Objective: In connection with the implementation report on the Treaty provisions concerning enhanced cooperation (2018/2112(INI)), the Rapporteur Alain Lamassoure was authorised to go on a fact-finding mission to Washington D.C. as the USA is a federal state that demonstrates the oldest practice of the flexibility principle, expressed in the form of agreements or compacts among the states. In fact, a whole array of interstate cooperation forms exists in the USA manifested in the form of interstate compacts, reciprocity statutes, uniform laws, and written interstate administrative agreements for joint action. In the context of the implementation report it was interesting to examine and analyse the usefulness of	• Alain Lamassoure (EPP)

AFCO – Missions – 8th Legislature			
Place	Date	Purpose	Participants
		these forms of flexibility in the EU context. Meetings held with: • The Multistate Tax Commission • The World Bank • Think tanks/ organisations dealing with interstate cooperation: Uniform Law Commission, National Association of Attorney Generals, George Mason University • The National Governors Association (NGA) • The US Supreme Court • The Congressional Research Service • The House of Representatives	
Vienna (Austria) [fact-finding mission]	20 September 2018	Objective: In the context of the Implementation report on the legal provisions and the Joint Statement ensuring parliamentary scrutiny over decentralised agencies (2018/2114(INI)), the Rapporteur György Schöpflin was authorised to go on a fact-finding mission to the Fundamental Rights Agency (FRA) in Vienna in order to see how the agency functions in practice and to have a more structured dialogue between AFCO and the FRA management. Meetings were held with the Director of FRA, Mr Michael O'Flaherty, as well as the Chair of the Management Board, the Vice-Chair of the Scientific Committee and senior experts on the Rule of Law and the Fundamental Rights Information System.	• György Schöpflin (EPP)
Budapest and Prague (Hungary and Czech Republic) [fact-finding mission]	30-31 October 2018	Objective: In the context of the Implementation report on the legal provisions and the Joint Statement ensuring parliamentary scrutiny over decentralised agencies (2018/2114(INI)), the Rapporteur György Schöpflin was authorised to go on a fact-finding mission to the European Union Agency for Law Enforcement Training (CEPOL) and to the European GNSS Agency (GSA) in order to see how these agencies function on a daily basis. In both agencies, meetings were held with the Executive Director, a member of the Management Board, members of the management teams and experts.	• György Schöpflin (EPP)

Annex 8

- **Studies**

Policy Department Studies for AFCO – 8th Legislature	
2019	
<u>The Council of the EU: from the Congress of Ambassadors to a genuine Parliamentary Chamber?</u>	
<u>The EU framework for enforcing the respect of the rule of law and the Union's fundamental principles and values</u>	
<u>A Fiscal Capacity for the Eurozone: Constitutional Perspectives</u>	
<u>The meaning of “association” under EU law: a study on the law and practice of EU association agreements</u>	
<u>Constitutional challenges of the enlargement - is further EU enlargement feasible without constitutional changes?</u>	
2018	
<u>The (ir-)revocability of the withdrawal notification under Article 50 TEU</u>	
<u>Jurisdiction upon and after the UK's withdrawal: the perspective from the UK constitutional order</u>	
<u>Smart border 2.0. Avoiding a hard border on the island of Ireland for customs control and the free movement of persons</u>	
<u>The institutional consequences of a ‘bespoke’ agreement with the UK based on a ‘close’ cooperation model</u>	
<u>The institutional consequences of a ‘hard Brexit’</u>	
<u>The impact of the UK withdrawal on the EU integration</u>	
<u>The institutional consequences of a ‘bespoke’ agreement with the UK based on a ‘distant’ cooperation model</u>	
<u>The implementation of enhanced cooperation in the EU</u>	
2017	
<u>Brexit and the European Union</u>	
<u>Referendums on EU Matters</u>	
<u>The composition of the European Parliament</u>	
<u>The role of national parliaments in the EU after Lisbon: potentialities and challenges</u>	
<u>The impact and consequences of Brexit for Northern Ireland</u>	
<u>The Brexit negotiations: an assessment of the legal, political and institutional situation in the UK</u>	
<u>Subsidiarity as a means to enhance cooperation between EU institutions and national parliaments</u>	
<u>The legisprudential role of national parliaments in the EU</u>	
<u>The impact of the United Kingdom’s withdrawal from the EU on Scotland, Wales and Gibraltar</u>	

Policy Department Studies for AFCO – 8th Legislature

<u>The impact and consequences of Brexit on acquired rights of EU citizens living in the UK and British citizens living in the EU-27</u>
<u>The role of cities in the EU institutional framework</u>
<u>Smart border 2.0 – avoiding a hard border on the island of Ireland for customs control and the free movement of persons</u>
<u>Brexit and Ireland – Legal, political and economic considerations</u>
<u>UK withdrawal ('Brexit') and the Good Friday Agreement</u>
<u>The settlement of disputes arising from the UK's withdrawal from the European Union</u>

2016

<u>European Social Charter in the context of implementation of the EU Charter of Fundamental Rights</u>
<u>Renegotiation of the UK Constitutional relationship: Sovereignty</u>
<u>Renegotiation of the UK Constitutional relationship: Competitiveness and Better Law Making</u>
<u>Renegotiation of the UK Constitutional relationship: Immigration</u>
<u>Renegotiation of the UK Constitutional relationship: Economic Governance</u>
<u>Implementation of the Lisbon Treaty - Improving functioning of the EU: Economic and Monetary Policy</u>
<u>Potential and challenges of e-voting in the European Union</u>
<u>Potential and challenges of e-participation in the European Union</u>
<u>Legal and Political context for setting up an European Identity Document</u>
<u>Implementation of the Lisbon Treaty - Improving functioning of the EU: Foreign Affairs – revised study</u>
<u>L'avis 2/13 de la Cour de Justice sur l'Adhésion de l'Union à la CEDH et après ?</u>
<u>What next after Opinion 2/13 of the Court of Justice of the accession of the EU to ECHR?</u>
<u>Implementation of the Charter of Fundamental Rights of the EU in the EU institutional framework</u>
<u>The 2016 "Winter Package" on European Security and Defence: constitutional, legal and institutional implications</u>
<u>Brexit Literature Update 12/2016</u>

2015

<u>The Juncker Commission: new institutional and legitimacy set-up</u>
<u>Scrutiny of declarations of financial interests in national legislatures</u>
<u>Best practices in legislative and regulatory processes in a constitutional perspective: actors, processes and transparency. The case of Poland</u>
<u>Better Regulation in the EU and the Netherlands. A comparison of impact assessment systems.</u>
<u>Best practices in legislative and regulatory processes in a constitutional perspective: the case of the European Union</u>
<u>Transparency, Public Consultation Practiced and Government Accountabilty in US Rulemaking</u>
<u>The European Council and the Council: new dynamics in EU governance</u>
<u>Quels défis pour le Parlement européen: législation, contrôle, organisation</u>

Policy Department Studies for AFCO – 8th Legislature

<u>Looking ahead: pathways of future constitutional evolution of the EU</u>
<u>Trends in differentiation of EU Law and lessons for the future</u>
<u>The Electoral Reform of the European Parliament: composition, procedure and legitimacy</u>
<u>Candidate selection by the national parties for the European Elections</u>
<u>The ECB's Outright Monetary Transaction Programme compatibility with the EU Law (Judgment in case Gauweiler C-62/14)</u>
<u>Institutional and constitutional aspects of special interest representation</u>
<u>European Parliament as a driving force of European constitutionalisation</u>
<u>Electoral rules and electoral participation in the European elections: the ballot format and structure</u>
<u>Implementation of the Lisbon Treaty - Improving functioning of the EU: Foreign Affairs</u>
<u>Flexibility mechanisms in the Lisbon Treaty</u>
<u>Party financing and referendum campaigns in EU Member States</u>
<u>United Kingdom's renegotiation of its constitutional relationship with the EU: agenda, priorities and risks</u>

2014

<u>Challenges in constitutional affairs in the new term: Talking stock and looking forward</u>
<u>European citizens' initiative -first lessons of implementation</u>
<u>Political parties and political foundations at European level. Challenges and opportunities</u>
<u>The European elections: EU legislation, national provisions and participation</u>
<u>Interest representatives' obligation to register in the transparency register: EU competences and commitments to fundamental rights</u>
<u>Parliamentary questions in selected legislative chambers</u>

Rules of Procedure of the European Parliament

Table showing the correlation between end of 8th parliamentary term and beginning of 9th parliamentary term

Old Rules and Annexes mentioned below refer to the Rules and Annexes in force at the end of the 8th parliamentary term, whereas New Rules and Annexes refer to the new renumbered version of the Rules of Procedure in force as of July 2019

Old Rules	New Rules
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	9
10	
11	10
11a	11
12	12
13	13
14	14
15	15
16	16
17	17
18	18
19	19
20	20
21	21
22	22
23	23
24	24
25	25
26	26
27	27
28	28
29	29
30	30

Old Rules	New Rules
30a	31
31	32
32	33
33	34
34	35
35	36
36	37
37	38
38	39
39	40
40	41
41	42
42	43
43	44
44	45
45	46
46	47
47	48
47a	49
48	50
49	51
50	52
51	53
52	54
52a	55
53	56
54	57
55	58
56	
57	
58	

Old Rules	New Rules
59	59
59a	60
60	
61	
62	
63	61
63a	62
64	63
65	64
66	65
67	66
67a	67
68	
69	68
69a	69
69b	70
69c	71
69d	72
69e	73
69f	74
69g	75
70	76
71	77
72	78
73	
74	
75	
76	
77	
78	79
78a	80

Old Rules	New Rules
78b	81
78c	82
78d	83
78e	84
79	85
80	86
81	87
82	88
83	89
84	90
85	91
86	92
86a	93
87	
88	94
89	
90	95
91	96
92	97
92a	98
93	99
94	100
94a	101
95	
96	102
97	103
98	104
99	105
100	106
101	107
102	108

Old Rules	New Rules
103	109
104	110
105	111
106	112
107	113
108	114
109	115
110	116
111	117
112	
113	118
113a	119
114	120
115	121
116	122
116a	123
117	124
118	125
118a	126
119	127
120	128
121	129
122	130
122a	131
123	132
124	133
125	134
126	135
127	
128	136
129	137
130	138
130a	
130b	139
131	140
131a	141

Old Rules	New Rules
132	142
133	143
134	
135	144
136	
137	145
138	146
139	147
140	148
141	149
142	150
143	151
144	152
145	153
146	154
147	155
148	156
149	157
149a	158
150	159
151	160
152	
153	161
153a	162
154	163
155	164
156	165
157	166
158	167
159	168
160	169
161	170
162	171
163	172
164	173
164a	174

Old Rules	New Rules
165	175
166	176
167	177
168	178
168a	179
169	180
170	181
171	182
172	
173	
174	183
175	184
176	185
177	186
178	187
179	188
179a	189
180	190
180a	191
181	192
182	
182a	193
183	194
184	
184a	195
185	196
186	
187	197
188	198
189	199
190	200
191	201
192	202
193	203
194	204
195	205

Old Rules	New Rules
196	206
197	207
198	208
199	209
200	
201	210
201a	211
202	
203	212
204	213
205	214
205a	215
206	216
207	217
208	218
209	219
210	220
210a	221
211	222
212	223
213	
214	224
214a	225
215	226
216	227
216a	228
217	229
218	230
219	231
220	232
221	233
222	234
223	
223a	235
224	
225	

Old Rules	New Rules
226	236
227	237
228	238
228a	239
229	240
230	
231	241

Old Annexes	New Annexes
I	I
IA	II
II	III
III	IV
IV	V
V	VI
VI	VII
VII	VIII